

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 20 581**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2021-02-25

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds verksamhetsberättelse 2020

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse med bokslut för 2020 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden godkänner blankettset sdn14 enligt bilaga 1.
3. Nämnden godkänner resultat- och balansräkning enligt bilaga 2.
4. Nämnden begär ombudgetering med 0,95 mnkr för trygghetsinvestering.
5. Nämnden godkänner uppföljning av klimatinvesteringar enligt bilaga 3.
6. Nämnden godkänner uppföljning av trygghetsinvesteringar enligt bilaga 4.
7. Nämnden fastställer beloppsgränsen för poster som har periodiserats manuellt till 20 000 kronor per tillfälle.
8. Nämnden beslutar att ackumulerat netto om 76,1 mnkr avseende resultatenheterna överförs till 2021.
9. Nämnden godkänner uppföljning av internkontrollplanen enligt bilaga 5.
10. Nämnden godkänner underlag till Stockholms stads Förskolerapport 2020 enligt bilaga 6.
11. Paragrafen justeras omedelbart.

Anders Carstorp
stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	6
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	20
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	28
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	47
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	55
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	55
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	57
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	60
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	61
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	64
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	70
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	70
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	72
Uppföljning av ekonomi.....	80
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	80
Resultatenheter	101
Investeringar.....	102
Försäljningar av anläggningstillgångar	103
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	103
Ombudgeteringar.....	103
Medel för lokaländamål.....	103
Analys av balansräkning	103

Övrigt	105
Särskilda redovisningar	105
Agenda 2030	105
Konsekvenser av Covid-19-pandemin	109
Bedömning av nämndens interna kontroll.....	115
Systematiskt kvalitetsarbete.....	115

Bilagor

Bilaga 1 Blankettsett sdn14

Bilaga 2 BR 20201231

Bilaga 2. RR 20201231

Bilaga 3.1 Slutrapport Eco-asfalt Klimatinvesteringar

Bilaga 3.2 Slutrapport El-cyklar Klimatinvesteringar

Bilaga 3.3 Slutrapport LED- Förskolan Klimatinvesteringar

Bilaga 3.4 Slutrapport Växtbäddar med Biokol Klimatinvesteringar

Bilaga 3.5 Slutrapport LOD-anläggningar Klimatinvesteringar

Bilaga 4.1 Uppföljning trygghetsinvestering belysning m.m till Kolerakyrkogården

Bilaga 4.2 Uppföljning trygghetsinvestering belysning olika platser

Bilaga 4.3 Uppföljning trygghetsinvestering belysning plaskdamm Grynkvarnsparcken

Bilaga 4.4 Uppföljning trygghetsinvestering gångtunnlar Högdalen

Bilaga 4.5 Uppföljning trygghetsinvestering hundrastgårdar

Bilaga 4.6 Uppföljning trygghetsinvestering Ledstjärna i Högdalen

Bilaga 4.7 Uppföljning trygghetsinvestering montering av nya bommar

Bilaga 4.8 Uppföljning trygghetsinvestering Rågsved

Bilaga 5. Uppföljning av internkontrollplanen

Bilaga 6. Underlag till Stockholms stads Förskolerapport 2020

Sammanfattande analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts under året bidragit till att ett av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål har uppnåtts helt och två har uppnåtts delvis. Målen för verksamhetsområdena i stort har uppfyllts. De flesta av nämndens mål bedöms ha uppfyllts delvis.

Som grund för ovanstående bedömning utgår förvaltningen från den verksamhet som bedrivits, resultat av indikatorer och nämndmål samt aktiviteter som utförts under året.

Under året har verksamheten präglats av den pågående pandemin. Den har medfört en prioritering av arbetsuppgifter inom samtliga verksamheter, där fokus legat på att upprätthålla kärnverksamheten. Det har medfört att vissa aktiviteter, uppföljning och kvalitetsutveckling inte har kunnat genomföras eller fått skjutas på framtiden. Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser av pandemin redovisas under rubriken Konsekvenser av Covid-19-pandemin i slutet av dokumentet.

Ekonomiska resultatet per sista december visar för hela nämndens verksamhetsområde ett överskott om 10,5 mnkr efter resultatöverföringar. Prognossäkerheten är god och inom stadens mål om +/- 1%.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningens bedömning är att det arbete som genomförs under året har bidragit till att inriktningsmålet uppfylls delvis. Uppföljningen visar att två av fem verksamhetsområdesmål uppfylls helt och tre delvis. Av de sju nämndmålen bedöms tre uppfyllas helt och fyra delvis.

I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet har uppnåtts delvis. Anledningen till avvikelsen är att pandemin och den ansträngda situationen på arbetsmarknaden medfört att fler personer kontaktat socialtjänsten för att få hjälp med sin försörjning. Det har bland annat varit svårare att få fram feriejobb till ungdomar. Framgångsfaktorer har varit fungerande samverkan internt och med andra berörda myndigheter. I arbetet med etablering av nyanlända har Medborgarkontoret fokuserat på bostadsvägledning.

Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet har uppnåtts helt. Det trygghetsskapande arbetet har utvecklats med bland annat platssamverkan i Rågsved och arbetet mot våldsbejakande extremism har stärkts. För att utveckla parker och grönområden har entreprenörer för parkinvesteringar upphandlats.

I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet har uppnåtts helt. Undervisningen har utvecklats genom förskolans medverkan i ett forskningsprogram, insatser för att höja pedagogernas språkkunskaper har genomförts och inne- och utemiljöerna har utvecklats. Insatser har också genomförts för att barn i utsatthet ska nå tidigare.

I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts delvis. Som exempel har förvaltningen gett stöd för en stabil boendesituation och antalet barnfamiljer med tillfälligt boende har minskat. Barnrättsperspektivet har utvecklats, arbetet med skolsociala team har fortsatt och stödet till ungdomar med beteendeproblematik och kriminalitet har haft goda resultat.

I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och rättssäkerhet

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet delvis uppnåtts. Avvikelsen förklaras av att verksamheterna inte når uppsatta mål i brukarundersökningen. Kärnverksamheten har prioriterats under pandemin, som också medfört behov av nya arbetssätt. Öppna mötesplatser har fått stänga, men förvaltningen har på olika sätt ändå försökt motverka social isolering.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningens bedömning är att det arbete som genomförts under året har bidragit till att inriktningsmålet uppnåtts helt. Uppföljningen visar att samtliga av kommunfullmäktiges fem verksamhetsområdesmål har uppnåtts helt under året. De sex nämndmålen bedöms också vara uppfyllda.

Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Utifrån den nya näringslivspolicyn har förvaltningen utvecklat kommunikationen med upphandlade företag, och det lokala näringslivet har bjudits in till trygghetsvandringar.

Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters behov

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Förvaltningen har bland annat bidragit till måluppfyllelsen genom att ett antal bostäder med särskild service har färdigställts i stadsdelsområdet. Ett arbete med att effektivisera lokalanvändningen, bland annat kopplat till förvaltningshuset och lokaler i närområdet, har inletts.

Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Tillgängligheten i den yttre miljön har förbättrats genom till exempel asfaltering av gång och cykelvägar som förbättrat framkomligheten. Förvaltningen har även genomfört åtgärder för att göra det möjligt för medarbetare att resa hållbart i tjänsten, till exempel köpt in el-cyklar och planerat för bättre cykelparkering.

Stockholm är en modern kultur och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Förvaltningen har genomfört en rad aktiviteter som bidragit till måluppfyllelsen.

Fritidsgårdarna har samarbetat med olika aktörer för att erbjuda olika typer av aktiviteter. Arbetet med utveckling av Snösätra kulturpark har inletts.

Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Förskolan arbetar med minskad klimatpåverkan av maten. Flera klimatinvesteringar har genomförts och en ny klimat- och miljöhandlingsplan har antagits.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts under året har bidragit till att inriktningsmålet uppnåtts delvis. Uppföljningen visar att ett av kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål uppfyllts helt och ett delvis. Ett av de tre nämndmålen bedöms ha uppfyllts helt och två delvis under året.

Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Ekonomiska resultatet per sista december visar för hela nämndens verksamhetsområde ett överskott om 10,5 mnkr efter resultatöverföringar. Prognossäkerheten för budgetåret är god och är inom stadens mål om +/- 1%.

Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts delvis. Bedömningen grundar sig på att två indikatorer uppfyllts helt och en delvis medan fem indikatorer inte har uppfyllts. Pandemin, som medfört betydligt högre sjukfrånvaro än förväntat, har påverkat förvaltningen i sådan utsträckning att planerad verksamhet inte kunnat genomföras fullt ut. Samtidigt har innovativa och digitala arbetssätt utvecklats under året inom förvaltningens alla verksamheter för att möta invånarnas behov på bästa sätt, trots pandemin.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls delvis. Två av kommunfullmäktiges fem mål för verksamhetsområdet uppfylls helt och tre delvis. Bedömningen grundar sig på en sammantagen analys av uppnådda resultat och genomförda aktiviteter. Att målet inte uppnås helt bedöms till stor del bero på konsekvenserna av coronapandemin.

Stadsdelsnämnden har formulerat sju nämndmål, som alla bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om en modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla. Förvaltningen bedömer att tre av dessa uppfylls helt och fyra delvis.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att endast två av åtta indikatorer uppfylls helt på grund av pandemin som lett till en ansträngd situation på arbetsmarknaden, vilket i sin tur medfört att fler sökt sig till socialtjänsten för att få hjälp med sin försörjning.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om minskad fattigdom, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen bland annat fortsatt arbetet för att fler ska komma i arbete och färre vara beroende av ekonomiskt bistånd, att fördelningen av Stockholmsjobb och andra arbetsmarknadsinsatser ska vara jämställt och att nyanlända ska etableras i samhället.

Samarbete med universitet och högskolor

Avdelning förskola har haft 93 studenter för verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Inom socialtjänsten har 15 studenter tagits emot, varar 7 inom Social omsorg barn och unga, 5 inom Social omsorg vuxen och 4 inom äldreomsorgen.

Sammanlagt 163 studenter, däribland blivande sjuksköterskor, fysioterapeuter och specialistsjuksköterskor, har tagits emot inom äldreomsorgens verksamheter. Verksamheten har tagit emot något färre studenter än planerat på grund av inställd praktik. Tre socionomstudenter har haft sin verksamhetsförlagda utbildning i nämndens äldreomsorg.

För att erbjuda brukare insatser utifrån evidensbaserad praktik har samarbetet med Karolinska institutet utvecklats genom en doktorandtjänst. Legitimerad personal har genom detta fått kvalificerad handledning i hälso- och sjukvårdsarbete. Nämndens verksamheter får tillgång till evidensbaserade metoder genom det löpande samarbetet.

Avdelningen Stadsmiljö och lokaler har tagit emot en praktikant som studerar till VA-ingenjör.

Ungdomar

Jobbtorg Unga Globen har under hösten 2020 erbjudit sju besök på öppna förskolorna i Rågsved och Dalen. En ungdomskonsulent från Jobbtorg har stöttat individer genom att ge förslag på arbeten att söka, strategier för att få ett arbete och kontakter som till exempel Jobbsprånget för utlandsfödda akademiker. Studie- och yrkesvägledare har väglett till studier, informerat om olika alternativ såsom Komvux och folkhögskola och i vissa fall stöttat individen att ta kontakt med Arbetsförmedlingen.

För att hitta nya sätt att nå målgruppen inom ramen för Jobbtorg Ungas uppdrag, skapade ungdomskonsulenten nya kontakter med "Svenska med baby" vilket ledde till ett digitalt

seminarium under hösten. På seminariet gavs både generell information om arbetsmarknaden och utbildningar, och individuell information till de cirka tio unga som deltog.

Samhällsvägledning och etablering av nyanlända

Under perioden januari-november 2020 har Medborgarkontorets verksamheter i Rågsved och i receptionen på Slakthusplan haft 7 364 besök. Det är cirka 1 200 färre besökare än föregående år. Minskningen beror troligen på pandemin och ombyggnation av kontoret i Rågsved, som innebär att kontoret var stängt under tre månader. De vanligaste frågorna på Medborgarkontoret har gällt försörjningsstöd, att förstå information från olika myndigheter samt ärenden gällande Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. En utvärdering som gjorts visar att 69 procent av besökarna upplever att de fått hjälp som innebär att de kommer att klara av sitt ärende helt eller delvis själva nästa gång.

Av Medborgarkontorets besökare bor cirka 30 procent i någon av stadsdelsområdets genomgångsbostäder, jämfört med 11 procent 2019. Oavsett anledning till besöket har de fått information om vikten av att vara inskriven i bostadskö och att sköta sina hyresinbetalningar.

I samarbete med Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) har bostadsvägledning getts på genomgångsbostäderna, i ett första skede riktat till dem vars boendetid upphör i maj 2021. I augusti anställde förvaltningen en inkluderingslots, med uppdrag särskilt inriktat på bostadsvägledning för nyanlända, i genomgångsbostäderna.

Inom ramen för bostadsvägledning för nyanlända har en analys gjorts av hinder som framkommit för att de ska kunna skaffa sig en egen bostad. Analysen visar att det finns utvecklingsbehov när det gäller:

- Datakunskap
- Tillgång till dator och vägledning för att söka bostad
- Tillgång till dator för att kunna bevaka bostadsköer och göra jobbansökningar
- Kunskaper om samhällsliga rättigheter och skyldigheter, information om olika myndigheter, studielån med mera
- Kunskap om hushållsekonomi
- Språkkunskaper i svenska
- Arbetstillfällen

Antal inskrivna på Svenska för invandrare (SFI) har halverats under året för att säkerställa en smittfri undervisning. Informationen om att SFI finns på öppna förskolan har spridit sig till välutbildade föräldrar som i och med det tar upp platser från den egentliga målgruppen. Detta har öppna förskolan i samråd med vuxenutbildningen under hösten löst med att sänka nivån för förkunskaper. Nivåerna utgår från vuxenutbildningens kriterier.

Ekonomiskt bistånd

De flesta som sökt ekonomiskt bistånd under året är, precis som tidigare, arbetssökande, följt av sjukskrivna utan sjukpenning och personer som har försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl. Den största andelen bistånd går till personer som är sjukskrivna utan sjukpenning. I den gruppen är det fler kvinnor än män.

Utbrottet av coronapandemin har i hög grad påverkat utvecklingen inom ekonomiskt bistånd. Från mars ökade antalet nya ärenden och under sommaren sökte fler studenter än tidigare

ekonomiskt bistånd, troligen på grund av sämre tillgång till sommarjobb. Ökningen av antal personer som söker ekonomiskt bistånd fortsatte fram till augusti, men planade sedan ut. I november låg antalet ärenden på samma nivå som i slutet av 2019.

Coronapandemin har inneburit att antal arbetstillfällen minskat i branscher där många av försörjningsstödet brukare haft en möjlighet att få arbete, som exempelvis besöksnäring, hotell och restaurang. Samtidigt har andra arbetstillfällen tillkommit, särskilt för unga vuxna, till exempel inom lager, post och transport.

Under året har 894 ärenden avslutats, varav 366 till självförsörjning, vilket är en ökning med 162 hushåll jämfört med 2019. Några har fått arbete eller börjat studera, men för en stor del är orsaken till att de avslutats okänd. Bland de som börjat studera finns bland annat ensamkommande unga vuxna, 21 år och äldre, som försörjer sig med studiemedel från CSN under resterande gymnasiestudier.

Jämfört med föregående år har antalet ärenden som avslutats på grund av att personen fått arbete minskat med fem. Antalet som avslutats på grund av studier har dubblats. Även antalet som fått pension, äldreförsörjningsstöd och sjukersättning har ökat. Framgångsfaktorer är sannolikt fungerande samverkan med primärvården och med myndigheter som ansvarar för andra ersättningar inom socialförsäkringsområdet. Funktionen med en samordnare för arbetet med samordnad individuell plan (SIP) har varit av stor vikt för att stärka samverkan och driva frågor inom området. Andra framgångsfaktorer är det interna samarbetet med förvaltningens sysselsättningsverksamhet Tur och Retur, kring förrehabiliterande insatser.

Under året har sammanlagt 46 personer, lika många kvinnor som män, getts möjlighet till förrehabiliterande insatser, de flesta genom Tur och Retur. Detta har lett till goda resultat, såsom planering inför offentligt skyddad anställning (OSA), kontakt med Jobbtorg, insatser genom Arbetsförmedlingen, egen försörjning genom arbete eller ersättning från Försäkringskassan samt stödinsatser via Studieteamet inför studier på Komvux.

Samarbetet med Jobbtorg unga med information till ungdomar och föräldrar, i aktuella hushåll, kring vad det innebär när försörjningsplikten upphör vid avslutade gymnasiestudier, kunde inte erbjudas under våren på grund av coronapandemin.

Budget- och skuldrådgivning

Budget- och skuldrådgivningen har under året aktualiserat 353 nya ärenden och avslutat 300 ärenden. Av de ärenden som avslutades under perioden september-november avslutades 79 procent med en fungerande vardagsekonomi, det vill säga att klienterna kan hantera månatliga räkningar, utgifter och skulder.

Arbetsmarknadsinsatser

Under året har 48 personer, varav 24 kvinnor och 24 män, haft OSA. Av de 15 anställningar som avslutats under året har 13 fullföljt sin anställning och gått vidare till en annan egen försörjning. Anledningen till att två anställningar avbröts var att insatsen inte var lämplig för dessa personer.

Under året har 30 personer, varav 19 kvinnor och 11 män, beviljats visstidsanställning i form av Stockholmsjobb. Under året genomfördes 16 nya anställningar. Det är färre än planerat, och färre jämfört med föregående år, vilket till stora delar kan kopplas till pandemin. Även

antalet tillhandahållna platser för Stockholmsjobb är lägre än planerat.

Förvaltningen bedömer att Jobbtorg för närvarande har goda möjligheter att erbjuda insatser till personer i och efter etableringsperioden. Jobbtorgs möjligheter att arbeta med personer som deltar i Arbetsförmedlingens program förändras över tid. Förvaltningen följer därför hur Jobbtorgs och Arbetsförmedlingens samarbetsöverenskommelser utvecklas. Jobbtorg kan till exempel sedan mars 2020 samplanera med Arbetsförmedlingen för personer som ingår i Jobb- och Utvecklingsgarantin, det program som erbjuds personer som är fortsatt arbetslösa efter maximal tid i etableringsprogrammet.

Under året har 785 ungdomar erbjudits feriejobb, vilket är något lägre än målet om 800 platser. Detsamma gäller för målet om att tillhandahålla 800 platser för feriejobb, där utfallet blev 422 platser. I och med pandemin kunde inga platser inom äldreomsorg och förskola, där många ungdomar annars brukar få feriearbete, erbjudas under sommaren. Detta kunde delvis kompenseras genom fler platser inom parkskötsel, på öppen förskola, på förvaltningens Sommartorg och på kollo. På grund av pandemin ordnades inga feriejobb under jullovet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom försörjningsstödet, kartlägga framgångsfaktorer samt utveckla arbetssätt för att säkerställa en resurseffektiv och ändamålsenlig verksamhet fick senareläggas på grund av pandemin. Utifrån de analyser som hittills gjorts påbörjades under senhösten en satsning med stöd i myndighetskontakter till personer som kan vara berättigade till sjuk- eller aktivitetsersättning.

Jämställdhetsanalys

Den största andelen ekonomiskt bistånd går till personer som är sjukskrivna utan sjukpenning. I den gruppen är det fler kvinnor än män.

Under året har sammanlagt 46 personer, lika många kvinnor och män, getts möjlighet till förrehabiliterande insatser, de flesta genom förvaltningens verksamhet Tur och Retur.

Arbetet med att kvinnor och män ska ha lika förutsättningar att få en OSA har lett till att lika många kvinnor och män haft OSA under året.

Antalet personer som under året beviljats visstidsanställning, Stockholmsjobb, uppgår till 30 personer, varav 19 kvinnor och 11 män.

Den särskilda satsningen som var planerad till våren 2020, att kvinnor som står långt från arbetsmarknaden ska komma ut i arbete, har inte kunnat genomföras på grund av pandemin, utan skjutits upp till 2021. Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar ingår också i den satsningen.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Satsningen på det så kallade "arbetsspåret" inom daglig verksamhet, det vill säga att personer med funktionsnedsättning ska lotsas vidare mot en anställning, har inte kunnat prioriteras på grund av coronapandemin.

Goda exempel

"Pop-up-kontor"

För att nå ut med samhällsvägledning till fler nyanlända gjorde Medborgarkontoret i början av

året en satsning med uppsökande samhällsvägledning på genomgångsbostäderna, så kallade "pop-up-kontor". På grund av pandemin fick satsningen avbrytas i mars.

Förstärkning i receptionen

För att underlätta för dem som söker ekonomiskt bistånd har medarbetare från verksamheten funnits i receptionen under den period av månaden när flest ansökningar lämnas in. De har hjälpt till med att fylla i ansökningsblanketter, skriva ut och kopiera beslutsunderlag. Insatsen har medfört att fler ansökningar har fyllts i korrekt, vilket underlättat handläggningen för socialsekreterarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	3,7 %			3,2 %		3,3 %	2,7 %	VB 2020
Analys En ökning av andelen barn i familjer som har ekonomiskt bistånd har skett sedan slutet av 2019. Ökningen har förstärkts under 2020 vilket sannolikt kan kopplas till coronapandemin. Tidigare har utvecklingen varit att andelen barn har minskat sedan 2010.								
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,03 %	1,82 %	1,9 %	1,87 %		1,8 %	1,5 %	VB 2020
Analys Utvecklingen med en minskad andel av befolkningen som har ekonomiskt bistånd bröts i slutet av 2019. Andelen har fortsatt öka under 2020, vilket till viss del kan kopplas till coronapandemin.								
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,25 %	1,21 %	1,3 %	1,26 %		1,3 %	1,0 %	VB 2020
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	30 st	11 st	19 st	51 st		44 st	800 st	VB 2020
Analys Under året har färre aspiranter än planerat och jämfört med föregående år fått Stockholmsjobb, vilket till stora delar har samband med coronapandemin.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	422			1 555	422	800 st	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys På grund av coronapandemin har inga feriearbetsplatser kunnat tillhandahållas inom äldreomsorg eller förskola under året, vilket medfört att årsmålet inte uppnåtts.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	60			85		85 st	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Under året har färre arbetsplatser kunnat tillhandahållas för Stockholmsjobb än planerat, och jämfört med föregående år. Det kan till stora delar kopplas till coronapandemin.								
  Antal tillhandahållna praktikplatser för	272			388		250	Tas fram av nämnd	VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning							nämnd	
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	785 st	401 st	384 st	1 522 st	785	800 st	9 000 st	VB 2020
Analys Antal ungdomar som fått feriejobb är något lägre än målsättningen. Det beror i huvudsak på coronapandemin, som bland annat innebar att inga feriejobb tillhandahölls under jullovet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.1.1 Kvinnor och män i stadsdelsområdet är självförsörjande

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Med självförsörjande menas att kvinnor och män har en egen försörjning i form av lön eller annan ersättning.

Förväntat resultat

Kvinnor och män försörjer sig själva genom arbete eller annan ersättning.

Nyanlända etableras snabbt i samhället.

Flickor och pojkar introduceras i arbetslivet.

Kvinnor och män långt ifrån arbetslivet blir anställningsbara genom arbetsförberedande insatser.

Studenter från olika lärosäten får en bra introduktion till arbete i nämndens verksamheter

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls delvis på grund av de svårigheter för kvinnor och män att bli självförsörjande som pågående pandemi medför. Planerade aktiviteter har ändå genomförts.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Stadsdelsnämnden ska utveckla arbetssätt för att nå nyanlända kvinnor och män (egenbosatta, anhöriga och kommunanvisade) med erbjudande om samhällsvägledning.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Stadsdelsnämnden ska, inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Stadsdelsnämnden ska, inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla samarbete med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män, flickor och pojkar.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på det omfattande förebyggande och trygghetsskapande arbete som förvaltningen genomfört under året.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, minskad ojämlikhet samt fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030 har förvaltningen bland annat startat medborgardialog med olika målgrupper i samband med platssamverkan, genomfört tillgänglighetsinventeringar och sett till att fler medarbetare har deltagit i utbildning om våldsbejakande extremism.

Lokal handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism

Under året har förvaltningen arbetat med kompetenshöjande insatser för att ytterligare öka förmågan hos medarbetare att förebygga våldsbejakande extremism. På förvaltningen finns en grupp med representanter från alla avdelningar som fått kunskaper att föra vidare till kollegor på sina respektive avdelningar. Det har bland annat handlat om ensamagerande gärningspersoner och om hets mot folkgrupp. I samband med de befarade koranbränningarna under hösten har ytterligare kunskap om de grundlagsskyddade fri- och rättigheterna spridits. Under året har verksamhetsnära fall tagits fram för diskussioner i personalgrupperna på förvaltningen för att ytterligare öka kompetensen att förebygga våldsbejakande extremism. Förskolorna har tagit fram en gemensam presentation att använda på arbetsplatsträffar.

Antalet medarbetare som genomfört stadens grundläggande utbildning om våldsbejakande extremism ökar. Totalt har 426 anställda inom förvaltningen slutfört utbildningen. Utifrån situationen med pandemin där medarbetare har fått prioritera andra arbetsuppgifter och sjukfrånvaron periodvis varit hög har något färre än planerat genomfört utbildningen under året. Enskede-Årsta-Vantör är ändå den stadsdelsförvaltning med flest medarbetare som genomfört utbildningen. När det gäller civilsamhällets roll har förvaltningen avvaktat att stadens centrala vägledning ska fastställas. Planen är att utifrån den uppdatera de lokala riktlinjerna.

Socialtjänsten har haft beredskap för att kunna ta emot personer som vill lämna en extremistmiljö och att vid behov samverka med VBE-teamet på socialförvaltningen.

Platssamverkan Rågsved

Förvaltningen samordnar arbetet med platssamverkan i Rågsved med ett stort antal aktörer. Syftet är att öka trygghet, delaktighet och förbättra uppväxtvillkoren i området. Utöver stadsdelsförvaltningen deltar Rågsveds fastighetsägarförening, polisen, idrotts-, kultur och utbildningsförvaltningarna, trafikkontoret och MTR. Platssamverkan har startat en medborgardialog för att bättre förstå behoven i området och för att kunna arbeta tillsammans med boende och lokalt näringsliv. Under hösten har första fasen av dialogen inletts, där intervjuer om hur det är att bo och arbeta i Rågsved genomförts. Resultatet av intervjuerna ligger sedan till grund för nästa fas med arbetsgrupper där boende och verksamma i Rågsved tillsammans med platssamverkans aktörer ska arbeta fram vilka åtgärder som ska göras och hur.

Platssamverkan Östberga

I platssamverkan Östberga deltar, utöver stadsdelsförvaltningen, polisen, idrotts-, kultur och utbildningsförvaltningarna, trafikkontoret, Svenska bostäder, SISAB och Keolis. Upprustningen av den fysiska miljön i området och arbetet för att öka förutsättningarna för att människor i området ska mötas har fortsatt. Både i Rågsved och Östberga har restriktionerna med anledning av pandemin gjort att aktiviteter fått genomföras på nytt sätt. Ett gemensamt utskick till alla boende med information om vad som pågår och planeras i området av olika förvaltningar har samordnats av stadsdelsförvaltningen. Utöver det har information kommunicerats vid de allvarliga händelser som skett under året för att förmedla att många arbetar för trygghet i området.

Samverkan med polisen

Förvaltningen har sedan sommaren haft avstämning med polisen varje vecka om läget i stadsdelsområdet. Det har medfört att åtgärder kunnat vidtas i ett tidigt skede vid tecken på oro eller problem och en eskalerande situation har kunnat förebyggas.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen har information om hur äldre kan skydda sig mot bedrägerier tagits fram och spritts av äldreomsorgen genom deras olika kanaler till äldre. Restriktionerna under pandemin har gjort att arbetet fått ställas om till mer information och mindre utbildning.

Trygghetsvandringar

Trygghetsvandringar har genomförts i Årsta och Högdalen, och olika brister i den fysiska miljön som kan påverka den upplevda tryggheten identifierades. Åtgärder som har utförts efter trygghetsvandringarna är bland annat kompletterande belysning i Årsta och trygghetsröjningar i Högdalen. Inbjudna till trygghetsvandringarna var invånare, lokala föreningar, berörda förvaltningar och bolag från staden, fastighetsägare, polisen och representanter från det lokala näringslivet.

Oriktiga hyresförhållanden och olovlig andrahandsuthyrning

Som ett led i det vråkningsförebyggande arbetet har förvaltningen tagit fram ett informationsblad om olovlig andrahandsuthyrning. Det innehåller information om vad olovlig

andrahandsuthyrning är och vilka konsekvenser det kan få, både att hyra ut och att hyra olovligt i andra hand. Informationsbladet delas ut till personer som förvaltningen möter i det vräkningsförebyggande arbetet. Planeringen är att informationen först ska lämnas ut till alla hushåll inom försörjningsstödet som hyr i andra hand och därefter till alla hushåll som är aktuella inom försörjningsstödet.

Information om olovlig andrahandsuthyrning är även en del av den individuella bostadsvägledningen som Medborgarkontoret lämnar till hushåll som bor i SHIS genomgångsbostäder för nyanlända. Under hösten har 81 hushåll fått denna information.

Arbete för att systematiskt förebygga förekomst av olagliga boplatser

Förvaltningen har genomfört olika åtgärder för att förebygga förekomsten av olagliga boplatser. Bommar har satts upp och hinder har byggts i form av jordvallar med växtlighet för att förhindra möjligheten att åka in med fordon till olika park- och grönområden. I de fall som olagliga boplatser har etablerats följer förvaltningen en rutin som bland annat innebär att vara snabbt på plats och utföra lämpliga åtgärder.

Arbete mot organiserad brottslighet

Förvaltningen arbetar aktivt med att förebygga och motverka att oseriösa leverantörer och leverantörer som kan kopplas till organiserad brottslighet tilldelas avtal via upphandling genom kravställning, uppföljning och särskilda kontraktsvillkor.

Krav och villkor anpassas efter varans/tjänstens karaktär och avser allt ifrån krav på betalning av skatter och avgifter till särskilda krav på arbetsrättsliga villkor. Även vid uppföljning av avtal söker förvaltningen motverka att oseriösa leverantörer verkar inom verksamheterna. Det kan bland annat ske genom kontroll av anställningsavtal, personalförteckning, scheman, lönelistor, fördjupade kontroller av eventuella underleverantörer samt inhämtande av övrig statistik och information som kan anses vara relevant för att säkerställa att samtliga krav och villkor uppfylls under hela avtalsperioden.

Välskötta parker och grönområden

Förvaltningen har regelbundet följt upp drift- och underhållsentreprenörens arbete för att säkerställa att de levererar enligt avtal. I samband med tertialrapport 2 fastställdes att entreprenören skulle behöva tillsätta extra resurser inom samtliga kontraktsområden för att kunna leverera enligt avtal. Som en del i arbetet med att säkerställa detta utdömdes viten, och kvalitetspengar betalades inte ut. Detta har resulterat i att entreprenören bland annat har justerat sin organisation och bemanning och att arbetet nu förhåller sig till krav i avtal.

Upphandling av entreprenörer för parkinvesteringar

Under året har förvaltningen genomfört en upphandling av entreprenörer för parkinvesteringar som även omfattar större underhållsinsatser och övriga anläggningsarbeten. Efter försening orsakat av en överprövning, har avtal tecknats med två entreprenörer. Ombuds- och byggmöten pågår, med syfte att tillsammans med entreprenören gå igenom avtal för att säkerställa att de är införstådda med miljö- och kvalitetskrav.

Föreningen i avtalsprocessen har inneburit att vissa projekts tidplaner försköts, men förvaltningen har arbetat ikapp och samtliga projekt har kunnat beställas enligt plan.

Medel för naturreservat

Förvaltningen beviljades hälften av de medel för drift och underhåll av naturreservaten som söktes i samband med verksamhetsplan 2020. I tertialrapport 1 söktes mer medel, men samtliga ansökningar avslogs. Det är därför svårt att sköta naturreservaten enligt den antagna skötselplanen. Under pandemin har besöksstrycket ökat vilket ställer högre krav på drift- och underhåll, så ett redan ansträngt läge har under verksamhetsåret förvärrats. För att öka kvaliteten på drift- och underhåll i naturreservaten kommer förvaltningen fortsätta att söka medel under 2021.

Feriearbetare

Under verksamhetsåret har cirka 200 feriearbetare arbetat i förvaltningens parker och grönområden och bland annat målat parkmöbler, röjt sly och städat, vilket bidrar till att förbättra den upplevda tryggheten. Feriearbetsuppgifter på avdelningen Stadsmiljö och lokaler har varit anpassade för att motverka smittspridning under pandemin, eftersom de till stor del utförts utomhus och inte inneburit kontakt med andra människor. Eftersom feriearbetare på bland annat förskolor och äldreboenden inte varit lämpligt har det totala antalet feriearbetare på avdelningen Stadsmiljö och lokaler ökat.

Informationssäkerhet

Arbetet med att ta fram ett ledningssystem för informationssäkerhet har påbörjats. I enlighet med lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster har en rutin inkl. stödmaterial för hantering av incidenter enligt NIS-direktivet tagits fram och implementerats. I samband med detta har en inventering genomförts över de informationssystem och nätverk som stadsdelsförvaltningens hälso- och sjukvårdsverksamhet är beroende av för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

Stadsdelsförvaltningen har deltagit i stadsledningskontorets arbete med att ta fram en normskala för informationsklassning av information och informationssystem/digitala tjänster inom NIS-lagstiftningen. Förvaltningen har även deltagit i arbetet med att ta fram en normerande klassning för processen för läkemedelshantering.

Informationsklassning av förvaltningens informationsmängder har i viss mån påbörjats. Behovet av informationsklassning har under året skiftat från kartläggning av enskilda system till kartläggning av hela verksamhetsprocesser. Arbetssättet behöver därför anpassas under 2021 till det nya förhållningssättet innan fortsatta informationsklassningar genomförs.

Jämställdhetsanalys

Under 2019 togs en checklista för jämställdhet för parkprojekt fram, och den har använts under verksamhetsåret. Checklistan innebär att ett systematiskt arbetssätt har etablerats, där jämställdhetsperspektivet alltid finns med.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har under året genomfört tillgänglighetsinventeringar av stadsdelsområdets parklekars utemiljöer. Tillgänglighetsinventeringarna påvisade att graden av tillgänglighet skiftar mellan parklekarna, men att det genom relativt enkla åtgärder går att förbättra tillgängligheten avsevärt. Genom att arbeta med skyltning, ledstråk och färgsättningar går det till exempel att förbättra tillgängligheten för synnedsatta besökare. En åtgärdsplan har satts

samman, och den kommer att implementeras under 2021.

Nedan följer exempel på tillgänglighetsförbättrande åtgärder i stadsmiljön som har genomförts under året:

- Nya spänger och stigar utmed Kräpplaspåret i Rågsveds naturreservat.
- Renovering av festplatsen Perssons Betong i Rågsved.
- Gångvägen utmed Årstaviken i Årstaskogens naturreservat har förstärkts.
- Tillgänglighetsanpassning av flera utegym inom stadsdelsområdet, bland annat i Högdalen.
- Uppmärkning och ombyggnad av stadsdelsområdets utegym som är anpassade för äldre.
- Utökning av parkbänkar och bänkbord på grund av ökat besöksstryck i stadsdelsområdets parker.
- Komplettering av anvisningsskyltar i Rågsved och Östberga.

Goda exempel

Sommartorg

Under sommaren samordnade förvaltningen aktiviteter på Sommartorgen i Rågsved och Östberga. Syftet var att göra torget till trygga och attraktiva mötesplatser för boende och besökare. Aktiviteterna har vänt sig till barn, unga och vuxna.

Trygghetsdagar

Stadsdelsförvaltningen arrangerade tillsammans med Rågsveds fastighetsägarförening och polisen trygghetsdagar i Rågsved i början av hösten. Teman var krisberedskap, brandförebyggande, hälsofrämjande och trygghet i utemiljöerna i syfte att öka kunskapen hos boende i Rågsved om vad de själva kan göra för att öka tryggheten. Arrangemanget ägde rum på torget i Rågsved. Genom information i sociala medier nåddes många fler personer än vanligt.

Förbättringar av miljön i Rågsveds centrum

I Rågsved har trygghetsmedel använts för att förbättra den offentliga miljön runt multisportytan i Rågsveds centrum. Åtgärder som har genomförts är siktförbättrande röjningar, planteringar av buskar och växter, komplettering med bänkar och papperskorgar samt asfaltering för att förbättra tillgängligheten.

Samverkan i Dalen

Förvaltningen har under verksamhetsåret tillsammans med trafikkontoret och biblioteket samverkat med fastighetsägare och civilsamhället i Dalen kring trygghetsfrågor. Samverkan har framförallt hanterats genom tre möten under verksamhetsåret. Eftersom samtliga aktörer som ansvarar för den offentliga miljön i området finns representerade, är samverkansformen viktig för trygghetsarbetet i området.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor 				66 %		77 %	77 %	2020
Analys Medborgarundersökningen genomfördes inte 2020.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld 	83,83 %	82	87			90 %	88,5 %	2020
Analys Årsmålet nås inte riktigt och en könsskillnad kan ses då pojkar blir mer utsatta för hot och våld än flickor. Flera trygghetsskapande åtgärder vidtas inom förvaltningen för att förbättra detta resultat.								
  Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning 				61 %		71 %	71 %	2020
Analys Medborgarundersökningen genomfördes inte 2020.								
  Stockholmarens nöjdhet med skötsel av park och grönområden 				59 %		71 %	71 %	2020
Analys Medborgarundersökningen genomfördes inte 2020.								
  Stockholmarens nöjdhet med stadsmiljön 				80 %		88 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Medborgarundersökningen genomfördes inte 2020.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.2.1 Enskede-Årsta-Vantör är ett tryggt, säkert och välskött stadsdelsområde att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Beskrivning

Målet avgränsas till de områden nämnden kan påverka.

Med trygg menas att flickor och pojkar, kvinnor och män upplever att de kan vistas obehindrat i de offentliga miljöerna.

Med säker menas att risker är identifierade och tas omhand.

Med välskött avses en stadsdel där offentliga miljöer underhålls, de ska vara fria från klotter, skadegörelse och nedskräpning.

Förväntat resultat

Kvinnor och män upplever sig mer trygga i stadsdelsområdet.

Risker för oönskade händelser minskar genom att de identifieras och hanteras inom förvaltningens verksamheter.

Kvinnor och män är mer nöjda med underhållet av de offentliga miljöerna.

Förvaltningen har ett utvecklat arbete för att förebygga utanförskap och kriminalitet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt, utifrån att planerade aktiviteter kunnat genomföras trots pandemin

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska fortsätta sitt samarbete mellan skola och socialtjänst med våldsprevention utifrån programmet mentorer i våldsprevention, MVP.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska genomföra en webbutbildning om våldsbejakande extremism för relevant personal inom förvaltningens verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska genomföra trygghetsinventeringar som ska användas som underlag i ansökningar om trygghetsmedel.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska implementera stadens rutin för att säkerställa att föreningsbidrag inte beviljas eller lokaler lånas/ hyrs ut till aktörer som stödjer eller är involverade i våldsbejakande extremism.	2020-01-30	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska ingå ny samverkansöverenskommelse med lokalpolisen.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska inventera tillgängligheten på stadsdelsområdets parklekars utemiljöer och ta fram en handlingsplan utifrån resultatet	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska kravställa event i stadsdelsområdet angående städning och sophantering, med syftet att minska nedskräpning.	2020-04-22	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska ta fram en åtgärdsplan och vidta åtgärder för att förbättra tillgängligheten inomhus i parklekar, fritidsgårdar, förskolor och öppna förskolor. Möjligheten att ta sig fram till byggnaden ingår i handlingsplanen som ska utgå från en inventering som gjordes under 2019. Vidtagna åtgärder redovisas i tertiärrapporter och bokslut.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen når målen för alla indikatorer utom en och att planerade aktiviteter har genomförts.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god utbildning av hög kvalitet och jämställdhet i Agenda 2030, har förvaltningen utvecklat undervisningen i förskolan genom medverkan i ett forskningsprogram, insatser för att höja pedagogernas språkkunskaper och utveckling av pedagogiska inne- och utemiljöer. För att förskolan ska vara tillgänglig för alla barn har specialpedagoger genomfört handledningar och utbildningar för barn i behov av särskilt stöd. Insatser har också gjorts för att barn i utsatthet ska nås tidigare.

För att öka jämställdheten har förskoleenheter synliggjort vikten av att analysera språk och kommunikation för att inte förstärka stereotypa könsroller och den möjlighet flickor och pojkar har att vara delaktiga och påverka på förskolan.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Efterfrågan på förvaltningsområdesspråken finska, meänkieli och samiska är låg. Det finns i nuläget ingen efterfrågan på meänkieli och samiska. Vårdnadshavare till ett barn i förvaltningens förskolor efterfrågar förskola på finska och ett barn som står i kö har angett förskola på finska. Barnet är folkbokfört i ett annat stadsdelsområde. Vårdnadshavare informeras om rätten till förstärkt språkstöd i de nationella minoritetsspråken chib och jiddisch och förskola helt eller till väsentlig del på finska, meänkieli och samiska via stadens webbplats när de ansöker om förskoleplats.

Vid årets språkinventering uppgav 14 medarbetare att de anser sig ha tillräckliga kunskaper i finska för att kunna använda det i sitt arbete. Ingen medarbetare uppgav tillräcklig kunskap i chib, jiddisch, meänkieli eller samiska. Inte heller uppgavs att något barns modersmål var chib, jiddisch, meänkieli eller samiska.

Då efterfrågan på förstärkt språkstöd i de nationella minoritetsspråken chib och jiddisch, samt förskola helt eller till väsentlig del på förvaltningsområdesspråken finska, meänkieli och samiska har varit låg eller obefintlig sker i dagsläget inget aktivt arbete för att öka andelen personal med tillräckliga kunskaper i språken för att kunna använda det i sitt arbete.

Uppföljning av introduktionsförskola

Rågsveds och Högdalens introduktionsförskolor startade 2018, medan de i Östberga och Dalen startade under 2019.

När pandemin bröt ut och riktlinjerna kom från Folkhälsomyndigheten försvann nästan alla besökare från introduktionsförskolorna. Verksamheterna ställde om och bedrev hela eller

större delen av sin verksamhet utomhus. Vid några tillfällen har det medfört att öppna förskolan träffat på föräldrar som är ute med sitt barn och då kunnat informera om sin verksamhet och locka nya besökare till verksamheten. I juni togs beslut om att varje introduktionsförskola ska anställa varsin stadsdelsmamma. Deras uppgift blir att fokusera på målgruppen samt att förvaltningen når målen för de indikatorer som mäts för perioden, till exempel när det gäller barngruppernas storlek och andel förskollärare, införskaffa god kunskap om förskolan, dess arbete och barns utveckling.

Introduktionsförskolan i Rågsved har haft uppsökande arbete på genomgångboendena i Hagsätra. Dalen avbröt sitt uppsökande arbete på genomgångsboendet i Globen under våren, men startade igen under hösten.

Rågsveds introduktionsförskolas samarbete med Svenska med baby på måndagsförmiddagar fortsatte utomhus under våren.

En inplanerad aktivitet var att personal från förskolan skulle komma till introduktionsförskolorna för att presentera sig för föräldrarna och berätta om förskolans verksamhet. På grund av pandemin har inte dessa besök kunnat genomföras.

Introduktionsförskolorna samarbetar med förskolan, socialtjänsten och Medborgarkontoret, men även med biblioteken, Jobbtorg Unga med flera.

Avseende brukarnas nöjdhet med verksamheten kan det bara hänvisas till muntlig återkoppling där föräldrarna säger att de är mycket nöjda, bland annat med att kunna läsa SFI under föräldraledigheten och att förskolan och köhandläggare kommer på besök.

Besökande familjer hittar till verksamheten genom barnavårdscentralen (BVC), tips från vänner, via föräldrarådgivare eller genom uppsökande arbete.

Verksamheten för ingen statistik över antal barn som besökt verksamheten, då alla besökare ingår i samma statistik. Diskussioner pågår om hur det ska kunna genomföras utan att gå utanför GDPR:s ramar. Från start har introduktionsförskolans arbete varit integrerat med öppna förskolans ordinarie verksamhet med fokus på möten mellan familjer som är etablerade i Sverige och utrikesfödda.

Förvaltningen har i nuläget ingen statistik över hur många av de som besökt introduktionsförskolorna som sedan skrivits in i ordinarie förskola, men ser över hur det ska kunna genomföras framöver.

Budgeten för öppna förskolan som helhet är 9 miljoner kronor, varav 2,4 miljoner kronor är avsatt för introduktionsförskola. Kostnaden för introduktionsförskolan är 2,4 miljoner kronor.

Öppna förskolor och introduktionsförskolor

Öppna förskolan har uppdrag att driva introduktionsförskolor med SFI, samhällsvägledning och introduktion till förskola för nyanlända föräldrar och deras barn. En halvdag i veckan erbjuds finskpråkig verksamhet.

Under pandemin har öppna förskolans verksamhet anpassats och i huvudsak bedrivits utomhus. Besöksantalet har sjunkit initialt men under sommaren har fler besökare deltagit i verksamheten. Nya aktiviteter som utegympa har varit populära och många föräldrar har uttryckt att det varit mycket värdefullt att ha en mötesplats att gå till. SFI har bedrivit all

undervisning på distans under pandemin, vilket har lett till att introduktionsförskolorna har tappat en del besökare.

Trygghet i förskolan

För att upptäcka barn som växer upp i familjer med missbruk har tre förskoleenheter deltagit i projektet Nya vägar genom Ersta Vändpunkten, tillsammans med socialtjänsten. Genom projektet har medarbetare inom förskolan fått ökad kunskap om hur det är för barn att växa upp i en familj med missbruk, och vilka signaler barn kan uppvisa. Med ökad kunskap och efterlevnad av rutinen vid orosanmälningar, kan barn i utsatthet nå tidigare. Genom lärdomar från projektet, har en ny organisation tagits fram, för att hålla arbetet vid liv och sprida det till flera enheter. Den nya organisationen innebär att barnombud har införts på varje förskola och att en barnombudssamordnare har införts på varje enhet. Barnombuden ska ha ett särskilt fokus på barnrätts- och barnhälsofrågor. Organisationen startade i slutet av året, och kommer att utvecklas under 2021.

För att upptäcka barn som far illa har de reviderade rutinerna för orosanmälan (Rosa Pärmén) införts under året. Rutinerna innehåller även information om socialtjänstens arbete efter att de mottagit en orosanmälan.

I syfte att stärka samverkan mellan förskola och socialtjänst, har en arbetsgrupp bildats under året. Arbetsgruppen ska bland annat förmedla information mellan socialtjänsten och förskolan, för att öka kunskapen om respektive verksamhet.

Läroplanen

För att utveckla undervisningen i förskolan och ge alla barn bästa möjliga förutsättningar till lärande har förvaltningens medverkan i forsknings- och utvecklingsprogrammet Flerstämmig undervisning i förskolan (Fundif) fortsatt. Genom programmet har olika teoretiska undervisningsupplägg prövats. Under året har det femte och sista upplägget påbörjats. Inom det upplägget har enheterna fått välja teoretiska utgångspunkter inom området hälsa och rörelse. Målet är att ta med arbetssätt efter programmets avslut under 2021. Förskollärare som medverkat beskriver att undervisningen blivit mer medveten och likvärdig. Antalet undervisningstillfällen har också ökat, både de planerade och spontana, vid till exempel måltider och utevistelse.

Forskningsprogrammets innehåll har gett förskollärarna gemensamma begrepp inom olika teoretiska undervisningsupplägg. När förvaltningen under 2021 påbörjar införandet av Skolplattformens modul Planering och bedömning (PoB), kommer de gemensamma arbetssätten och begreppen användas. Införandet av PoBen kommer bland annat innebära ett mer enhetligt systematiskt kvalitetsarbete bland förskoleenheterna. Förvaltningen ser att den gemensamma grunden från medverkan i Fundif kommer underlätta i det arbetet.

Pandemin har försvårat planeringen av arbetet för medverkande förskollärare i Fundif, eftersom antalet närvarande barn och förskollärare varierat mycket. Kontinuiteten i arbetet har försvårats och därmed systematiken i uppläggen. De tidigare fysiska träffarna en gång i månaden har fått ske digitalt eller uteblivit på grund av omprioriteringar. Nationella seminarier har ersatts av webinarier vilket medfört att möjligheten till reflektioner över kommungränser uteblivit.

Undervisningen har till stora delar bedrivits i förskolornas utemiljöer. Det har bidragit till att

ett nytt utvecklingsområde kring medverkan inom forsknings- och utvecklingsprogrammet har lyfts: pedagogiska undervisningsmiljöer utomhus.

Inom ramen för medverkan i forskningsprogrammet har intresset för en gemensam pedagogisk mötesplats inom stadsdelsområdet väckts, en mötesplats som ger möjlighet till kollegialt utbyte och samlade utvecklingsinsatser. Arbetet har påbörjats genom att en arbetsgrupp har tillsatts och ett syfte och mål formulerats.

Språk

Under året har förvaltningens språksatsning i förskoleenheter i utsatta områden utökats. Förvaltningens språkpedagog har haft särskilt fokus på språkarbete i Östberga, Rågsved och Hagsätra. I Östberga har Skolverkets program Läslyftet genomförts med enhetens alla barnskötare, ett arbete som har pågått längre än i de andra två enheterna. Pandemin har påverkat genom att alla tillfällen inte har kunnat genomföras och sjukfrånvaron bland deltagarna har varit hög. Språkpedagogen kan se att det finns en större pedagogisk medvetenhet i arbetet med språk hos de som deltagit.

Även i Rågsved har Läslyftet använts, men inte kommit lika långt. Pandemin har begränsat språkpedagogens möjlighet att besöka förskolorna.

I Hagsätra har barnskötare påbörjat utbildningen Läsa barnbok på svenska. Barnskötare som känner sig osäkra i svenska språket har genom utbildningen fått möjlighet att arbeta med högläsning, uttal, ordförståelse, att läsa mellan raderna och att återberätta.

Under året har samtliga förskolor fått utökade möjligheter att använda böcker på flera språk genom en digital tjänst som tillhandahåller böcker på över 50 språk. Det har underlättat möjligheten att erbjuda böcker på olika modersmål till flera barn.

Pedagogiska undervisningsmiljöer

Förskoleenheterna har utvecklat de pedagogiska innemiljöerna utifrån förvaltningens gemensamma stödmaterial. En del enheter har fotograferat miljöer före och efter en förändring. Rektorerna kan se en utveckling genom att det finns en större medvetenhet i att miljön ska stödja undervisningen. Förändringar i miljöerna har också skett för att göra materiel mer tillgängligt för barnen. På grund av pandemin har en stor del av undervisningen flyttats utomhus. Det har medfört att utemiljön har kommit i fokus och nyttjas på ett annat sätt än tidigare. Det har skapat nya synsätt hos pedagogerna när det gäller användningen av utemiljön och tiden utomhus. Det har också medfört att förskoleenheterna sett över utemiljön och till viss del förändrat den, bland annat genom att tillföra material och göra indelningar i zoner. Brister i utemiljöerna har också identifierats.

Barnkonventionen är ett sätt att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet. Öppna förskolorna har skriftligt material i sina lokaler med bl.a. affischering på väggarna vilket startar samtal med och emellan föräldrarna.

Skolplattformen

Under året har vårdnadshavare fått tillgång till startsidan på Skolplattformen och riktlinjer har tagits fram för likvärdig kommunikation. Startsidan kan både användas till information som är gemensam för hela stadsdelsområdet och information som är specifik för en förskoleenhet. Det är en viktig del i att svara upp mot en efterfrågan, från vårdnadshavare, av ökad möjlighet

till digital information och kommunikation. Det har underlättat under pandemin, att snabbt kunna förmedla samma information till alla vårdnadshavare med barn i stadsdelsområdets förskolor.

Startsidan har också medfört att rektorerna lättare får inblick i den information som går ut från varje avdelning. De kan nu enklare påverka utformningen av informationen, och därmed skapa en likvärdighet inom enheten.

Under året har förvaltningen tagit fram gemensamma arbetssätt inför användningen av Planerings- och Bedömningsmodulen i Skolplattformen. Planerings- och bedömningsmodulen ska användas av pedagoger för att planera, följa upp och dokumentera samt ge insyn till vårdnadshavare. Genom att ta fram gemensamma arbetssätt kommer förskoleenheternas systematiska kvalitetsarbete blir mer enhetligt och även kunna kopplas ihop med förvaltningens systematiska kvalitetsarbete.

Ökad inskrivningsgrad

Ett stort arbete mellan avdelningarna Förskola och Social omsorg barn och unga har gjorts då en enkät och informationsmaterial om förskola tagits fram. Materialet har delats ut på BVC Vantör och Rågsved, på ekonomiskt bistånd samt Social omsorg barn och unga.

Verksamheterna har under november 2020 till januari 2021 frågat föräldrar som respektive verksamhet kommer i kontakt med om de har sina barn på förskola eller inte. Föräldrarna ska få information om hur man kan göra för att ställa sitt barn i kö och fördelarna med förskola för barnets utveckling. Förhoppningen är att fler ska välja att ställa sina barn i kö och att fler barn skrivs in på förskola, samt att förvaltningen kan skapa direktkontakt med föräldrar som väljer att inte placera sina barn på förskola.

Språkutveckling

All personal inom öppna förskolan har under hösten gått en kurs i TAKK, tecknen används tillsammans med tal, som stöd vid språkutveckling och på den nivå där barnet befinner sig. Det underlättar språkförståelse och lärande men även som ersättning för talat språk.

Verksamheterna har börjat använda TAKK som ett levande verktyg, vilket märks i positiva kommentarer från höstens brukarenkät. Även föräldrar har börjat använda TAKK.

Gällande pedagogisk miljö, socialt samspel, lek och kommunikation har pedagogerna märkt i samtal med föräldrarna att det pedagogerna gör, avspeglar sig i hur föräldrarna själva kommunicerar med sina barn och föräldrarna berättar att det påverkar deras språkliga hemmiljö, t.ex. genom inköp och läsning av böcker, köpa hem färger och måla. Föräldrar har fått ökad kunskap om hur de kan påverka sina barns språkutveckling.

Jämställdhetsanalys

Förskolorna genomför återkommande en självvärdering av jämställdhetsarbetet i förskolan, framtagen av Skolinspektionen. Under året har den bland annat synliggjort vikten av att vara medveten om språk och kommunikation, för att inte förstärka stereotypa könsmönster. Självvärderingen har bidragit till att utveckla reflektionsunderlag som enheter använder för att utvärdera genomförd undervisning. Vikten av att introducera jämställdhetsarbetet för ny personal har också synliggjorts. En del förskoleenheter ser att självskattningen inte leder till någon förbättring i verksamheten eller att det finns ett glapp mellan det som fylls i och hur det fungerar i praktiken. Exempel på utvecklingsområde är medvetenhet om vem som tar och får

utrymme i barngruppen, samt om det finns en skillnad när det gäller inom vilka områden som flickor respektive pojkar är med och påverkar. Den strategi för daglig rörelse som alla enheter tagit fram under året har ett tydligt jämställdhetsperspektiv.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Barn i behov av särskilt stöd

Specialpedagoger inom Avdelning förskola genomför handledningar till pedagoger i förskolan, gällande barn i behov av särskilt stöd. Under året har stödteamet sett att det finns ett behov av att stärka förskollärares och barnskötares kompetens att ge mer ledning och stimulans till barn i behov av särskilt stöd. Det handlar om stöd till barnen i deras kommunikation, samspel och lek. Behov av ökad kunskap om alternativ och kompletterande kommunikation för att möta barns olika behov, framkom också vid handledningar. Under hösten har därför specialpedagoger genomfört utbildningar i Tecken som stöd och Tydliggörande pedagogik. Utbildningarna syftar till att ge barnskötare och förskollärare kunskap i att komplettera språket med teckenspråk och bilder. Syftet är att tillgängliggöra utbildningen för alla barn och möta barn utifrån deras behov.

Handlingsplanerna för barn i behov av särskilt stöd har följts upp i större utsträckning jämfört med föregående år, och det finns en tydligare struktur i arbetet. Stödteamet har också sett att handlingsplanerna behöver konkretiseras och avgränsas för att lättare kunna genomföras.

Goda exempel

Jämställt föräldraskap

Under året drev öppna förskolan en Pop-up verksamhet i Örby och Hagsätra, i samarbete med biblioteket och föreningen MÄN, inom ramen för ett projekt som finansieras av Länsstyrelsen. Syftet var att nå utrikesfödda föräldrar, och främst pappor. Gruppen som hölls i februari gick enligt plan, däremot blev det några avhopp i den grupp som startade i mars på grund av pandemin. En pappagrupsledarutbildning hölls av MÄN i september. Tre pappagrupsledare har utbildats, en helt svensktalande och två arabisk-och svensktalande. En grupp hölls under hösten på Familjens hus i Högdalen. Erbjudandet gick ut till intresserade pappor generellt och gruppen om max åtta personer fylldes snabbt med pappor med lika kulturell bakgrund.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33,9 %	1,5 %	32,5 %	36,9 %		32 %	32 %	VB 2020
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	85 %			84 %		90 %	90 %	2020

Analys

Förvaltningen ser fortsatt positiv effekt av stadsdelsnämndens beslut 2018 om införandet av handlingsplaner för förskolor som understiger ett sammanfattat resultat på 70 procent. Förvaltningen kommer därför fortsätta att upprätta och följa upp arbetet med handlingsplanerna.

Förvaltningen konstaterar att vårdnadshavare önskar ökad möjlighet till digital kommunikation om sitt barns utveckling och lärande samt måltider och kost i förskolan. Inför våren 2021 ska samtliga kommunala förskoleenheter i stadsdelsområdet implementera Skolplattformens modul Pedagogisk bedömning (PoB). Förvaltningen ser stora möjligheter med att genom det

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
nya arbetsverktyget för samtliga avdelningar på förskolorna får tillgång till ett kommunikationsverktyg mellan förskola och hem om barnets utvecklings och lärande i förskola.								
Antal barn per grupp	15,5 barn/avd.			15,5 barn/a vd.	15,5 st	16	16	VB 2020
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9 st			4,9 st	4,9 st	4,9	4,9	VB 2020
Analys Måluppfyllelsen är 99,3 procent, vilket gör att indikatorn signalerar gult trots att resultatet redovisar att målet är uppnått.								
Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,3			3,4		3	Tas fram av nämnd	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Nio av elva enheter har strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen. De resterande två kommer att ta fram strategier i början av 2021.			
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31	
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.3.1 Flickor och pojkar utvecklas och lär i stadsdelsområdets förskolor och öppna förskolor

Uppfylls helt

Beskrivning

Med att utvecklas och lära inom förskolan menas att alla barn som deltar i förskola erbjuds en pedagogiskt stimulerande och trygg verksamhet som utgår från skollag och läroplan. Att utvecklas och lära inom öppna förskolan menas att alla barn och föräldrar som deltar erbjuds en stödjande och inspirerande miljö.

Förväntat resultat

Flickor och pojkar i stadsdelsområdets förskolor erbjuds en utbildning med hög pedagogisk kvalitet

Flickor och pojkar i förskolan erbjuds utbildning i en trygg och stimulerande miljö

Alla barns rättigheter och behov beaktas utifrån Barnkonventionen i förskolan. Traditionella

könsmönster motverkas.

Alla flickor och pojkar i förskolan har möjlighet till inflytande och delaktighet.

Flickor och pojkar erbjuds daglig fysisk aktivitet i nämndens förskolor.

Flickor och pojkar utvecklar förmågor till socialt samspel, lek, språk och skapande i nämndens öppna förskolor.

Flickor och pojkar som riskerar att fara illa uppmärksammas av förskolan och öppna förskolan och samarbetet med socialtjänsten fungerar väl.

Inskrivningsgraden ökar i förskolan.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt utifrån att målvärden för nästan alla indikatorer uppnåtts och planerade aktiviteter har kunnat genomföras, trots pandemin.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel vårdnadshavare som svarar på Förskoleundersökningen	68 %			73 %		75 %		2020
Analys Färre vårdnadshavare har svarat på Förskoleundersökningen jämfört med förra året. Under perioden som undersökningen pågick hade förskolorna ett stort bortfall av barn och personal på grund av rådande pandemi. Förvaltningen konstaterar att det ovanliga och utmanande läget har bidragit till att förskolorna inte i lika stor utsträckning haft möjlighet att arbeta för en ökad svarsfrekvens.									
	Förskolornas resultat på område "Barns språkliga och kommunikativa utveckling" i kvalitetsindikatorn (WKI)	3,47			3,4		3		2020
	Förskolornas resultat på område "Pedagogisk miljö och material" i kvalitetsindikatorn (WKI)	3,28			3,47		3		2020
	Förskolornas resultat på området "Barns matematiska utveckling"	3,2			3,28		3		2020
	Förskolornas resultat på området "Naturvetenskap och teknik"	3,39			3,41		3		2020

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Avdelning förskola medverkar i forskning- och utvecklingsprogrammet Flerstämmig undervisning i förskolan (FundIF)	2020-01-01	2020-12-31	
	Föreläsning om barnkonventionen till all personal i förskolan	2020-01-01	2020-06-30	
	Föreläsning om barns hälsa för rektorer och biträdande rektorer i förskolan	2020-01-01	2020-06-30	
	Under verksamhetsåret ska förvaltningen inventera sex stycken förskolegårdar med hjälp av checklistan från funktionsprogrammet för förskolans utemiljöer.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Förvaltningen kan konstatera att de tio förskolegårdar som inventerades genomgående uppnådde höga resultat. Förskolorna ligger i Hagsätra och Rågsved, där majoriteten av förskolorna är friliggande med relativt stora gårdar, vilket kan förklara de goda resultaten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att målen för nio av kommunfullmäktiges indikatorer bedöms uppnås helt och nio uppfylls delvis. Tre indikatorer uppfylls inte.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, god utbildning för alla, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen genomfört en rad insatser. Barnrättsperspektivet har utvecklats, arbetet med skolsociala team fortsätter och könsuppdelad statistik har analyserats,

Utifrån barnrättsperspektiv och barnkonventionen är barnens delaktighet alltid aktuellt inom socialtjänsten. Alla enheter är noga med att samtala med barn om deras situation och att hålla barn informerade. Under året har vissa verksamheter sett att färre barn fått komma till tals, vilket beror på konsekvenser av pandemin då föräldrar till viss del valt att barnet inte ska möta socialtjänsten. Familjevården arbetar med brukardelaktighet och handläggarna prövar nya sätt att kommunicera med barnen. Den brukarenkät som skickades ut under hösten till alla placerade barn över sex år visade i stort på att barnen upplevde delaktighet och hade kännedom om vem som var deras handläggare, vilket kan tyda på att handläggarna lyckas matcha en passande samtalsmetodik till de olika barnen.

Förvaltningen har inte kunnat genomföra den jämställdhetssatsning som planerades inom daglig verksamhet under året på grund av coronapandemin. I det som har varit möjligt har analyser gjorts utifrån jämställdhet, till exempel i statistik.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

I arbetet utifrån Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 har förvaltningen utgått från programmets åtta fokusområden:

1. Rätten till arbete och försörjning
2. Rätten till utbildning
3. Rätten att kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms inne- och utemiljö samt att ha en fungerande bostad och garanteras säkerhet i kris
4. Rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik
5. Rätten till individuellt stöd

6. Rätten till bästa möjliga hälsa
7. Rätten till en meningsfull fritid
8. Rätten att delta i demokratin

Satsningen inom daglig verksamhet, att lotsa vidare personer med funktionsnedsättning mot en anställning, har inte kunnat prioriteras på grund av pandemin.

Specialpedagoger genomför handledning av pedagoger i förskolan om barn i behov av särskilt stöd. Stödteamet har sett att det finns behov att stärka förskollärares och barnskötares kompetens att ge mer ledning och stimulans till barn i behov av särskilt stöd i kommunikation, samspel och lek. Under hösten har specialpedagoger genomfört utbildningar i Tecken som stöd och Tydliggörande pedagogik för att ge barnskötare och förskollärare kunskap i att komplettera språket med teckenspråk och bilder. Syftet är att tillgängliggöra utbildningen i förskolan för alla barn.

Exempel på tillgänglighetsförbättrande åtgärder i stadsmiljön som har genomförts under 2020 är nya spänger och stigar i Rågsveds naturreservat, tillgänglighetsanpassning av flera utegym, utökning av parkbänkar och bänkbord i parkerna samt fler bänkar och asfaltering i Rågsveds centrum. Förvaltningen har även genomfört tillgänglighetsinventeringar av parklekarnas utemiljöer. Utifrån dessa har en åtgärdsplan tagits fram som kommer att genomföras under 2021. En översyn och anpassning har gjorts av ungdomsmottagningens lokaler. Vidare har förvaltningen undersökt alternativa lokaler till träffpunkten Flotten, med en högre grad av tillgänglighet, men inte funnit några som motsvarar verksamhetens behov. Aktiviteten kommer därför fortgå under år 2021. Inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri har 21 personer fått ett mer självständigt boende. Arton bostäder med särskild service har färdigställts under året.

För äldre har förvaltningen varje vecka genomfört IT-caféer, där äldre bland annat fått lära sig att hålla kontakt med anhöriga digitalt och använda stegräknare. Under den period de öppna mötesplatserna har varit stängda har digitala träningsprogram introducerats på sociala medier.

Förvaltningen har erbjudit digitala inköp för äldre genom stöd från förvaltningens ”digitala fixare”. Fixaren har varit tillgänglig tre gånger i veckan sedan i maj.

Biståndshandläggningen inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri har utvecklat språket i utredningarna för att brukare lättare ska förstå vad som står. Biståndshandläggare ger stöd i att tolka utredningen om brukarna inte förstår innehållet.

Stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor inledde i januari arbetet med program för tillgänglighet, utifrån aktiviteter i verksamhetsplanen. Rådet beslutade att inleda med att fokusera på tillgänglig information utifrån aktiviteten ”Förvaltningen ska utveckla processen för tillgänglig information och kommunikation i samverkan med nämndens funktionshinderråd”. I februari påbörjades arbetet i samarbete med förvaltningens kommunikationsstrateg. På grund av pandemin har funktionshinderrådets möten ställts in sedan i mars, varför fortsatt samverkan inte varit möjlig. De flesta aktiviteter med koppling till programmet för tillgänglighet och delaktighet har ändå genomförts. Rådet har under hela året haft möjlighet att lämna synpunkter på nämndärenden. I de tjänsteutlåtanden där det varit relevant har förvaltningen lyft funktionshinderperspektivet under rubriken Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Orosanmälningar för barn och unga

Antalet orosanmälningar avseende barn och unga har ökat markant under året och i ungefär lika hög grad för flickor som för pojkar. Under 2019 inleddes utredning i 25 procent av de inkomna ärendena medan under 2020 inleddes utredning i 20 procent av orosanmälningarna. En anledning till att det inleddes utredning i lägre utsträckning är att fler anonyma orosanmälningar än vanligt, som handlat om oro för eventuella bråk i grannlägenheter, har inkommit. Polisen har under de senaste åren varit den vanligaste uppgiftslämnaren och det har förstärkts ytterligare under året. Socialtjänsten har ett lagstadgat krav att inom 14 dagar göra en förhandsbedömning av om en utredning ska inledas eller inte. En positiv trend är att fler får sina förhandsbedömningar gjorda i tid, vilket är gynnsamt för barn som därmed får sina behov utredda och belysta skyndsamt.

Modulboenden i stadsdelsområdet.

Från januari till november 2020 har det inkommit 224 orosanmälningar gällande barn som bor i modulboende. De vanligaste anmälningsorsakerna är omsorgsbrist och våld inom familjen. Dessa anmälningsorsaker är vanligare för barn i modulboenden än för övriga barn. Däremot kommer det in färre orosanmälningar om missbruk i modulboendena än i övriga stadsdelsområdet.

Utredningar om barn och unga

Handläggningen av barnutredningar ska genomföras inom fyra månader. Under de tre senaste åren har förvaltningen en vikande trend när det gäller att klara handläggningstiden. Nu klaras handläggningen inom tidsramen i 67 procent av fallen. Detta kan förklaras med bland annat ökad sjukfrånvaro och allt mer komplexa ärenden. Att utredningar inte blir klara inom lagstadgad tid är negativt för de berörda barnen och deras föräldrar då det dröjer längre tid innan de beviljas det stöd de är i behov av alternativt att kontakt med socialtjänsten kan avslutas. Nedanstående tabell kan ge en förklaring till längre handläggningstid då det framgår att förvaltningen hanterat fler utredningar och fler placeringar än föregående år. Noterbart är att flickor för närvarande placeras utanför hemmet i lika hög grad som pojkar och att fler flickor än tidigare vårdas enligt tvångslagstiftning. Det är svårt att göra en analys av varför flickor i högre grad tvångsvårdas nu utifrån att de senaste månadernas placeringar handlar såväl om spädbarn som placerats på grund av föräldrars problem som tonårsflickor med eget beteende där insatser på hemmaplan inte längre bedöms fungera.

Jan-Nov 2020	Kvinna	Man	Totalsumma
Med placering*	70	71	141
LVU**	27	35	62
SoL**	51	38	89
Utan placering*	645	754	1399
Hanterade ärenden*	715	825	1540
Jan-Nov 2019	Kvinna	Man	Totalsumma
Med placering*	44	68	112
LVU**	19	44	63

Jan-Nov 2020	Kvinna	Man	Totalsumma
SoL**	29	33	62
Utan placering*	612	676	1288
Hanterade ärenden*	656	744	1400
* Unika individer			
** Individer kan ha varit placerade både enligt SoL och LVU under perioden			

Under året har iRisk-skyddsintervjuer i barnutredningar som rör våld kompletterats med våldsutövarintervjuer. I användandet så långt och i resultatet av informationen det genererar, kan det konstateras att intervjuerna bidrar med fördjupad information kring flera viktiga områden gällande hur våld påverkar föräldraförmågan. Våldsutövarintervjun tar inte bara fasta på hur den våldsutövande ställer sig till oron kring våld, utan också hur denne ser på våldet och dess inverkan på relationen till barnet. Det som hittills också iakttagits är att intervjun bidrar till en fördjupad analys av hur den intervjuade ser på sitt eget ansvar och sin förmåga att reflektera kring barnets behov. Användandet av iRisk-intervjuer (föräldrar och barn) bidrar till en tydligare bedömning av barnets behov av skydd och stöd. Användandet av iRisk-intervjuer ställer högre krav på att utredaren kan förstå och analysera den information som samlas in. Av alla våldsärenden som utreds är det cirka 40 procent som handläggs på detta sätt.

Familjehemsvård

För närvarande är 80 barn och unga, varav 37 flickor och 43 pojkar, placerade i familjehem. Ytterligare 35 barn bor i familjehem där överflytt av vårdnad har skett. Familjevården arbetar i enlighet med rådande lagstiftning för överflyttning av vårdnad av placerade barn och ungdomar till deras familjehem. Enheten prövar vårdnadsöverflytt i samtliga ärenden efter tre års placering om det bedöms lämpligt. Detta gynnar barnen genom ökad trygghet och långsiktighet.

År 2019 rekryterade familjevården familjehem till 20 barn och unga, under 2020 har det rekryterats familjehem till 14 barn och unga. Vid årsskiftet väntade 16 barn och unga som är placerade i jourhem på att placeras i familjehem. Behovet av familjehem till barn och unga har kraftigt ökat de senaste åren. Under året har verksamheten provat att avsätta tid för att en medarbetare ska vara huvudansvarig för att rekrytera familjehem. Detta arbete har inte fullföljts enligt plan utifrån att verksamheten har haft hög sjukfrånvaro och behövt prioritera det mest akuta, men viss positiv effekt av det nya arbetssättet har ändå kunnat ses. Ambitionen är att utveckla arbetssättet under kommande år.

Förebyggande arbete

Rågsveds fritidsgård stängdes delvis i november 2019 på grund av otrygg miljö för såväl barn som medarbetare. En process pågår för att öka tryggheten i lokalen och i verksamheten. Numer finns flera verksamheter, så som öppna förskolan, äldreomsorg och kulturskolan i lokalen i syfte att öka trygghet samt för att samutnyttja lokalen på ett lämpligt sätt. En kompetensutvecklingssatsning pågår för medarbetarna, trygghetsplanen implementeras och delegationsordningen ska ses över. Under stängningen har ungdomarna hänvisats till Hagsätra fritidsgård dit många också gått, men även till andra närliggande fritidsgårdar. Tjejöppet,

träningsaktiviteter utomhus och mellanstadieverksamhet har pågått under hela året.

Besökarna på fritidsgårdarna har fått svara på en brukarenkät. 170 ungdomar, varav 96,5 procent, svarade att de alltid eller ofta känner sig trygga på fritidsgården, och 93 procent svarade att de var nöjda eller mycket nöjda med verksamheten.

Fritidsgårdar och parklekar har under januari-november 2020 haft över 94 000 besök. Under hela 2019 registrerades 126 000 besök. Pandemin är en trolig orsak till minskningen, men också att Rågsveds fritidsgård varit stängd större delen av året. En knapp tredjedel av besöken står Bandängens parklek för. På fritidsgårdarna står flickor för cirka 34 procent av besöken, vilket är samma andel som 2019. Några fritidsgårdar ligger i områden som upplevs otrygga och dit ungdomar inte får gå. Hederskultur och könsnormer kan vara en orsak till att andelen flickor är väldigt låg inom vissa verksamheter. De verksamheter som nått fler ungdomar, även fler flickor, har arbetat med att marknadsföra och skapa kontakt och förtroende för verksamheterna genom skolbesök. Några fritidsgårdar har öppettider på eftermiddagar, vilket verkar locka fler flickor, och vissa har aktiviteter och öppettider enbart för flickor.

Under sommaren arrangerades Sommartorg i Rågsved och Östberga. Då hade fritidsgården i Rågsved öppettider utomhus på fredagar och lördagar. Fältassistenter och flera föreningar medverkade också på Sommartorg. En återkommande aktivitet var "Mammas mat" där fältassistenter tillsammans med mammor från området lagat mat från olika länder tillsammans och sen serverat smakprov till besökare. Det var uppskattat och maten gick åt snabbt. Sommartorgen förstärktes 2020 av handledare för feriejobbare med tio ungdomar per torg och treveckorsperiod. Deras uppdrag var att informera om Sommartorgen, om covid-19, dela ut information om förvaltningens verksamheter och vart man kan vända sig för att få stöd kring våld i nära relation, men även att ordna aktiviteter och levandegöra torgen mellan övriga planerade programpunkter.

I och med pandemin har många förvaltningar haft uppdrag att stärka upp med barn- och ungdomsaktiviteter under sommaren, och bidrag har tillskjutits via kulturnämnden. Aktiviteter har förlagts i Dalen, även där med en grupp på tio feriejobbare. I Årsta erbjöds street pep och fotboll. I Hagsätra samverkade fritidsgården med Rågsveds IF kring aktiviteter på Hagsätra IP. Även på Älvsjöbadet erbjöds aktiviteter av idrottsförvaltningen i samverkan med föreningar. Under sommarhalvåret har spontanfotbollsmatcher anordnats på flera platser, där en av de mest använda planerna var Enskede IP.

Antalet elever som tar del av programmet Mentor i våldsprevention (MVP) tillsammans med fältassistenter har ökat. Det beror på att ytterligare en skola, Sjöängsskolan, har börjat använda MVP och fältgruppen har gått med i det samarbetet. Ytterligare fältassistenter har utbildat sig i MVP. Sedan tidigare finns MVP på Hagsätra och Bäckahagens skolor.

Det samordnade tidiga stödet (STIS) drivs inom ramen för ett projekt som ägs av socialförvaltningen och sju ytterstadsdelar. Föräldramottagningen, öppna förskolan samt regionens barn- och mödrahälsovård (BVC/BMM) är de fyra delarna i det samordnade stödet. Projektet finansieras av stadens sociala investeringsfond 2018-2021. Sedan oktober 2018 arbetar föräldramottagningen tillsammans med BVC Capho Rågsved med det utökade hembesöksprogrammet, efter en modell som är utvecklad i Rinkeby. I oktober startade även BVC Vantör utökat hembesöksprogram, och för att klara det utökade uppdraget har en till föräldrarådgivare anställts. Föräldrarådgivarna erbjuder också råd och stöd till

stadsdelsområdets föräldrar till barn 0-17 år. Pandemin har förändrat arbetssätten då färre besök genomfördes men däremot har telefonkontakterna ökat.

Ungdomsmottagningen har under pågående pandemi slutat med drop in-tider, vilket kan uppfattas som en begränsning av tillgängligheten, men det har medfört att kuratorerna haft lättare att boka in planerade samtal. Väntetiderna för bokade besök har därmed minskat väsentligt. Nu kan ungdomar få en tid snabbare, vilket leder till färre avbokade besök. På grund av pandemin har skolbesöken begränsats. Under året har endast någon enstaka utåtriktad verksamhet kunnat genomföras. Även om "drop in" inte har erbjudits har mottagningen en bemannad reception som tar emot spontanbesök där ungdomarna får hjälp att boka tid om de behöver. RFSL tilldelade Gullmarsplans Ungdomsmottagning en "Guldstjärna" för mottagningens bemötande gentemot transpersoner.

Samverkan med polis, skola, förskola och fritidsverksamhet

Samverkansrutin är reviderad och en välfungerande samverkansstruktur är upparbetad i fyra olika områdesmöten. Samverkan sker både strategiskt på övergripande nivå samt mer handfast och konkret på medarbetarnivå.

För att möta den förväntade oron, kopplad till pandemin med många hemmavarande unga utan sysselsättning, upprättades en sommarsamverkan, där chef för förebyggande enheten hade avstämning med kommunpoliserna från Globen och Farsta lokalpolisområden, samt motsvarande funktion från Farsta stadsdelsförvaltning. Där har det diskuterats om en ökad psykisk ohälsa och suicid, bråk kopplat till kriminella nätverk, droger och missbruk kopplat till restauranger. Samverkansformen har upplevts som värdefull av samtliga parter och beslut fattades att den ska fortgå tills vidare.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019– 2022

Förvaltningen har genomfört en workshop ihop med socialförvaltningen för att skriva en lokal handlingsplan. Den lokala handlingsplanen som tagits fram i samverkan med flera av förvaltningens avdelningar och utbildningsförvaltningen kommer att implementeras under 2021 och revideras årligen.

Planen innehåller bland annat åtgärder för att nå fler föräldrar tillsammans med civilsamhället, fortsätta utveckla skolsociala team och sprida våldspreventiva arbetssätt bland stadsdelsområdets förskolor.

Skolsocialt team (SST)

Skolsocialt team (SST) drivs i nära samverkan med kommunala skolor i stadsdelsområdet. I denna verksamhet initieras och prioriteras ärenden huvudsakligen genom skolornas rektorer, men ärenden kan också initieras via socialtjänsten. SST:s verksamhet är välfungerande och efterfrågad. Mer resurser har tilldelats i budgeten och genom socialförvaltningen har medel från ett EU-projekt rekvirerats. Under året har SST på detta vis utökats med motsvarande två tjänster. Under året har 30 ungdomar och deras föräldrar haft stöd via SST, varav 20 pojkar och 10 flickor. 5 har avslutats enligt plan, det vill säga att målen för insatsen är uppfyllda och 7 har avbrutits i förtid. 18 ärenden pågår.

ANDT/kriminalitet

Under året har alla vårdnadshavare fått informationsbrev med råd och stöd inför skollov för att stärka dem i sitt föräldraskap och stötta dem att vara en trygghet för sina barn. Breven har skickats ut genom alla skolor i stadsdelsområdet, både kommunala och fristående, samt spridits genom sociala medier och annonser.

Den mest omfattande insatsen ungdomar kan få på hemmaplan är Multisystemisk terapi (MST). Under året har elva pojkar och fyra flickor fått den insatsen. De flesta ungdomar som får insatsen har skolrelaterad problematik men också ofta ytterligare ett problemområde. Sju använde droger och fem hade ett kriminellt beteende. Elva hade vid avslut av insats förbättrat sina skolresultat och sex av sju hade minskat eller helt slutat använda droger.

Barns delaktighet

Barn som är aktuella inom Multisystemisk terapi (MST) har blivit tillfrågade om vad de önskar att insatsen ska hjälpa dem med. Att frågan är ställd finns dokumenterad i alla pågående ärendens akter. En del ungdomar har avböjt att formulera egna mål och har valt att ansluta sig till vad deras föräldrar har uttryckt. Ingen ungdom där MST har inletts har aktivt motsatt sig insatsen.

Samordnad Individuell Plan (SIP)

Samordnad Individuell Plan (SIP) regleras i socialtjänstlagen och i hälso- och sjukvårdslagen. När den enskilde har behov av insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård ska kommunen tillsammans med regionen upprätta en SIP om någon part begär det. Antalet barn och unga som har fått en SIP som initierats av socialtjänsten ligger kvar på samma nivå som föregående år, vilket är 53 barn, och en jämn könsfördelning med 26 flickor och 27 pojkar. Detta ses som ett gott resultat under den pågående pandemin. Mötena har hållits på plats med restriktionen att en representant per aktör är närvarande. Övriga har deltagit per telefon. Förvaltningens kvalitet avseende SIP är hög och arbetet prioriteras. Barnen får ett mer samordnat stöd där ansvarsfördelning mellan de olika aktörerna fördelas och det blir tydligare för familjen vem som gör vad, när och i vilket syfte.

Barn till missbrukare

Medarbetare inom öppna förskolan har deltagit i kollegialt lärande kring Nya vägar och Ersta Vändpunktens verksamhet för att få ökad kompetens kring barn som växer upp med missbrukande förälder. I december lade öppna förskolorna in ett arbete med Vit juls material, för att lyfta diskussioner och informera kring alkoholanvändningen som ökar vid jul- och nyårshelgerna i många familjer. Öppna förskolan, förskolan och socialtjänsten har ett uppbyggt samarbete som utgår från den reviderade handlingsplanen Rosa pärm.

Våld i nära relation

Föräldrarådgivarna har tagit fram ett samtalsstöd för det första samtalet där frågan om våld inom familjen finns med. Ungefär vart tionde samtal handlar om våld.

Frågor som berör hedersrelaterat våld och förtryck tas upp i programmet Föräldraskap i Sverige och i hembesöksprogrammet. Inom ramen för hembesöksprogrammet har det varit diskussioner med sköterskorna från BVC kring hur dessa frågor ska tas upp. Vid hembesök till nyblivna föräldrar finns en manual med frågor som problematiserar kring föräldrars förväntningar på barnet utifrån kön.

Relationsvåldscentrum sydost, RVCS, erbjuder stöd och behandling för vuxna som levt i eller utövat våld i nära relation. Insatsen ges i form av individuella samtal, kvinnogrupp till våldsutsatta kvinnor, eller ickevåldsgрупп till våldsutövare. RVCS är en regionaliserad verksamhet där stadsdelsförvaltningarna Enskede Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck ingår. Verksamheten har en kö som i december 2020 var omkring fyra veckor. I samråd med relationsvåldsteamerna i stadsdelsförvaltningarna som finansierar RVCS har en översyn inletts kring beviljade insatser och om det finns åtgärder som kan bidra till en snabbare genomströmning av ärenden, utan att påverka kvaliteten i verksamheten.

De flesta som söker stöd och hjälp av förvaltningens relationsvåldsteam (RVT) har utsatts för grovt våld och har flera barn. De senaste åren har inflödet av ärenden ökat. Under 2020 har det inkommit 292 anmälningar/ansökningar, jämfört med 261 under 2019. Motsvarande ökning av ärenden märks inte i staden som helhet.

Alla personer som bedömts ha ett akut skyddsbehov har erbjudits skyddat boende inom en arbetsdag, vilket motsvarar förvaltningens mål.

Under året har 64 vuxna erbjudits skyddat boende utifrån ett akut skyddsbehov, varav 63 kvinnor och 1 man. Av de placerade kvinnorna hade 43 medföljande barn. Sammanlagt har 61 barn bott i skyddat boende under året. Bland de som haft skyddat boende har 40 varit eller blivit bostadslösa på grund av våldsutsattheten. Under året har 25 av dem kunnat flytta till ett självständigt boende, varav hälften till avtalat boende genom SHIS och övriga till första- eller andrahandskontrakt.

Coronapandemin har inneburit att personer blivit kvar längre än planerat på skyddade boenden. Det har både berott på att de uppvisat symptom på smitta men även på minskad personaltäthet på boendena, som därmed inte kunnat arbeta som planerat för att de boende ska kunna flytta till andra boendeformer. Det har också varit sjukfrånvaro inom förvaltningen vilket påverkat möjligheterna att ge stöd i att komma vidare till annat boende.

En behandlingsassistent, med ett särskilt uppdrag att ge stöd till personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck, har varit kopplad till skyddade boenden. Uppdraget har bland annat omfattat att ge stöd med att skapa ett nytt nätverk för de som tvingats bryta med sitt nätverk på grund av våldsutsattheten. Förvaltningens bedömning är att insatsen har haft stor betydelse för det långsiktiga arbetet, när det akuta behovet upphört, men det fortfarande finns behov av skydd och visst stöd för att komma vidare till ett självständigt liv. Det kan handla om att få hjälp att söka bostad, att barnen ska kunna gå i skolan och med att upprätthålla viktiga vårdkontakter.

Den kö som funnits till RVCS under året har inneburit att personer som varit aktuella på RVT har haft insatser pågående under längre tid än planerat, i avvaktan samtalsstöd.

Inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri har det skett antal ärenden där det förekommer våld i nära relation minskat i jämförelse med år 2019. Under året har 11 nya ärenden rapporterats där våld i nära relation uppmärksammas, till skillnad mot de 14 nya ärenden som rapporterades under år 2019. En möjlig förklaring kan vara att inflödet av ärenden har minskat under pandemin samt att det är svårare att uppmärksamma våld när andelen fysiska möten har varit lägre än vanligt.

Viktig intressant person (VIP)

Samtliga kurser i viktig intressant person (VIP) har ställts in under perioden utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Uppsökande verksamhet

På grund av pandemin har inga vanliga föräldramöten i skolorna genomförts och därför har fältassistenter inte kunna nå ut till föräldrar den vägen. Alternativa kanaler har diskuterats och vid en fortsatt pandemi kommer arbetsgruppen ta fram digitala verktyg, möten över Skype och filmer och liknande för att nå ut till föräldrar. Däremot har ett antal så kallade "riktade föräldramöten" genomförts, där föräldrar till barn med riskbeteende har träffats, diskuterat situationen och fått information.

Antalet individuella insatser från fältassistenter har ökat under året. Antalet tillfällen då föräldrar själva tagit kontakt med fältgruppen för stöd och råd kring sina ungdomar har fördubblats. Detta innebär att fler föräldrar till ungdomar får stöd i sin föräldraroll. I de fall direktstöd getts till ungdomen, har föräldrar kontaktats i genomsnitt var tredje gång. Föräldrar till pojkar kontaktas oftare än föräldrar till flickor. Andelen flickor som nås av fältassistenternas individuella kontakter ligger kvar på 31 procent, vilket är under målet. Det har varit mycket fokus på kriminalitet och våld i vissa områden under året och det kan förklara snedfördelningen.

Vräkningsförebyggande arbete

Under året har två hushåll med barn blivit avhysta. Den ena familjen bodde på annan ort sedan en längre tid tillbaka och hade hyrt ut lägenheten i andra hand. Den andra familjen bodde utomlands och lägenheten stod tom. Avhysning har också gjorts i ett ärende som gällde en förälder där barnet är omhändertaget enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och inte bor hos föräldern.

Antalet uppsägningar, de flesta beroende på sena hyresinbetalningar eller hyresskulder, har ökat från 687 under 2019 till 897 under 2020. De flesta uppsägningar går inte vidare till avhysning. Under året har förvaltningen fått meddelande om avhysning i 72 ärenden och fram till 1 december har 29 avhysningar verkställts. Jämfört med föregående år har antalet meddelanden om avhysning ökat med 28 medan antalet verkställda avhysningar har minskat med 7. De allra flesta avhysningar beror på hyresskuld. Förvaltningens erfarenhet är att en del hyresvärdar har blivit mindre tillmötesgående, när det gäller att lägga upp avbetalningsplaner för dem som fått en hyresskuld, och skickar snabbt skulden vidare till inkassoföretag.

Förvaltningen har uppmärksammat en ökning av inkommande samtal och ökad oro för att bli uppsagd under pandemin. Förvaltningens erfarenhet är att personer med tillfällig eller varaktig psykisk ohälsa, missbruk och äldre som börjar få nedsatt kognitiv förmåga är extra utsatta. Utifrån att pandemin inneburit att många blivit av med sitt arbete och sin fasta inkomst kan en koppling göras mellan pandemin och det ökade antalet uppsägningar och avhysningar under året.

Förvaltningens lokala handlingsplan för det vräkningsförebyggande arbetet har reviderats under året. För att informera om handlingsplanen har samordnaren för det vräkningsförebyggande arbetet gått igenom den på förvaltningens avdelningsövergripande samverkansforum kring vräkningsförebyggande frågor, BOSAM.

Stadigvarande boende

Under året har 23 personer, varav 8 kvinnor och 15 män övertagit kontrakt på försökslägenhet. Det är en klar förbättring jämfört med föregående år då 15 personer tog över kontrakt. Av de ärenden som under året varit aktuella inom Social omsorg vuxen och Social omsorg barn och unga har 48 procent övertagit kontrakt under året. Det är enligt förvaltningens bedömning ett gott resultat utifrån att hyresvärdarna under vår och sommar inte handlade överlåtelser av försöks- och träningslägenheter på grund av coronapandemin.

Sammanlagt har 19 personer, varav 10 kvinnor och 9 män, flyttat från träningslägenhet till försökslägenhet. För var och en av dem är det ett steg närmare ett stadigvarande boende, genom att de får möjlighet att överta kontraktet på försökslägenheten.

Under året har 15 placeringar i försöks- och träningslägenheter avbrutits på grund av bland annat störningar och obetalda hyror, främst gällande personer aktuella inom missbruksvården.

Antalet hushåll som bor på SHIS ökar stadigt och det finns för närvarande 214 hushåll med koppling till förvaltningen som bor på SHIS, vilket är 34 fler än föregående år. De flesta hushåll är ensamstående kvinnor med barn och ensamstående män som kommit till Sverige som ensamkommande barn. Av de boende på SHIS är 101 hushåll självförsörjande och 113 är aktuella på ekonomiskt bistånd. Under perioden har åtta personer, varav två kvinnor och sex män, gått vidare till genomgångsbostad eller annat boende. Antalet är lägre än prognosen, vilket främst beror på att personerna inte uppfyller SHIS krav för att få ta över kontrakt, men även på att personer, framförallt ensamkommande unga vuxna, förlorat sina tillfälliga arbeten på grund av pandemin.

Under året har fyra brukare beviljats insatsen Bostad först och sammanlagt har förvaltningen vid årets slut tolv brukare med insatsen. Av dem har sju bott längre än tolv månader och ingen av dem har blivit uppsagd.

Förvaltningens boresurs, som ger stöd i att hitta mer varaktigt boende för personer som bor i tillfälliga/kortvariga boenden, har under året arbetat med 240 ärenden, varav 50 barnfamiljer, 130 ensamstående män och 60 ensamstående kvinnor. Av de cirka 165 ärenden som avslutats under året har 30 kvinnor och 60 män hittat egna boendelösningar. Övriga ärenden har fått avtalat boende genom SHIS eller fått stöd till annat boende genom förvaltningen. Jämfört med föregående år har färre barnfamiljer remitterats till boresurs. En ökning har däremot skett av personer med omfattande psykisk ohälsa och missbruksproblematik, som påverkar möjligheterna att komma vidare på bostadsmarknaden.

Sociala insatsgrupper (SIG)

Sociala insatsgrupper syftar till att hjälpa personer lämna en kriminell livsstil.

Sociala insatsgrupper, SIG-unga, är en efterfrågad personalintensiv insats som innehåller ett utvecklat samarbete med polisen i enskilda ärenden. Målgruppen är ungdomar där kriminalitet är ett stort inslag i problembilden. En förutsättning för insatsen är att ungdomen och dennes föräldrar medger en nära samverkan mellan polis och socialtjänst. Två familjebehandlare är "lotsar" i SIG-modellen. Under året har tolv ungdomar haft insatsen SIG, samtliga pojkar. Fyra ärenden har avslutats enligt plan med goda resultat och ytterligare två ärenden är just nu i en planerad avslutsfas. Övriga sex uppdrag pågår enligt plan.

SIG för åldersgruppen 18-29 hade vid slutet av året 19 personer aktuella, 1 kvinna och 18 män. Under året har 20 personer blivit aktuella, alla män, och 17 personer avslutat insatsen, varav 4 kvinnor och 13 män. Av dessa har 4 personer, alla män, avslutat insatsen enligt plan, en måluppfyllelse på 23,5 procent. Det är ett bättre resultat än årsmålet och ett bättre resultat jämfört med föregående år. .

Implementeringen av ett nytt vägledningsdokument har påbörjats. Diskussioner har pågått under året kring en effektivare samordning av verksamheten med SIG.

Analyser som gjorts visar att några grundläggande faktorer för att få personer att lämna en kriminell livsstil är att boendefrågan kan lösas och att det finns samsyn och samordning internt kring hur personerna ska handläggas. En erfarenhet är att de som är aktuella inom SIG ofta har erfarenheter av socialtjänsten från unga år och att frågan om förtroendet för socialtjänsten är en av grundstenarna för arbetet.

Missbruksvård

Förvaltningens missbruksvård har under haft något färre ärenden än föregående år. Antalet anmälningar enligt lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), 18 kvinnor och 70 män, är också något lägre än föregående år. Under året har en kvinna och tre män dömts till vård enligt LVM. Övriga personer som anmälts enligt LVM har motiverats till frivilliga insatser.

På förvaltningens öppenvård, Öppenvård Sydost (ÖS), som drivs i samverkan med Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar, har 56 procent av brukarna slutfört sin behandling enligt plan. Resultatet är bättre än målsättningen och beror till viss del på en hög grad av flexibilitet och kompetens hos medarbetarna och bra matchning av brukarnas behov. De brukare som har ett drogfritt boende under behandling klarar också i hög grad av att genomföra hela primärbehandlingen. Erfarenheten är att också faktorer som uppföljningar tillsammans med handläggare från ekonomiskt bistånd, Jobbtorg, Försäkringskassan med flera är grundläggande för att personerna ska klara av att fullfölja sin behandling.

Öppenvård Sydost har bedrivit verksamhet under hela året med anpassningar i form av färre deltagare i grupperna och med hänsyn tagen till Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

I den brukarundersökning som gjorts på ÖS svarade 98 procent att behandlingen bidragit till en förändring till det bättre och att alla som hade minderåriga barn fått frågor om föräldraskap.

Det är fortsatt svårt att fånga upp deltagare till behandling mot spelmissbruk. Av de tre brukare som startat behandling under året har de två som påbörjade spelprogrammet avbrutit sin behandling då de inte var spelfria. En person som påbörjade tolvstegsprogrammet är kvar i behandling.

För att säkerställa att arbetet fungerar och minska risken för återfall i samband med glapp mellan missbruksbehandling och arbetsmarknadsinsatser har en rutin tagits fram av förvaltningens missbruksgrupp och ekonomiskt bistånd. Internkontroll visar att uppföljningsmöten har genomförts och dokumenterats i 18 av 26 ärenden, vilket är en förbättring jämfört med tidigare.

Hittills under året har åtta brukare från missbruksvården remitterats till OSA, vilket är i nivå med målet. En genomlysning har gjorts av sårbarheter för att personer i målgruppen ska

komma vidare till en OSA. Den visar på flera faktorer såsom att personerna, som ofta varit borta från arbetsmarknaden under lång tid, måste vara redo för arbetsträning/arbete. Samarbetet måste också fungera mellan missbruksvården, arbetsträningsplatser och Arbetsförmedlingen eller förvaltningens enhet för ekonomiskt bistånd, eftersom missbruksvården inte kan bevilja insatsen arbetsträning.

Jämställdhetsanalys

Det arbete som hade planerats inom daglig verksamhet har inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin.

Goda exempel

Samlarteamet

Förberedelser pågår inför den forskningsstudie som ska påbörjas under år 2021 där samlarteamet kommer att medverka. Resultatet från samlarteamet visar hittills att metoden bidrar till en ökad självständighet. Fyra brukare har kommit så långt att insatsen har kunnat avslutas, 15 av 20 brukare har kunnat minska andelen ägodelar, 12 brukare har inte längre något hot om vräkning. Genom insatsen från samlarteamet kan övriga boendestödjare fokusera på övriga insatser, vilket ger brukarna större möjlighet till ökad självständighet.

Begripliga utredningar

Under år 2020 har biståndshandläggarna inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri utvecklat beskrivningarna i utredningar för att den enskilde lättare ska kunna förstå innehållet i utredningen. Förändringen har inneburit att bedömningar i form av schabloner har ersatts av utförligare beskrivningar av den enskildes behov.

Självständigt boende

Inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri är det under år 2020 totalt 21 personer som har gått vidare till ett mer självständigt boende. Av dessa är 12 kvinnor och 9 män. Det är en ökning i jämförelse mot föregående år med totalt 13 personer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering ♀	100 %	100 %	100 %	100 %		100 %	100 %	VB 2020
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar ♀	25,6 %	31,4 %	0 %			84 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Målet är att enheten i 84 procent av ärendena ska erbjuda ungdomar, vårdnadshavare och polis tid för ett anmälningsmöte inom en vecka efter att orosanmälan inkommit. Det gäller i de fall då ungdomen är misstänkt för ett brott som har begåtts inom två veckor från det att orosanmälan kom in till socialtjänsten. Detta gäller inte orosanmälningar som handlar om ringa brott. Det låga resultatet bedöms till stor del bero på Folkhälsomyndighetens restriktioner utifrån covid -19 och att enheten därmed behövt begränsa de fysiska mötena. Utifrån restriktionerna har det varit svårt att mäta resultatet då enheten behövt								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
arbeta mer anpassat utifrån pandemin. Resultat kan därför inte anses som representativt. I vissa fall kan möten istället genomföras mer per telefon eller digitalt och inför 2021 kan detta behöva bli en rutin.								
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	88,3 %	87,5 %	89,3 %	85,3 %		84 %	84 %	VB 2020
Analys Årsmålet nås för flickor och för pojkar samt för barn 0-12 år respektive barn 13-19år.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	88 %	93 %	83 %	72 %		90 %	öka	2020
Analys Då resultaten var försenade har inte någon analys kunnat göras i verksamheten än. Verksamheterna kommer att analysera resultaten och se över eventuella åtgärder.								
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	93 %	92 %	93 %	92 %	90	90 %	öka	2020
  Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	82 %	84 %	79 %			80 %	80 %	2020
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri	40,94	35,56 %	43,27 %	30,83	30	30 %	30 %	2020
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	66,67	44,44 %	88,89 %			75 %	75 %	VB 2020
Analys Skolresultaten för familjehemsplacerade barn har sjunkit. Det är stor skillnad mellan könen, då flickor klarar kärnämnen i grundskolan i betydligt högre utsträckning än pojkar. Bland de flickor och pojkar som har stöd via Skolfam är tendensen ännu tydligare. Årsmålet nås inte och familjevårdsenheten behöver fortsätta att betona vikten av fungerande skolgång och ge olika former av stöd för att barnen ska uppnå godkända skolresultat.								
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	53,3 %	54,3 %	50 %	47 %		46 %	42 %	VB 2020
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	40,85 %			18,18 %		50 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Antalet avhysningar som verkställts har ökat sedan årets början. En koppling kan ses till coronapandemin och att personer								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
blivit av med arbete och fast inkomst, men också till att en del hyresvärdar blivit mindre tillmötesgående när det gäller avbetalningsplaner för att undvika avhysning.								
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	100	100 %	100 %			45 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	89 %	88 %	94 %		93 %	90 %	2020
Analys Då resultaten var försenade har inte någon analys kunnat göras i verksamheten än. Verksamheterna kommer att analysera resultaten och se över eventuella åtgärder.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	77 %	81 %	75 %		78 %	78 %	2020
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med sin insats	86 %	81 %	91 %	74 %		80 %	80 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god	55,5 %	63,5 %	47,7 %			56 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Det är stor könsskillnad då flickor uppger att deras psykiska hälsa är avsevärt sämre än pojkars.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	59 %	64 %	55 %			62 %	62 %	2020
Analys Resultatet är stabilt jämfört med tidigare år och det går att konstatera att flickor använder alkohol i högre utsträckning än pojkar, vilket sannolikt beror på att flickor skattar att de mår sämre.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	85 %	83 %	88 %			89 %	92 %	2020
Analys Årsmålet nås för flickor men inte för pojkar.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	84 %	82 %	85 %			91 %	91 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Årsmålet nås för flickor men inte för pojkar.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen ♀	89,95 %	86	94			91	91 %	2020
Analys Relativt stora könsskillnader kan ses avseende om man burit vapen. Årsmålet nås för flickor men avseende pojkar är det en allvarlig signal om att de bär vapen i för hög utsträckning.								
  Antal vräkningar som berör barn ♀	2			2		0	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Två vräkningar har verkställts på adresser där barn var folkbokförda. Inga barn bodde på någon av adresserna vid vräkningen.								
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) ♀	69 %	64 %	74 %	74 %	97 %	92 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Då resultaten var försenade har inte någon analys kunnat göras i verksamheten än. Verksamheterna kommer att analysera resultaten och se över åtgärder.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och avhopparverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hemgång från Barnahus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utöka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys			
Planerad utbildning av handläggare har blivit framflyttad på grund av pandemin.			
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnden ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placerar på skolor	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garantin i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.	2020-01-01	2020-06-30	
✓ Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys			
Arbetet har påbörjats under 2020 och fortsätter under 2021. Socialförvaltningen har fått ett förstärkt uppdrag för avhoppare inför 2021 och samverkan har stärkts.			
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldreomsorgen, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringssystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.1 Flickor och pojkar, kvinnor och män i stadsdelsområdet får en handläggning av hög kvalitet

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Målet avser de individer som är föremål för handläggning inom socialtjänsten. Med handläggning avses bedömning av individens behov samt beslutsfattande. (Handläggning omfattar förhandsbedömning, utredning, beslutsfattande och uppföljning.) Handläggningen följer gällande lagar, riktlinjer och andra styrdokument. Med hög kvalitet avses användandet av kunskapsbaserade metoder och gott bemötande.

Förväntat resultat

Individens behov är korrekt bedömt utan påverkan av någon form av diskriminering. Flickor och pojkar, kvinnor och män är i hög grad delaktiga i handläggningen och deras inställning samt behov beaktas vid beslutsfattande. Särskilt flickor och pojkar hålls informerade under handläggningens gång.

Individen har kunskap om relevanta insatser, dess syfte och mål.
Flickor och pojkar, kvinnor och män är nöjda med bemötandet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås delvis, bland annat utifrån att pandemin påverkat handläggningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Flickor och pojkar upplever delaktighet och inflytande i mötet med socialsekreterare och behandlare	83 %	76,96 %	75,16 %	93 %		90 %		2020
Analys Enheterna har genomfört brukarundersökningar med barn i åldern cirka 6-17 år. På grund av pandemin har handläggare träffat barnen i lägre utsträckning än tidigare och istället hållit flera möten per telefon. Detta kan ha medfört lägre svarsfrekvens. Resultatet visar att barnen vet varför de har träffats och att de har fått information. Däremot tyckte endast 30 procent av barnen på en enhet att det var ett viktigt samtal.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Social omsorg barn och unga ska implementera den nya rutinen kring arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Den nya rutinen kring hedersrelaterat våld och förtryck har börjat implementeras inom avdelningen men eftersom det är ett omfattande arbete som delvis har kommit av sig på grund av den pågående pandemin förlängs tiden för implementering även under kommande år.			
 Vidareutveckla dialogen med brukare kring utvecklingsfrågor inom Social omsorg vuxna	2019-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Utvecklingsarbetet fortsätter under 2021, aktiviteten förlängs.			

Nämndmål:

1.4.2 Flickor och pojkar, kvinnor och män i stadsdelsområdet med behov av stöd får insatser av hög kvalitet.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Med stöd avses det bistånd individen beviljats eller övriga stödjande insatser som nämnden erbjuder.

Med hög kvalitet avses att insatser som ges har stöd av forskning eller kunskapsbaserad erfarenhet och att insatser ges inom ramen för lagar, riktlinjer och andra styrdokument.

Förväntat resultat

Insatser leder till önskat resultat.

Lika goda resultat uppnås för flickor och pojkar, kvinnor och män.

Individen är i möjligaste mån delaktig i hur insatsen utförs.

Flickor och pojkar, kvinnor och män är nöjda med bemötandet.

Fritidsgårdar och parklekar utgår från flickors och pojkars behov och är fria från fördomar och beteenden som har sin grund i stereotypa föreställningar om kön.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås delvis. Målvärdena för indikatorerna uppnås, men de flesta aktiviteter har inte kunnat genomföras på grund av pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel flickor/kvinnor, pojkar/män som fullföljer SIG enligt planering	55 %	60 %	25 %	24 %		10 %		2020
 Andel pojkar av totalt antal besökare på ungdomsmottagning	21 %					18 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En föreläsning om alkohol anordnas under de hälsoveckor som planeras inom Förebyggande verksamheten för äldre.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Hälsoveckorna ställdes in på grund av pandemin. Verksamheten har i stället skickat information per brev om äldre och alkoholvanor till cirka 500 invånare i stadsdelsområdet.			
 Erbjudna gruppsamtal för att stärka barn som lever i familjer med missbruk. Genomförs i samarbete med Farsta stadsdelsförvaltning.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förvaltningen kommer att bjuda in till fokusgrupper för brukare med funktionsnedsättning för att utreda vilken typ av digitala hjälpmedel som är lämpliga för målgrupperna.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys På grund av coronapandemin har det inte varit möjligt att samla brukare för att genomföra fokusgrupper. Aktiviteterna skjuts fram till 2021-12-31 med förhoppningen om att kunna genomföras under hösten 2021.			
 Förvaltningens öppna mötesplats Flotten kommer att undersöka möjligheten att flytta till en mer tillgänglig lokal.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Förvaltningen har under året undersökt alternativa lokaler för träffpunkten Flotten. På grund av coronapandemin har processen blivit utdragen. De lokaler som har undersökts har inte motsvarat verksamhetens behov. Aktiviteten skjuts därför fram till 2021-12-31.			
 Implementering av stadens ANDT-program 2018-2021	2020-01-01	2020-12-31	
 Information till föräldrar om ANDT ska spridas via öppna förskolan och i förvaltningens samverkan med skolor. Bland annat ska utbildningsmaterialet "Koll på cannabis" användas	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
❗ Kollegial observation kommer att implementeras i verksamheter inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri för att strukturerat arbeta med bemötandefrågor.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Förvaltningens dagliga verksamhet gjorde två kollegiala observationer före coronapandemin. Någon uppföljning har inte kunnat göras till följd av pandemin. Därför kan inte verksamheten redovisa några resultat. Under pandemin har det inte varit möjligt för någon verksamhet att utföra kollegiala observationer. Aktiviteten kommer därför att fortgå under år 2021.			
❗ Missbruksvårdens öppenvård, Öppenvård sydost, ska under året starta samtalsgrupper med föräldrar som har barn under 18 år.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Aktiviteten har senarelagts på grund av coronapandemin.			
✅ Tre enheter inom förskolan har i samarbete med socialtjänsten arbetat i ett projekt som syftar till att upptäcka barn som lever med missbrukande föräldrar. Under året ska en handlingsplan, som tagits fram inom projektet, implementeras. Effekterna av projektet ska också utvärderas för att se över möjligheten att sprida arbetet till fler enheter.	2020-01-01	2020-12-31	
❗ Undersöka möjligheterna att anställa en Personligt Egenerfaren Resurs (Peer-support) inom missbruksvården, för utveckling av verksamheten med brukarens behov i fokus.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys På grund av att det inte utbildades tillräckligt många Peer-support under året gick aktiviteten inte att genomföra.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att en indikator uppnås helt och övriga nio uppfylls delvis. Under pandemin har kärnverksamheten prioriterats.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om ingen hunger, god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen genomfört en rad aktiviteter under 2020. Förvaltningen har arbetat för en ökad social hållbarhet genom olika aktiviteter för att minska social isolering. Ett särskilt fokus har varit stöd till äldre i särskilt utsatta grupper, till exempel personer som riskerar hemlöshet, har missbruksproblem eller psykisk ohälsa.

Ungdomsbesök inom äldreomsorgen

Ungdomsbesöken på helger i vård- och omsorgsboenden har ställts in på grund av pandemin.

Tryggt mottagande i hemmet - förstärkningsteam

Hemtjänstgruppen ”tryggt mottagande” har utfört insatser hos vissa äldre för att bidra till trygghet efter utskrivning från sjukhus. Hemtjänstgruppen drivs i samarbete med Farsta och Skarpnåcks stadsdelsförvaltningar. Sammanlagt 28 äldre personer inom stadsdelsområdet har

fått insatser från gruppen under året.

Under våren fick hemtjänstgruppen ställa om till ett förstärkningsteam för att arbeta med personer med misstänkt eller konstaterad covid-19 som bor hemma med hemtjänst. Syftet med förstärkningsteamet har varit att öka tryggheten för den enskilde, minska samhällsspridningen av covid-19 och avlasta ordinarie hemtjänst.

Totalt har förstärkningsteamet utfört insatser hos 62 personer. När det har funnits utrymme har teamet fortsatt ge förlängt stöd för att garantera att personen är smittfri när denne återgår till sin vanliga hemtjänst.

Trygghet

Individuppföljningar

För att säkerställa att brukare får insatser efter aktuella behov har individuppföljningar genomförts per telefon under året. Det har inneburit att inga administrativa förlängningar av biståndsbeslut har genomförts. På vård- och omsorgsboenden har individuppföljningar ställt in på grund av centrala rekommendationer som en konsekvens av pandemin.

Specialiserade hemtjänstgrupper

Inom äldreomsorgen finns specialiserade hemtjänstgrupper för personer med demenssjukdom kopplade till hemtjänst och servicehus. I takt med att demenskompetensen förstärkts i hela verksamheten har den specialiserade hemtjänstgruppens uppdrag förändrats. Gruppen ska fortsättningsvis fungera som en kunskapsresurs, handleda kollegor vid behov och hjälpa till vid upprättande av genomförandeplaner för personer med demenssjukdom.

Rambeställningar inom hemtjänsten

Arbets sättet med rambeställningar av hemtjänstinsatser har utvecklats under året. Syftet är att ge brukare större inflytande över hur insatsen utförs. Det är för tidigt att utvärdera hur brukarens upplevelse av delaktighet har påverkats. Däremot ger biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning i samband med besöken en indikation om att brukare i större utsträckning deltar i planeringen av hjälpen.

Smarta lås

Under året har nämndens hemtjänstverksamhet medverkat i äldreförvaltningens projekt smarta lås. Syftet är att öka tryggheten för den enskilde, få en säkrare nyckelhantering och förbättra arbetsmiljön. Smarta lås har under året införts för 20 personer med hemtjänst. Projektet fortsätter under 2021.

Kontinuitet i hemtjänsten

Nämndens hemtjänstverksamheter når inte kommunfullmäktiges mål för kontinuitet hos den enskilde brukaren. Trots pandemi och hög sjukfrånvaro har kontinuiteten i hemtjänsten ändå förbättrats marginellt sedan föregående år. För att öka kontinuiteten och nå målet har nämndens hemtjänstenheter förändrat sitt arbetssätt och förtydligat administrativa roller. Under nästa år kommer det nya arbetssättet att genomföras fullt ut.

Förebyggande arbete*Öppna mötesplatser*

Nämndens förebyggande verksamhet har på olika sätt tagit kontakt med äldre under pandemin för att motverka social isolering. De öppna mötesplatserna har hållits stängda men haft kontakt med besökarna genom vanlig post och sociala medier. Det har funnits ett stort socialt behov och många har hört av sig via telefon. Nya besökare har tillkommit under perioden.

Förvaltningen har fått positiv respons för över 300 utdelade inspirationskassar med matprodukter. Initiativet är en del av ett nationellt projekt, Nollvision undernäring hos äldre. Ett annat exempel på hur äldre har uppmärksamats är att förvaltningen erbjudit midsommarfirande och utejympa med förtäring.

Aktivitetscenter

Nämnden har två aktivitetscenter kopplade till seniorlägenheterna i anslutning till Enskede Nya och Rågsveds servicehus. Aktivitetscentrets uppgift är att främja social gemenskap, motverka otrygghet och bidra till fysisk aktivitet för seniorboendets hyresgäster och för andra äldre i närområdet. Båda verksamheterna har ställt om under pandemin. Ordinarie verksamhet har ersatts med individuellt stöd. Äldre har bland annat erbjudits smittsäkra hembesök och promenader på säkert avstånd för att bryta social isolering. Under sommarmånaderna öppnade verksamheterna upp för aktiviteter utomhus, med bland annat bingo, underhållning och gymnastik.

Särskilt utsatta äldre

Förvaltningen har på olika sätt prioriterat särskilt utsatta äldre i den förebyggande verksamheten. Särskilt utsatta är till exempel personer med psykisk ohälsa och missbruksproblem.

Den som är anhörig till någon äldre med missbruksproblem har erbjudits stödsamtal av nämndens anhörigkonsulent.

Äldre med psykisk ohälsa har fått stöd genom projekt ”Vi pratar om livet” som genomförts i samarbete med äldreförvaltningen och riksförbundet Hjärnkoll. Projektet har lockat fler deltagare än förväntat och nya samtalsgrupper har startat upp.

Stödet för att förhindra vräkningar bland äldre har vidareutvecklats under året. Genom en organisatorisk förändring, bättre samverkan och tydligare uppdrag ser förvaltningen att vräkningar har kunnat förebyggas.

Det uppsökande arbetet för att fånga upp äldre med psykisk ohälsa har systematiserats under året. Förvaltningens uppsökare har informerat personer med psykisk ohälsa om seniorträffar, volontärverksamhet, stödsamtal, anhörigkonsulent, hjälplinjer och läkarkontakter. Den enskilde har erbjudits uppföljande samtal. Det går inte att utvärdera resultatet på grund av att ett relativt litet antal personer berörs.

Aktiviteter utomhus under pandemin

Förvaltningen har möjliggjort för anhöriga att besöka sina närstående på vård- och omsorgsboenden utomhus, trots besöksförbud. Besöken har varit framgångsrika och den

återkoppling verksamheterna fått från brukare och besökare har varit mycket positiv.

Möjligheten till utevistelse för brukare i nämndens vård- och omsorgsboenden har förbättrats. På grund av pandemin har utevistelse stått mer i fokus än vanligt. Inomhusaktiviteter har flyttat ut, till exempel café-verksamhet på vård- och omsorgsboenden. Promenader för boende i servicehus har säkrats genom ett nytt digitalt planeringsverktyg. Det har medfört att de äldre fått promenader utförda i högre utsträckning än vanligt.

Mat och måltider

Förvaltningen har genomfört aktiviteter inom ramen för projekt ”Matlyftet” för att motverka ofrivillig ensamhet och sprida goda exempel på hur måltidsupplevelsen kan förbättras för äldre i ordinärt boende. Aktiviteter med mat-tema har genomförts utomhus. Inspirerande matlådor har delats ut och utveckling av ett koncept där äldre och volontärer genomför måltider under smittsäkra förhållanden har påbörjats.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att göra e-tjänsten nollvision undernäring mer interaktiv. Målet är att medarbetare inom äldreomsorgen ska kunna använda tjänsten i sitt dagliga arbete.

Samverkan

Många planerade samverkansaktiviteter med andra stadsdelsförvaltningar har ställts in på grund av pandemin.

Som ett resultat av samverkan inom region östra söderort har nämndens kostenhet under året levererat matlådor till hemtjänst och vård- och omsorgsboenden inom Farsta stadsdelsnämnd.

En uppföljning har visat att läkarorganisationens närvaro i respektive boende under pandemin har varit avgörande för att skapa samsyn kring till exempel palliativ vård. Under 2021 ska därför samverkansmöten med läkarorganisationen ske direkt i nämndens särskilda boenden.

Jämställdhetsanalys

Den planerade granskningen av resultat uppdelat på kvinnor och män i kvalitetsmätningar har inte genomförts eftersom antalet svarande är för litet. Staden redovisar endast könsuppdelad statistik på övergripande nivå. Antalet svarande har ökat successivt under året. Förhoppningen är att resultat uppdelat på kön kan presenteras i verksamhetsberättelsen 2021.

En analys av resultat från projekt ”Vi pratar om livet” som anordnar samtalsgrupper för personer med psykisk ohälsa visade att män inte kom till tals i de blandade grupperna. Därför kommer projektet under nästa år att anordna särskilda samtalsgrupper för män.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har genomfört IT-caféer varje vecka där äldre fått lära sig att bland annat hålla kontakt med anhöriga digitalt, använda stegräknare och beställa biljetter. Fram till pandemin ökade antalet besökare kontinuerligt. Under den period de öppna mötesplatserna har varit stängda har digitala träningsprogram introducerats på sociala medier. Verksamheten kan se att många äldre besökt de digitala aktiviteter som erbjudits.

Förvaltningen har tillgängliggjort digitala inköp för äldre genom stöd från nämndens ”digitala fixare”. Fixaren har varit tillgänglig tre gånger i veckan per telefon eller hembesök.

Verksamheten startade upp i maj och sammanlagt 59 personliga besök och 13 stödsamtal per

telefon har genomförts. Förvaltningen ser stora utvecklingsmöjligheter med den här typen av satsningar.

Goda exempel

Verksamheterna har ställt om snabbt med anledning av pandemin. Några goda exempel är:

- Införande av huvudhandläggare inom myndighetsutövningen
- SoS-linjen för stöd och samtal inom förebyggande verksamheten
- Gymnastik för seniorer via Facebook
- Digitala möten mellan brukare och anhöriga på nämndens vård- och omsorgsboenden
- Gruppaktiviteter som tidigare genomförts inomhus på nämndens äldreboenden har organiserats om och genomförts utomhus

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen 	63 %	68 %	62 %	64 %		66 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken utförare den enskilde valt och i vilket stadsdelsområde insatsen utförs. Utfallet är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år. Det bedöms som ett bra resultat, utifrån att boende uppmanats att äta i sina lägenheter och att gemensamma utrymmen haft restriktioner för social interaktion. Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen (38 procent) och den höga andelen äldre som inte själva svarat på enkäten tolkar förvaltningen resultatet försiktigt och undviker att dra slutsatser utifrån exempelvis kön.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra 	51 %	61 %	48 %	48 %		57 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken utförare den enskilde valt och i vilket stadsdelsområde insatsen utförs. Trots restriktioner och hög sjukfrånvaro har upplevelsen förbättrats marginellt jämfört med föregående år. Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen (38 procent) och den höga andelen äldre som inte själva svarat på enkäten tolkar förvaltningen resultatet försiktigt och undviker att dra slutsatser utifrån exempelvis kön.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten 	84 %	82 %	84 %	83 %		86 %	86 %	2020
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken hemtjänstutförare den enskilde valt. Trots pågående pandemi med hög sjukfrånvaro visar resultatet en marginell förbättring jämfört med föregående år. Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen (52 procent) tolkar förvaltningen resultatet försiktigt och undviker att dra slutsatser utifrån exempelvis kön.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende 	74 %	68 %	77 %	71 %		77 %	77 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken utförare den enskilde valt och i vilket stadsdelsområde insatsen utförs. Trots restriktioner och hög sjukfrånvaro har upplevelsen förbättrats något jämfört med föregående år. Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen (38 procent) och den höga andelen äldre som inte själva svarat på enkäten tolkar förvaltningen resultatet försiktigt och undviker att dra slutsatser utifrån exempelvis kön.								
Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	80 %	77 %	82 %	82 %		82 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken hemtjänstutförare den enskilde valt. En analys av resultatet är att pågående pandemi med hög sjukfrånvaro och risken att smittas av covid-19 påverkat den upplevda tryggheten. Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen (52 procent) tolkar förvaltningen resultatet försiktigt och undviker att dra slutsatser utifrån exempelvis kön.								
Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	81 %	80 %	81 %	81 %		85 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken utförare den enskilde valt och i vilket stadsdelsområde insatsen utförs. Trots restriktioner och hög sjukfrånvaro ligger den upplevda tryggheten på samma nivå som med föregående år. Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen (38 procent) och den höga andelen äldre som inte själva svarat på enkäten tolkar förvaltningen resultatet försiktigt och undviker att dra slutsatser utifrån exempelvis kön.								
Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	94 %	100 %	92 %	97 %	97 %	92 %	92 %	2020
Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	84 %	84 %	85 %	84 %		85 %	85 %	2020
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken hemtjänstutförare den enskilde valt. Trots pågående pandemi med hög sjukfrånvaro ligger resultatet marginellt under uppsatt årsmål. Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen (52 procent) tolkar förvaltningen resultatet försiktigt och undviker att dra slutsatser utifrån exempelvis kön.								
Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	73 %	75 %	73 %	78 %		82 %	82 %	2020
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken utförare den enskilde valt och i vilket stadsdelsområde insatsen utförs. Andelen nöjda omsorgstagare har minskat något i förvaltningens vård- och omsorgsboenden. Nödvändiga begränsningar som besöksförbud och social distansering under pandemin är troligen bidragande orsaker till att äldre inte är nöjda i sitt boende. Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen (38 procent) och den höga andelen äldre som inte själva svarat på enkäten tolkar förvaltningen resultatet försiktigt och undviker att dra slutsatser utifrån exempelvis kön. Förvaltningens verksamheter vidtar en rad åtgärder för att underlätta för den enskilde under pandemin, till exempel genom att flytta verksamheter och besök utomhus när det inte är möjligt att samlas i grupper inomhus.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	12			12,5		10	Max 10 personer	2020
Analys Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken hemtjänstutförare den enskilde valt. Utfallet på indikatorn har förbättrats något jämfört med föregående år, trots pandemin och hög sjukfrånvaro i verksamheterna. En pågående omorganisation av nämndens egna hemtjänstverksamheter förväntas ytterligare förbättra resultatet 2021.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Förvaltningen har underlättat för äldre att göra digitala inköp genom att erbjuda praktisk hjälp vid inköp och genom att anordna IT-caféer och praktiskt stöd på ett smittsäkert sätt. Den digitala fixaren har också utgjort ett stöd för att underlätta användandet av digitala hjälpmedel vid inköp.			
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.5.1 Äldre kvinnor och män i stadsdelsområdet får en handläggning av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet avgränsas till de personer som ansöker om stöd från äldreomsorgen.

Med hög kvalitet avses att handläggningen följer gällande lagar, riktlinjer och andra styrdokument samt använder kunskapsbaserade metoder.

Förväntat resultat

Individens behov är korrekt bedömt utan påverkan av någon form av diskriminering
Kvinnor och män är i hög grad delaktiga i handläggningen och deras behov beaktas vid beslutsfattande.

Kvinnor och män är nöjda med bemötandet.

Kvinnor och män får biståndsbeslut utifrån sina föränderliga behov

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnått helt, då handläggningen inte påverkats av pandemin.

Nämndmål:

1.5.2 Äldre kvinnor och män i stadsdelsområdet får insatser av hög kvalitet

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Målet avgränsas till de personer som beviljats stöd från stadsdelsnämnden eller tar del av nämndens öppna verksamheter.

Med insatser avses det bistånd individen beviljats eller övriga stödjande insatser som nämnden erbjuder.

Med hög kvalitet avses att insatser som ges har stöd av forskning eller kunskapsbaserad erfarenhet. Insatser ges inom ramen för lagar, riktlinjer och andra styrdokument.

Förväntat resultat

Insatser leder till önskat resultat.

Lika goda resultat uppnås för kvinnor och män.

Individen är delaktig och känner sig trygg i hur insatsen utförs.

Kvinnor och män är nöjda med bemötandet.

Kvinnor och män i nämndens särskilda boenden har en trevlig måltidsituation.

Äldre personer i stadsdelsområdet har möjlighet att komma utomhus

Äldre personer i stadsdelsområdet får möjlighet till gemenskap med andra.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås delvis, eftersom verksamheten påverkats av pandemin och vissa aktiviteter inte kunnat genomföras..

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förebyggande verksamheten kommer att utbilda medborgare i att göra inköp digitalt	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Föreläsning om alkohol anordnas under hälsoveckorna inom Förebyggande verksamheten.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Hälsoveckorna ställdes in på grund av pandemin. Verksamheten har i stället skickat information per brev om äldre och alkoholvanor till cirka 500 invånare i stadsdelsområdet.				

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Utredningen av hemtjänstens arbetssätt kommer under året att resultera i tydligare organisationsstruktur och uppdragsfördelning.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Den nya organisationsstrukturen är delvis införd och kommer att genomföras fullt ut under 2021. Förvaltningen inväntar ny delegationsordning och avvaktar med omflyttning av administrativ personal på grund av pandemin.				

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer är att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Kommunfullmäktiges fem mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på en analys av uppnådda resultat och genomförda aktiviteter.

Stadsdelsnämnden har formulerat sex nämndmål som alla bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt. Förvaltningen bedömer att samtliga nämndmål uppfylls helt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt, utifrån att planerade aktiviteter har genomförts under året.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen påbörjat implementering av stadens näringslivspolicy, utvecklat dialogen med företagare och samordnat arbetet med platssamverkan.

Implementering av näringslivspolicyn

Stadens nya näringslivspolicy har förtydligat förvaltningens uppdrag och ansvar kopplat till näringslivsfrågor. Under verksamhetsåret har förvaltningens nya näringslivsuppdrag presenterats i nämnden. Förvaltningen har även utvecklat kommunikationen med och uppföljningen av upphandlade företag.

En stor del av implementeringen faller inom ramen för platssamverkan, med särskilt fokus på underhåll och drift av offentliga miljöer, bland annat i anslutning till lokala centrum.

Årsta partihandelsområde

Under verksamhetsåret har genomförandefasen av pilotprojektet i Årsta partihandelsområde, som syftar till att öka tryggheten där, fortsatt enligt plan. Förvaltningen har deltagit på planeringsmöten med inblandade aktörer.

Servicekedjor

Under verksamhetsåret har förvaltningen deltagit i arbetet med servicekedjor, som innebär att skapa kontaktvägar och processer som underlättar för företag som vill etablera sig i staden, eller vara delaktiga i utvecklingen av staden.

Förvaltningen har, som enda stadsdelsförvaltning, deltagit i projektet som varit indelat i två spår:

- Spår 1: Samhällsfastigheter och utförande inom kommunens kärnverksamhet (boenden inom LSS, förskolor etc.)
- Spår 2: Företagsetableringar – nationella, internationella och omlokaliseringar

Målet med projektet var att ta fram förslag för stadsövergripande servicekedjor för etableringsförfrågningar som bidrar till att staden utvecklar arbetssätt, processer och organisation som bidrar till bättre företagsklimat, fler etableringar och externa utförare i Stockholm, samt att fler aktörer bidrar till stadens försörjning av samhällsfastigheter.

I projektets slutrapport presenterades förslag på servicekedja för Spår 1 respektive Spår 2, som inkluderar beskrivning av organisation, ansvarsfördelning, samverkansforum där flera förvaltningar deltar samt behov av IT-stöd. I rapporten framgår även generella och områdesspecifika ”knäckfrågor” som behöver hanteras för att uppnå målen på längre sikt (t.ex. brist på tillgänglig mark, kulturförändring etc.).

Arbetet med att utveckla Servicekedjor kommer att fortsätta under 2021 med fokus på:

- roller och ansvar
- politisk förankring
- förändring inom förvaltningar och bolag
- kulturförändring och nya arbetssätt.

Remissvar

I remissvar på olika planer lyfter förvaltningen, när det är relevant, behovet av arbetsplatser och lokaler för näringsliv i stadsdelsområdet. Under verksamhetsåret har planerna för Slakthusområdet reviderats för att möjliggöra fler arbetsplatser där.

Samverkan

Förvaltningen har under verksamhetsåret vid olika tillfällen varit i kontakt med representanter för Årsta partihandelsområde och Högdalens industriområde för att bevaka deras behov, så att de kan spelas in i relevanta stadsutvecklingsprocesser. Årsta partihandelsområde och Högdalens industriområde är i översiktsplanen utpekade som renodlade verksamhetsområden, som ska bevaras och utvecklas.

Förvaltningen har bjudit in representanter från det lokala näringslivet till trygghetsvandringar som har genomförts inom ramen för arbetsformen platssamverkan. Framförallt är det bostadsbolagen som har närvarat vid trygghetsvandringarna. Arbetet med platssamverkan mellan olika aktörer i Rågsved med fokus på trygghet beskrivs närmare under KF-mål 1.2.

Nämndmål:

2.1.1 Enskede Årsta Vantör har ett bra företagsklimat och fler företag väljer att etablera sig i stadsdelsområdet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Ett bra företagsklimat innebär att förvaltningen är stödjande i kontakten med såväl små som stora företag så att fler arbetsplatser etableras i söderort.

Förväntat resultat

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde är ett attraktivt stadsdelsområde för etableringen av nya företag genom det goda samarbete som finns mellan förvaltningen, det lokala näringslivet och Stockholm business region.

Företagare vet var de ska vända sig i kontakter med förvaltningen.

Det väl utvecklade samarbete förvaltningen har med det lokala näringslivet ger medborgare möjlighet att arbeta som egenföretagare genom livet

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på den verksamhet som bedrivits och uppnådda resultat. Att antalet färdigställda bostäder med särskild service understiger årsmålet beror på en felräkning i samband med Verksamhetsplan 2020.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, minskad ojämlikhet, hållbar konsumtion och produktion samt fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030 har förvaltningen fortsatt planera för ändamålsenliga lokaler.

Planering av lokaler

Förvaltningen följer fortlöpande upp planeringen av förskolor och andra lokaler för samhällsservice. Befolkningsprognoser ändras över tid och det är viktigt att planeringen hela tiden anpassas efter rådande kunskapsläge. Arbetet med att utveckla förvaltningens planeringsverktyg har fortsatt under året. Efter kommunikation med stadens systemförvaltare för DpMap har förvaltningen nu en kravspecifikation som kan användas för vidareutveckling

under verksamhetsåret 2021.

Avtal för förvaltningshuset och närliggande lokaler

Under året förhandlades ett nytt avtal fram för förvaltningshuset. Det nya avtalet löper över sex år, och efter det kommer förvaltningen preliminärt behöva flytta till nya lokaler. För att förbereda inför detta har projektet Förvaltningslokaler 2025 inletts. En förstudie har genomförts och en vision har arbetats fram. Under 2021 ska ett lokalprogram utarbetas.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att effektivisera lokalanvändningen, bland annat kopplat till förvaltningshuset och lokaler i dess närområde. En lokal på Palmfeltsvägen 19 har tömts och möjligheterna att lämna en lokal på Palmfeltsvägen 21 har utretts. Båda lokalerna har sagts upp för omförhandling, och lokalerna kommer att lämnas vid avtalens utgång under 2021.

Frånträdande av lokaler

Under verksamhetsåret har förvaltningen tömt och lämnat lokalerna i Simpvik och Sävsnäs, som tidigare har använts för olika ungdomsverksamheter, framförallt under sommarlov.

Andra lokaler som har lämnats under verksamhetsåret är Dalbotten, som var en förskolelokal i Högdalen, och Grangården, som var en lokal för gruppbostad i Gamla Enskede.

Nya förskolor

Byggnation av förskolan på Ramviksvägen 205 har påbörjats. Projektet har försenats efter år av överklaganden till olika instanser. Förskolan Kvarnen har blivit dyrare än beräknat på grund av att SISAB behövde byta byggtreprenör.

Under verksamhetsåret har förvaltningen utvecklat de interna processerna kopplade till lokaler. Sedan tidigare finns det en styrgrupp för förskolor, och under verksamhetsåret har styrgrupper bildats för övriga verksamhetsområden kopplat till lokaler. Syftet med styrgrupperna är att förtydliga ansvarsfördelningar och arbetssätt med avseende på olika lokalprocesser, t.ex. underhåll.

Omvandling och samlokalisering

För att effektivisera lokalanvändandet har förvaltningen under verksamhetsåret byggt om Rågsveds fritidsgård och skapat förutsättningar för öppen förskola, Kulturskolan och äldreomsorgens dagliga verksamhet att bedriva verksamhet inom samma lokaler. Genom att möjliggöra för fler målgrupper att använda lokalen finns människor på plats under större del av dygnet än tidigare, vilket kan bidra till ökad trygghet. Medborgarkontoret i Rågsved har byggts om och fått högre kapacitet. Lokalerna är större, vilket ökar möjligheterna att ta emot fler besökare.

Under året har projektet Omvandling Dalen 20 startats upp. Projektet hanterar samtliga frågor som rör omvandlingen av Dalen 20, och omfattar bland annat avvecklingen av Enskededalens servicehus. Micasa kommer omvandla servicehusets lägenheter till seniorbostäder.

Goda exempel

Kartlager för förskolor

Under verksamhetsåret inledde förvaltningen ett samarbete med stadsbyggnadskontoret för att

utveckla ett stadsövergripande kartlager för förskolor. Förvaltningens redan framtagna förskolelager kommer integreras i detta, och den framtagna kravspecifikationen från verksamhetsåret 2020 kommer användas i utvecklingsarbetet.

Samlokalisering av förskola och skola

Förvaltningen har påbörjat samverkan med utbildningsförvaltningen kring samlokalisering av förskola och skola i olika projekt. Hemsystern i Högdalen och Veteranen i Hagsätra är två olika projekt som hanteras inom denna nya samverkansform. Samlokaliseringen syftar till att skapa synergieffekter och effektivare lokalnyttjande, bland annat genom att dela funktioner som kök och vaktmästeri.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	18			14		24	Tas fram av nämnd	2020
Analys Förvaltningen räknade fel på antal bostäder när verksamhetsplanen skrevs. Enligt förvaltningens planering skulle 18 bostäder att färdigställas under verksamhetsåret, vilket också är utfallet.								

Nämndmål:

2.2.1 Bostäder och lokaler i stadsdelsområdet är anpassade till människors skiftande behov

Uppfylls helt

Beskrivning

Med bostäder menas främst särskilda boenden för olika grupper. I viss mån avses även bostäder i det vanliga bostadsbeståndet, utifrån att nämnden är remissinstans i detaljplaner och i andra sammanhang.

Med lokaler avses lokaler för nämndens olika verksamheter. Indirekt avses också föreningslokaler och anläggningar för idrott, utifrån nämndens möjligheter att påverka andra förvaltningar och bolag.

Förväntat resultat

Det finns särskilda bostäder och lokaler i stadsdelsområdet som motsvarar behovet. Nämndens förskolor och parklekar har utomhusmiljöer som främjar barns utveckling och fysisk aktivitet. Nämndens lokaler eller inhyrda lokaler är i så hög grad som möjligt tillgängliga för personer med olika typer av funktionsnedsättning.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt, utifrån att det som planerats har

genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Vidareutveckla planeringsverktyg för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på de aktiviteter som genomförts under året.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen vidtagit åtgärder för att underlätta för invånare och medarbetare att cykla i stadsdelsområdet,

Tillgänglighet och säker cykelparkering

För att förbättra tillgängligheten och skapa goda förutsättningar för att gå och cykla inom stadsdelsområdet, har gång- och cykelstråk asfalterats enligt framtagen asfalteringsplan.

Under året har arbete pågått för att förbättra möjligheterna att cykla till och från jobbet, samt i tjänsten. Planeringen för ett cykelgarage i anslutning till förvaltningshuset har fortlöpt, med bland annat framtagande av bygglovshandlingar och kostnadskalkyl. Utvärdering av handlingarna pågår och en väg framåt kommer att beslutas om i början av 2021. Utöver detta har förvaltningen köpt in godkända bygellås som medarbetare kan låna. Installation av ny belysning vid befintlig cykelparkering påbörjades under 2020 och kommer vara färdigt i början av 2021. Syftet med de olika åtgärderna är att uppmuntra medarbetare att cykla till och från arbetet och i tjänsten, genom att erbjuda ändamålsenliga och säkra möjligheter till parkering av vanliga cyklar och elcyklar.

Under verksamhetsåret har förvaltningen köpt in elcyklar med syftet att minska resor i tjänsten med bil. Detta ska bidra till minskade koldioxidutsläpp. Under 2021 ska förvaltningen utveckla verktyg för att utvärdera hur inköp av elcyklar påverkar bilåkande i tjänsten.

Goda exempel

Ecoasfalt

För att minska klimatpåverkan har klimatmedel sökts och erhållits för att kunna använda Ecoasfalt vid arbeten på olika platser i Årsta. Denna åtgärd har inneburit en minskning av koldioxidutsläpp med 1 412 Kg koldioxidekvivalenter jämfört med om vanlig asfalt hade använts.

Nämndmål:

2.3.1 Det är lätt att gå, cykla och åka kollektivt i stadsdelsområdet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Med ”att gå” avses att ta sig fram till fots, inklusive att ta sig fram med till exempel rullstol, rullator eller barnvagn. Med ”åka kollektivt” avses buss och spårtrafik.

Förväntat resultat

Möjligheten att gå och cykla i stadsdelsområdet förbättras för alla, oavsett funktionsförmåga. Möjligheten att enkelt ta sig fram till kollektivtrafiken ska förbättras för alla, oavsett funktionsförmåga.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås helt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska demonstrera för medarbetare hur förvaltningens elcyklar bokas och används.	2020-04-21	2020-12-31	
✓ Förvaltningen ska säkerställa att alla medarbetare känner till förvaltningens resepolicy.	2020-04-21	2020-12-31	
✓ Förvaltningen ska utvärdera användandet av el-cyklar i förhållande till bilanvändningen i tjänsten.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att två indikatorer uppfylls helt och en delvis, samt på den verksamhet som bedrivits under året.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen samarbetat med olika aktörer för kunna erbjuda olika typer av kulturverksamhet för barn och unga samt erbjuda vistelse på kollo.

Kultur för unga

Lokala näringsidkare har sponsrat med material och bidrag till olika kulturevenemang. En inspelning av musikvideo/serie har gett tillfällen för ungdomar att prova olika kulturuttryck. På grund av pandemin har en del planerade evenemang inte kunnat genomföras.

Fritidsgårdarna har haft samarbeten med olika aktörer, så som bibliotek, Art movement, Danskurs, skapande dans, trumkurs, musik/teaterföreställning (Kulan), trollkarl. Kulturcoach har informerat om kulturbidrag för unga. Besökarna har utvecklat sitt musikskapande, fått lära sig studioverksamhet och utvecklat sitt skrivande i en filosofikurs.

Under hösten har kulturförvaltningen erbjudit gratis kulturaktiviteter för stadens förskolor, skolor och fritidsverksamheter. Förskolorna i stadsdelsområdet har tagit del av erbjudandet och bokat in flera kulturaktörer som har kommit ut till verksamheterna.

Sommarkollo

Under 2020 kunde kolloverksamheten genomföras nästan som vanligt. De två tillfällena av ”prova på”- kollo som erbjuds varje vår fick ställas in på grund av pandemin.

Sommarkolloverksamheten kunde ändå genomföras som vanligt då den förhöll sig till samma riktlinjer som förskola/skola/fritid. Däremot vidtogs det åtgärder på plats för att säkerställa att ingen smittspridning skedde. Totalt var det 995 barn från stadsdelsområdet som ansökte om kollo och 775 barn som deltog. Det inkom positiv återkoppling från barnen och kolloledare om hur verksamheterna genomfördes.

Snösätra kulturpark

Under verksamhetsåret har projektet fört dialog med föreningar och lokala aktörer i Snösätra för att skapa kunskap om området, samt workshops med lokala föreningar för att tillsammans diskutera Snösättras framtid. Detta ska mynna ut i en projektrapport som kommer användas i arbetet med etableringen av kulturparken i Snösätra, som ska påbörjas under verksamhetsåret 2021.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter 	72 %	76 %	70 %	80,2 %		75 %	75 %	2020
Analys Årsmålet uppnås för pojkar men inte för flickor. För att möta flickors behov har förvaltningen tillsammans med föreningar och idrottsförvaltningen anordnat dansaktiviteter för flickor på Rågsveds fritidsgård och under sommaren har föreningar fått stöd för badminton, skate och yoga med särskilt tjejfokus.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter 	77 %	76 %	79 %	72,9 %		75 %	75 %	2020
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv 	66 %	69 %	64 %			65 %	65 %	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska i samråd med kulturnämnden och exploateringsnämnden utreda förutsättningarna för en kulturpark i Snösätra.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys			
Uppdraget kommer att slutföras 17 februari 2021 i och med antagande av projektrapporten.			
✓ Idrottsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder utreda möjligheten att i vattennära stadsdelar att anlägga bryggor där föreningar kan förtöja föreningsflottar, exempelvis bastuflottar och förråd för utrustning till vattenidrotter, för självkostnadspris.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshantering.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.4.1 Flickor och pojkar, kvinnor och män i Enskede Årsta Vantör har en meningsfull fritid och tillgång till kulturupplevelser

Uppfylls helt

Beskrivning

Med meningsfull fritid avses att ha tillgång till ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som alla kan delta i utifrån sina förutsättningar.

Med stöd avses det utbud av kultur- och fritidsaktiviteter förvaltningen erbjuder men även utdelning av föreningsbidrag, (hänvisning till andra stödgivare, informationsspridning samt ökad samverkan med andra stadsdelar.?)

Förväntat resultat

Förvaltningens har ett utvecklat samarbete med civilsamhället.

Det ideella engagemanget i föreningslivet uppmuntras med förutsägbara villkor som är lika för alla.

Fler flickor och pojkar från socioekonomiskt svaga grupper samt flickor och pojkar med funktionsnedsättning deltar i sommarkolloversamheten.

I hanteringen av föreningsbidrag tas särskild hänsyn till tillgänglighetsaspekten.

Tillgången till kulturupplevelser ska öka för stadsdelsområdets flickor och pojkar.

Kultur inom de öppna fritidsverksamheterna ska öka.

Ytor för lek och spontanidrott är öppna och tillgängliga året runt och anpassade för att passa alla flickor och pojkar, kvinnor och män.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås helt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att årsmålet nås helt för två av kommunfullmäktiges indikatorer, medan två inte nås, och att de två nämndmålen uppnås helt. Avvikelsen när det gäller mängd köpt energi förklaras av att förvaltningens lokalbestånd växer. Energisparande åtgärder utförs löpande.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet; hållbar energi för alla; hållbar industri, innovationer och infrastruktur; minskad ojämlikhet; hållbara städer och samhällen; hållbar konsumtion och produktion; bekämpa klimatförändringarna samt ekosystem och biologisk mångfald i Agenda 2030 har förvaltningen minskat rött kött i maten inom förskolan, mätt matsvinnet inom förskolan, bytt ut belysning till ledbelysning, anlagt växtbäddar med biokol, byggt dagvattenanläggningar och utarbetat en lokal miljö- och klimathandlingsplan. Förvaltningen har även fortsatt arbetet med sopsortering och återvinning samt påbörjat utfasning av engångsartiklar och plast.

Minskad klimatpåverkan genom maten

Förskolor med tillagningskök har minskat matens klimatpåverkan. Det kan mätas genom en gemensam matsedel vars rätter registreras i ett kostdatasystem. Förskolans åttaveckorsmatsedel ger ett koldioxidutsläpp som ligger under Världsnaturfondens riktmärke på 0,5 Co2. Matsedeln mätte till tertiärrapport 2; 0,37 Co2 i snitt per måltid. En ny matsedel påbörjades den 12 oktober och den mäter nu 0,36 Co2. Tidigare matsedlar mätte 0,44 respektive 0,46 Co2. Sänkningen beror till största del på minskat antal rätter med rött kött.

Förskolor med eget tillagningskök hade i uppdrag att mäta matsvinnet under en tvåveckorsperiod vid fyra tillfällen under året. Vid första tillfället under våren genomförde 67 procent av förskolorna mätningar, vilket gav ett bättre underlag än tidigare mätningar (under 2019 mätte 50 procent vid ett tillfälle och 58 procent vid ett annat tillfälle). Vid en annan mätning mätte 57 procent av förskolorna. En del förskoleenheter ser att pedagogerna behöver bli mer medvetna om varför matsvinnet ska mätas. Att färre mätte vid andra tillfället, beror till viss del på frånvarande personal under pandemin.

För att fler förskolor skulle mäta matsvinnet under hösten har registreringen av mätningarna underlättats, bland annat genom att varje förskola rapporterar matsvinnet istället för varje avdelning. Det uppmätta matsvinnet varierar mycket mellan olika förskolor. För att minska svinnet kommer varje förskoleenhet få ett målvärde till 2021 som innebär en minskning av respektive enhets senaste uppmätta matsvinn.

Klimatinvesteringsmedel

Förvaltningen har under verksamhetsåret, med hjälp av klimatinvesteringsmedel, bytt till ledbelysning på ett antal förskolegårdar inom stadsdelsområdet. Ljuskällor med höga wattal, där det i vissa fall förekommer kvicksilver, har bytts till ledbelysning med låga wattal. Denna åtgärd har inneburit en minskning av koldioxidutsläpp med 1 040 kg koldioxidekvivalenter per år.

Växtbäddar med biokol har under verksamhetsåret anlagts på ett antal platser i stadsdelen. Att använda biokol i växtbäddar leder till att kol tas upp och binds i träd och mark och växtbädden blir en kolsänka. Växtbäddarna bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samtidigt som de absorberar och filtrerar förorenat dagvatten från hårdgjorda ytor i stadsdelsområdet.

För att bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar har förvaltningen med beviljade klimatinvesteringsmedel byggt LOD- anläggningar. LOD är en förkortning för Lokalt Omhändertagande av Dagvatten, och anläggningarna bidrar till en högre kapacitet att absorbera vatten från skyfall i marken, och översvämningar kan på så sätt undvikas.

Förvaltningen har under året kartlagt de klimatinvesteringar som gjorts under perioden 2015-2020. Genomgången visar att förvaltningen har installerat LED-belysning och bytt till mer energieffektiva vitvaror i samtliga av förvaltningens verksamhetslokaler, där så är möjligt enligt stadens regler för klimatansökningar.

Miljö- och klimathandlingsplan

Förvaltningen har tagit fram en lokal miljö- och klimathandlingsplan som började tillämpas under hösten.

Arbete med miljögrupp och referensgrupp inom förvaltningen har startat upp under verksamhetsåret. Syftet med gruppen är att förankra miljöarbetet i förvaltningens samtliga verksamheter.

Förvaltningen har deltagit i en stadsövergripande miljösamordnargrupp, och inom ramen för det genomgått olika utbildningar, t.ex. för miljöprogrammet, klimathandlingsplanen och andra styrdokument och handlingsplaner.

Biologisk mångfald

Under verksamhetsåret har förvaltningen använt sig av Artportalen och befintliga inventeringar för att forma en uppfattning om olika områdens biologiska värden, samt hur de kan stärkas. Arbete med att klassa om ytor till blomsterängar har pågått under verksamhetsåret.

Stadsdelsförvaltningen har deltagit i projekt som tar fram en handlingsplan för biologisk mångfald. Inom ramen för detta har förvaltningen varit med i en workshop och är också med i strategiska samordningsgruppen för grönare Stockholm, som är styrgrupp för projektet.

Förvaltningen har under hösten som första stadsdelsförvaltning, tillsammans med miljöförvaltningen, påbörjat arbetet med att ta fram ett stadsdelsspecifikt åtgärdsprogram för biologisk mångfald. Åtgärdsprogrammet beräknas färdigställas under kvartal 1, 2021.

Förvaltningen har under verksamhetsåret lämnat död ved på olika platser i stadsdelsområdet.

Död ved är ett samlingsnamn för döda träd eller döda delar av träd, där någon form av nedbrytningsprocess pågår. Många arter är beroende av död ved för sin överlevnad, bland annat olika insekter, lavar, mossor och svampar.

Grönkompensationsåtgärder

Då exploatering sker på mark där det finns gröna värden ska grönkompensationsåtgärder utföras. Dessa åtgärder finansieras av exploateringskontoret och vad som ska göras bestäms oftast i samråd mellan förvaltningen och exploateringskontoret. Under verksamhetsåret har förvaltningen påbörjat arbetet med att skapa en förteckning för samtliga utförda grönkompensationsåtgärder inom stadsdelsområdet. Detta är ett första steg i arbetet med att dokumentera och utvärdera grönkompensationsåtgärder.

Förvaltningen har under verksamhetsåret deltagit i en utredning om grönkompensation. Inom ramarna för detta har en rapport tagits fram, som ska styra stadens arbete under 2021

Minskad klimatpåverkan genom maten

Hantera Livs är ett uppföljningsverktyg för förvaltningars livsmedelsinköp samt för kommunfullmäktiges obligatoriska indikatorer för livsmedel för varje nämnd. Förskolan har använt verktyget i flera år. För att varje verksamhet ska kunna följa sin egen klimatpåverkan samt ekologiska inköp kommer verksamheterna framöver få tillgång till systemet och rapporterna.

Sopsortering och återvinning m.m.

Materialåtervinning fungerar bra inom förvaltningens olika verksamheter. I de fall det saknas återvinningskärl i, eller i anslutning till, förvaltningens lokaler ansvarar verksamheterna för att sopsortering och återvinning av material ändå genomförs. Avdelningen Stadsmiljö och lokaler ansvarar för kommunikationen med hyresvärdar, för att skapa bättre förutsättningar för förvaltningens verksamheter.

Utfasning av engångsartiklar och plast

Inom äldreomsorgen har användningen av plast ökat under perioden, då skydds- och sjukvårdsmaterial till största del består av engångsartiklar. Ett arbete pågår för närvarande i staden med att utarbeta en handlingsplan för plast. Planen kommer att ge stöd till förvaltningarna i det fortsatta arbetet med utfasningen av plast i verksamheterna.

Klimatanpassningar

Under verksamhetsåret har förvaltningen deltagit i styrgruppen för klimatanpassningar, med två underliggande arbetsgrupper. Den ena arbetsgruppen är för skyfallshantering och den andra för värmeböljor. Arbetet ska resultera i framtagandet av en handlingsplan under 2021.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %		100 %	100 %	2020
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	85 %			76 %		70 %	70 %	2020
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	39,92			40,06		55 %	55 %	2020
Analys Förvaltningen når inte upp till utsatt mål för 2020. Periodens utfall är procentuellt en försämring jämfört med verksamhetsåret 2019. Totala livsmedelsinköpen har ökat med cirka 2,6 mnkr jämfört med verksamhetsåret 2019. För att uppnå målet verksamhetsåret 2021 kommer förvaltningen genomföra riktade insatser för enheter och avdelningar som handlar mycket livsmedel och har särskilt låg andel ekologiska livsmedel.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,9					1,9	1,9 kg CO ₂ per kg livsmedel	2020
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,02 GWh			3,16 GWh		2,24 GWh	1945 GWh	2020
Analys I och med att förvaltningen växer och har tagit nya lokaler i anspråk under året har behovet av energi ökat. Energisparande åtgärder har utförts under året, och förbrukningen har sjunkit jämfört med utfallet för 2019, men årsmålet nås inte.								
  Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)	9					310 st	4 500 st	2020
Analys Förvaltningen har under året formulerat en rutin för användning av Stocket som har spridits i organisationen via olika kommunikationskanaler. Orsaken till det låga utfallet behöver utredas vidare. Om det inte har funnits möbler eller inventarier som uppfyller kriterierna för att läggas upp på Stocket, är det inte nödvändigtvis dåligt att målet inte har uppnåtts. I förvaltningens rutin för Stocket förespråkas återanvändning av möbler och inventarier internt, innan de läggs upp på Stocket, för att motverka nyinköp. Bland annat har två nya mötesrum i förvaltningshuset möblerats med hjälp av befintliga möbler från förvaltningen. Projektörer och TV- skärmar har också flyttats mellan verksamheter internt för att undvika onödiga inköp.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafikenämnden, äldre- och ungdomsnämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.1 Enskede-Årsta-Vantör är ett ekologiskt hållbart stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet avgränsas till det nämnden kan påverka, dvs de egna verksamheterna och det ansvar nämnden har för offentliga miljöer (dvs i stort sett allt utom gator, trottoarer, torg och privat mark).

Med ”ekologisk hållbart” avses att människor lever på ett sätt som inte äventyrar naturens funktioner.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter sorterar och återvinner avfall, använder mindre plast och minskar utsläppen från transporter. Energianvändningen minskar i förhållande till verksamhetens omfattning. Medarbetare väljer andra transportsätt än bil och flyg när de reser i tjänsten. Stadsdelsområdets grön- och vattenområden bevaras och utvecklas.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås helt utifrån att målet för indikatorn uppfylls och att nästan alla planerade aktiviteter har genomförts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel koldioxidekvivalenter (kg CO2e) på den gemensamma lunchmatsedel i förskolan.	0,36 kg CO2e			0,44 kg CO2e	0,4 kg CO2e	0,5 kg CO2e		VB 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor ska under 2020 mäta matsvinnet två gånger per termin. Mätningen sker under en tvåveckorsperiod.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Alla förskolor har inte genomfört mätningarna. Till 2021 kommer inrapporteringen att underlättas. Varje förskoleenhet kommer få ett mål för mängden matsvinn under 2021.			
 Förvaltning ska ersätta miljöfarliga produkter med bättre alternativ i alla förvaltningens verksamheter genom inköp och upphandling.	2020-04-22	2020-12-31	
 Förvaltningen ska anordna en tävling för att tillvarata medarbetarnas idéer och förslag om miljöförbättringar inom stadsdelens verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förvaltningen ska definiera stadsdelsområdets viktiga grönområden och ekologiska funktioner, samt värna dessa genom att anpassa driften av parker och naturområden för att förstärka dessa värden.	2020-04-22	2020-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska implementera stadens miljöprogram 2020-2023 samt klimathandlingsplan 2020-2023.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska säkerställa att parkentreprenörer använder ekologisk trimmertråd.	2020-04-22	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska undersöka vilka gröna värden som kommer att påverkas av pågående och planerad exploatering och vad förvaltningen kan göra för att säkra dessa.	2020-04-22	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska utreda användandet av plastgranulat i storköksdiskmaskiner.	2020-04-22	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska, utifrån stadens miljöprogram 2020-2023 och klimathandlingsplan 2020-2023, formulera en miljö- och klimathandlingsplan för verksamheten.	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Sortera ut matavfall inom äldreomsorgen och LSS-verksamhet och socialpsykiatri samt fritidsgårdar och parklekar.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Vid anläggning av lekmiljöer på förskolor och andra utemiljöer ska förvaltningen utreda om alternativ till konstgräs kan användas.	2020-04-21	2020-12-31	
✓	Vid behov av inköp eller avyttring av möbler och inventarier ska Stocket (Stockholms stads delningstjänst för inventarier och möbler) alltid kontaktas.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.2 Stadsdelsområdet har en hälsosam miljö för flickor och pojkar, kvinnor och män att bo och vistas i

Uppfylles helt

Beskrivning

Målet avgränsas till de miljöfaktorer nämnden kan påverka genom sina verksamheter. Med "hälsosam miljö" menas en miljö som inte har en negativ påverkan på människors hälsa.

Förväntat resultat

Maten i nämndens verksamheter är god och näringsrik och till stor del ekologisk och vegetarisk.

Ute- och inomhusmiljön i nämndens verksamheter är giftfri.

Stadsdelsområdets invånare har nära till naturupplevelser.

Parker och grönområden är i större utsträckning tillgängliga för alla invånare oberoende av funktionsvariation.

Parker och grönområden är bättre rustade för pågående klimatförändringar.

Nämndens verksamheter är väl anpassade för att klara av värmeböljor och annat extremt väder.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås helt utifrån att alla planerade aktiviteter har genomförts.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska aktivt arbeta för att förstärka den biologiska mångfalden i både park- och naturområden.	2020-04-22	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska följa upp beslutad grönkompensation och säkerställa att de genomförs och utvärderas.	2020-04-22	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska genomföra åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden (t.ex. omklassa fler ytor för blomsterängar, låta fallna träd ligga kvar)	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska identifiera befintliga anläggningar, exempelvis groddammar, och säkerställa så deras funktioner inte går förlorade.	2020-04-22	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska inventera och planera för energieffektivisering i förvaltningens verksamheter.	2020-04-21	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska säkerställa att Stockholms stads miljö- och klimatkrav finns med i upphandlingar som genomförs.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska utveckla diken och småvatten för att optimera ekologiska värden kopplade till dessa.	2020-04-22	2020-12-31	
✓	Förvaltningens verksamheter ska i så stor grad som möjligt fasa ut användandet av plast.	2020-04-22	2020-12-31	
Analys Åtgärder kopplat till pandemin har inneburit ett ökat behov av engångsprodukter som i många fall är tillverkade av plast. Detta tillfälliga ökade behov bedöms fortsätta under 2021.				
✓	Verksamheter som köper livsmedel och måltider ska förhålla sig till Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat.	2020-04-22	2020-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Sammantaget bedömer förvaltningen att den verksamhet som bedrivits under året bidrar till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls delvis. Bedömningen är att ett av kommunfullmäktiges två mål för verksamhetsområdet uppfylls helt och ett uppfylls delvis.

Under kommunfullmäktiges två mål för verksamhetsområdet har stadsdelsnämnden formulerat tre nämndmål som bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Förvaltningen bedömer att ett av dessa uppfylls helt och två delvis.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Prognossäkerheten för budgetåret är god och är inom stadens mål om +/- 1%.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030 arbetar förvaltningen för en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.

Resultatet per sista december visar för hela nämndens verksamhetsområde ett överskott om

10,5 mnkr efter resultatöverföringar. Före resultatöverföringar redovisas ett överskott om 49,1 mnkr och efter resultatöverföringar ett överskott om 10,5 mnkr. Sammantaget ökar resultatfonden med 38,6 mnkr och 76,1 mnkr överförs till resultatfonden för 2021.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,6 %			100 %		100 %	100 %	VB 2020
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98 %			99,9 %		100 %	100 %	VB 2020
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020

Nämndmål:

3.1.1 Stadsdelsnämnden har en budget i balans

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningen följer under verksamhetsåret upp budget månadsvis med prognos på helårsutfall för en kontinuerlig uppdatering av ekonomin och verksamhetens utveckling. Ekonomin ska vara i balans med fokus på tilldelning av resurser för kärnverksamheterna. Åtgärder vidtas vid avvikelser.
- Förvaltningen upprättar under året tertialrapport 1 per 30 april, tertialrapport 2 per 31 augusti samt verksamhetsberättelse med bokslut per 31 december med fokus på måluppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena samt förvaltningens budget.
- Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva och anpassade till målgruppernas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer.
- Investeringar ska präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringar sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 procent efter resultatöverföringar. Stadsdelsnämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 procent mellan tertialrapport 2 och bokslut.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppnås delvis. Bedömningen grundar sig på att två indikatorer uppfyllts helt och en delvis medan fem indikatorer inte har uppfyllts. Pandemin, som medfört betydligt högre sjukfrånvaro än förväntat, har påverkat förvaltningen i sådan utsträckning att planerad verksamhet inte kunnat genomföras fullt ut. Samtidigt har innovativa och digitala arbetssätt utvecklats under året inom förvaltningens alla verksamheter för att möta invånarnas behov på bästa sätt, trots pandemin. Även de två nämndmålen bedöms vara delvis uppfyllda.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen arbetat vidare utifrån handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för vissa yrkesgrupper, säkrat kompetensförsörjningen, utvecklat arbetet med upphandling och systematiserat arbetet för lika rättigheter och möjligheter med mera.

Internationella sammanhang och samverkansytor

För att underlätta kommunikationen med förvaltningens olika målgrupper har viss information översatts till flera språk. Information på flera språk finns bland annat på medborgarkontoren, i förvaltningshusets reception och i olika verksamheter.

Kompetensförsörjning

Avdelning förskola har under perioden slutfört rekrytering av rektorer för tre förskoleenheter; Årsta 3, Enskede Gård och Årsta 2.

Avdelning förskola har påbörjat arbetet med stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare. Under året har fokusområden tagits fram av ledningsgruppen för förskola i nära samverkan med fackliga representanter. Prioritering är att fokusera på det närvarande ledarskapet, tydliggöra roller och ansvar för barnskötare och förskollärare samt att minska omfattningen på barnskötares och förskollärares arbetsuppgifter som inte är direkt kopplade till kärnuppdraget. Det är ett långsiktigt arbete som kommer fortsätta både på förvaltningsnivå men också enhetsnivå under kommande år.

För Social omsorg barn och unga har pandemin inneburit en stor utmaning. Planerade fortbildningar har till stor del behövt skjutas på framtiden när restriktioner begränsat möjligheten till fysiska möten och det direkta klientarbetet har behövt prioriteras hårt. I begränsad omfattning har viss fortbildning kunnat genomföras på digitala plattformar, till exempel om våld i nära relation. Under våren 2020 arbetade handläggarna inom en enhet med att öka kompetensen gällande barns mognad och utveckling i syfte att höja kvaliteten i barnsamtal och bedömningar.

Under året har stadsdelsområdets fritidsledare genomgått en påbyggnadsutbildning i samarbete med Skarpnäcks folkhögskola. Utbildningsinsatsen har bestått utav föreläsningar, workshops och coachning av föreståndare för att fördjupa kunskaper om hur förebyggande och främjande arbete kan bedrivas i öppen fritidsverksamhet. Ämnen som har behandlats har dels varit teori om gruppdynamik, mikroaggressioner, inkludering och förebyggande socialt arbete men även praktiskt stöd i att analysera och genomföra fritidsaktiviteter för unga i en öppen verksamhet. Deltagarna var mycket positiva till att ha fått möjlighet att fördjupa kunskaper och att få syn på och benämna de kompetenser de besitter när det gäller att möta och stötta unga. Det har varit positivt för personalen att kunna dela med sig av positiva exempel på arbetssätt, särskilt bland denna yrkesgrupp som sällan har möjlighet att träffas i storgrupp eller delta i stadens utbildningsinsatser på grund av kvällsarbete/deltidsarbete.

Inom Social omsorg vuxen har fokus varit på att säkerställa en bemanning för att kunna klara av att kunna utföra verksamheternas kärnuppdrag. Vid några tillfällen har konsulter och extrapersonal tagits in, då det varit hög sjukfrånvaro på grund av pandemin. Som en del i arbetet med framtida kompetensförsörjning har avdelningen tagit emot bland annat fem socionomstudenter för verksamhetsförlagd utbildning.

Kompetensutveckling

Under året har 5 medarbetare inom förskolan studerat till barnskötare, 27 barnskötare studerat till förskollärare, 3 förskollärare studerat inom en master eller magisterprogram inom pedagogik samt 1 rektor avlagt examen från det statliga rektorskapsprogrammet.

Förskoleenheternas medverkan i forskningsprogrammet Forskning och undervisning i förskola (Fundif) möjliggör fördjupad förståelse för undervisning i förskolan samt pedagogiskt ledarskap för förskollärare, rektorer och biträdande rektorer. Under perioden har ytterligare ett teoretiskt undervisningsupplägg, det pragmatiska undervisningsupplägget, prövats.

Med anledning av pandemin har verksamheterna inom äldreomsorgen prioriterat verksamhetsnära webbaserade utbildningar, till exempel basal hygien, demens och brandsäkerhet.

Inom äldreomsorgen har det skett en tydlig utveckling under perioden när det gäller kunskaper om och följsamhet av basala hygienrutiner. Sjuksköterskor har till exempel genomfört en fördjupad utbildning och handledning för ca 150 medarbetare för att säkerställa att rekommendationerna följs.

Den nya organisationsmodellen som trätt i kraft på Högdalens vård och omsorgsboende utifrån projektet "Karriärutveckling och kompetensmodell" har visat goda resultat. En uppföljning genom intervjuer visar att brukarna uppskattat förändringarna.

Inom Social omsorg vuxen har planerade utbildningssatsningar och implementering av metodstöd till stora delar fått skjutas på framtiden. Fokus har legat på att få det dagliga arbetet med klienterna att fungera så bra som möjligt under pandemin. Verksamheterna inom funktionsnedsättningsområdet har prioriterat kunskapen och följsamheten av basala hygienrutiner. Inom missbruksvårdens öppenvård har utbildningssatsningar under året gjorts utifrån behov som framkommit hos målgruppen. Under hösten har en revidering av rutiner påbörjats för att ge långsiktigt stöd till medarbetare som utsatts för hot eller våld i tjänsten.

Upphandlingar

Förvaltningen har ansvarat för en gemensam upphandling med Farsta, Bromma, Södermalm, Kungsholmen och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltningar. Tjänsten omfattar kostdatasystem till förskolan och äldreomsorgen.

Förvaltningen har även ansvarat för att genomföra en gemensam upphandling av parkinvesteringar för samtliga stadsdelsförvaltningar i Söderort.

Övriga upphandlingar som förvaltningen genomfört är:

- kompletterande sjukskötersketjänster som avser sjukskötersketjänster kvällar och nätter till servicehus och vård- och omsorgsboenden
- drift av Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende från den 1 februari 2021
- konsumentvägledning.

Organisatoriska förändringar i verksamheterna

Tre mindre vård- och omsorgsboenden för personer med demenssjukdom har stängt, Skedviken, Grangården och Smultronhemmet med totalt 24 lägenheter. De boende har flyttat till andra boenden inom valfrihetssystemet.

Årsta vård- och omsorgsboende med 77 lägenheter har avvecklats på grund av planerad rivning och nybyggnation.

Omstrukturering av Enskededalens servicehus till seniorboende har påbörjats.

En utvecklingsenhet har under året bildats inom Social omsorg äldre. Syftet är att samordna förvaltningens utvecklingsarbete för att skapa en bred arena där Verklighetslabbet står för att testa nya produkter. Genom den nya enheten ska förvaltningens breda kompetens tas tillvara bättre.

Digitalisering för verksamhetsutveckling

Inom förskoleenheterna anses rekommendationerna under pandemin ha haft en positiv påverkan på arbetssätt och utveckling inom digitala verktyg.

Pandemin har haft positiva effekter för medarbetare inom Social omsorg barn och unga avseende att få vana och mod att använda digitala redskap i så väl direkta klientkontakter, som när det gäller andra möten och samverkansstrukturer.

Även inom Social omsorg vuxen har pandemin haft positiva effekter på det digitala användandet. Inom till exempel daglig verksamhet har digitala lösningar tagits fram för att utföra insatser för brukare som inte kan komma till verksamheten.

Arbetssätt har utvecklats och engagemanget för det digitala användandet har ökat hos både medarbetare och brukare. Möten internt, med andra samarbetspartners samt med brukare sker i större utsträckning digitalt vilket har möjliggjort deltagande som annars inte hade varit möjligt. Brukare har även haft kontakt med sina anhöriga via digitala hjälpmedel. Det ökade digitala användandet har ökat kunskapen och därmed idéer för fortsatt digital utveckling av verksamheterna.

Användandet av digitala verktyg har ökat i äldreomsorgens verksamheter. Ett exempel är att brukare i vård- och omsorgsboenden fått hjälp att hålla kontakt med anhöriga digitalt.

Arbetsätt har utvecklats och betydligt fler möten och uppföljningar sker nu digitalt jämfört med tidigare.

För att ge äldre en trygg nattsömn och god tillsyn har ett samverkansprojekt med sängsensorer genomförts inom verklighetslabbet med goda resultat. Resultaten visar att sängsensorer kan bidra till en god nattsömn och samtidigt förbättra medarbetarnas arbetsmiljö. Utifrån resultaten inleder verklighetslabbet ett forskningsprojekt som syftar till att hitta faktorer som ytterligare kan bidra till en god nattsömn för äldre personer i samverkan med Skövde högskola

Kompetensutvecklingssatsningen

Äldreomsorgen har beviljats 1 050 104 kronor för stjärnmärkt demensvård 2020. Medlen har använts till att stärka demenskompetensen och behålla den kunskap medarbetare erhållit inom ramen för kvalitetsstämpeln stjärnmärkt demenskompetens.

Lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering

Arbetet med lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering är en del i förvaltningens övergripande kompetensförsörjningsprocess. För att arbetet med frågor som rör lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering, ska vara en naturlig del av verksamheten genomförs utbildningar och workshops löpande och följs upp på så väl förvaltningsövergripande nivå som på enhetsnivå.

Under 2020 fortsatte arbetet med lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering, men de aktiviteter som planerats på övergripande nivå under året fick ställas in i samband med pandemiutbrottet.

Den aktuella situationen, utifrån ett pandemiperspektiv, innebär att stadsdelsförvaltningen, framgent, kommer skapa en ny digital arena för att kunna erbjuda chefer den kompetens som efterfrågas inom lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering.

Arbetet med lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering inom förvaltningens olika avdelningar genomförs främst på arbetsplatsträffar (APT), där stadens personalpolicy tas upp regelbundet. På så sätt integreras arbetet mot diskriminering i det systematiska arbetsmiljöarbetet genom att alla enheter kontinuerligt undersöker verksamheten för att upptäcka eventuella risker eller hinder för lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering.

Förvaltningens arbetsmiljöarbete och arbete med sjukfrånvaro

Som en konsekvens av rådande pandemi och de av Folkhälsomyndigheten angivna riktlinjerna för att minska smittspridningen i samhället, har den totala sjukfrånvaron rullande tolv, ökat med 2,32 procentenheter till 10,23 procent i november 2020, jämfört med rullande tolv motsvarande månad 2019. Korttidssjukfrånvaron (dag 1-14) för perioden har stigit med 1,18 procentenheter till 3,53 procent. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor har stigit med 2,31 procentenheter till 10,75 procent. Korttidssjukfrånvaron för män är 7,34 procent i november 2020 och har således stigit med 2,4 procentenheter jämfört med samma period 2019.

Högst sjukfrånvaro återfinns inom Avdelning förskola och Social omsorg äldre, vilket kan förklaras med att avdelningarna har verksamheter där det förekommer täta kontakter med många människor och begränsad möjlighet till distansarbete.

Förvaltningens verksamheter har erbjudits stöd från företagshälsovården, som bland annat genomfört riskbedömningar för att minimera smittspridning och man har även erbjudit samtalsstöd till oroliga medarbetare. Resurser från Social omsorg äldre har avdelats för att informera om covid-19 och basala hygienrutiner bland övriga verksamheter. Rutiner och uppföljning av arbetsskadeanmälningar och arbete med skyddsutrustning har anpassats och i samband med detta har kontinuerlig information och kommunikation om läget gällande covid-19 genomförts.

Parallellt med den akut uppkomna situationen kring covid-19 har HR aktivt arbetat med avdelningarna för att minska sjukfrånvaron och utveckla arbetet kring det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningen har på så sätt arbetat förebyggande och aktivt med den sjukfrånvaro som trots pandemin gått att hindra eller minska.

Förvaltningens utbildningsinsatser

Under året har förvaltningen genomfört basutbildning i arbetsmiljö och i KIA-systemet. I samband med HR-avdelningens arbete med kränkande särbehandling inför 2021 har samtliga medarbetare inom avdelningen utbildats inom området.

För att höja kunskapen för förvaltningens chefer inom rehabilitering och förebyggande arbete har chefer utbildats i arbetslivsinriktad rehabilitering. Utöver det har arbetet med avdelningarnas handlingsplaner inom förbättrad arbetsmiljö fortgått. Huvudskyddsombud har fått särskild utbildning i KIA för att kunna stötta de lokala skyddsombuden.

Exempel på hur man arbetat i verksamheterna med arbetsmiljöfrågor är att man har haft dagliga eller mer frekventa forum för arbetsmiljöfrågor. Cheferna har arbetat löpande med arbetsmiljöfrågorna och arbetat med utveckling på LSG, APT, utvecklingsdagar och vid medarbetarsamtal.

Årlig uppföljning har genomförts på alla lokala samverkansgrupper och rapporter har tagits fram på avdelnings- och förvaltningsnivå. Uppföljningen visar på att det systematiska arbetsmiljöarbetet har löpt på och intensifierats och nya arbetsmetoder och arbetssätt tagits fram. Majoriteten av enheterna i förvaltningen har tagit upp rutinen för att motverka kränkande särbehandling på APT och arbetar med planering enligt arbetsmiljöårshjulet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	78	78	79	79		81	82	2020
Analys På grund av coronapandemin har möjligheten med att aktivt arbeta med att analysera orsaker och tar fram åtgärder för att förbättra resultatet inom de utvecklingsområden som identifierats i medarbetarenkäten begränsats.								
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	3,96 %					2 %	Tas fram av nämnd	VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Flera verksamheter inom socialtjänstens myndighetsutövning, främst barn och ungdom samt försörjningsstöd, har under året behövt hyra in konsulter tillfälligt för att säkra upp personal och kompetens inom myndighetsutövningen. Orsaken har varit periodvis höga sjukskrivningstal på grund av pandemin och att utvecklingen av dessa sjukskrivningar varit mycket osäker.								
Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	59,68 %			74,29 %		100 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Den utbildning i att skriva tjänsteutlåtanden som förvaltningen hade planerat att genomföra under hösten, i samband med införandet av eDok, där bland annat jämställdhetsanalyser skulle tas upp, har inte kunnat genomföras. Därför har det varit fortsatt oklart i vilka typer av ärenden som jämställdhetsanalyser skulle ingå, vilket bidragit till att målet inte uppnåtts.								
Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		100 %	90%	2020
Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	0 %					50 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	2020
Analys Förutsättningarna för den enda upphandlingen med ett beräknat kontraktvärde över 2 mnkr ändrades så pass sent att någon marknadsdialog inte hann genomföras.								
Index Bra arbetsgivare	82			81		82	84	2020
Sjukfrånvaro 	10,2 %	7,3 %	10,8 %	7,9 %		7,5 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	VB 2020
Analys Förvaltningen har inte kunnat uppnå målet för sjukfrånvaron 2020. Ökningen i sjukfrånvaro kan uteslutande härledas till effekterna av rådande pandemi och de av regeringen angivna riktlinjer för att begränsa spridning av covid-19. Det systematiska arbetet med både lång och kort sjukfrånvaro har fortsatt under pandemin och förvaltningen ser att ett förebyggande och främjande arbetsmiljöarbete tillsammans med ett aktivt rehabiliteringsarbete kommer att ge positiva resultat när väl samhällssituationen har förändrats och nationella riktlinjer för att begränsa smittspridning lyfts.								
Sjukfrånvaro dag 1-14 	3,53 %	3,2 %	3,6 %	2,4 %		2,2 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	VB 2020
Analys Förvaltningen har inte kunnat uppnå målet för sjukfrånvaron 2020. Ökningen i sjukfrånvaro kan uteslutande härledas till effekterna av rådande pandemi och de av regeringen angivna riktlinjer för att begränsa spridning av covid-19. Det systematiska arbetet med sjukfrånvaro har fortsatt under pandemin och förvaltningen ser att ett förebyggande och främjande arbetsmiljöarbete tillsammans med ett aktivt rehabiliteringsarbete kommer att ge positiva resultat när det nationella vaccinationsprogrammet givit resultat och restriktioner har lyfts.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
stadens offentliga mötesplatser			
✓ Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning	2020-01-01	2020-12-31	
✓ SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.1 Stadsdelsnämndens verksamheter är ändamålsenliga

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Med "ändamålsenlig" avses att insatserna ger avsedd effekt.

Förväntat resultat

Verksamheterna är innovativa och tar del av nya arbetssätt.
Digital teknik utvecklar verksamheterna för bättre kvalitet.
Det systematiska kvalitetsarbetet är väl utvecklat i alla verksamheter.
Upphandlade verksamheter bidrar till hög kvalitet och måluppfyllelse.
Fler verksamheter deltar i stadens kvalitetsutmärkelse.
Föreningsbidrag bidrar till verksamhet i föreningar med demokratiska värderingar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås delvis.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska beakta barnrättsperspektivet i alla tjänsteutlåtanden där det är relevant under rubrik "Barnrättsperspektivet"	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Förvaltningen ska beakta funktionshinderperspektivet i alla tjänsteutlåtanden där det är relevant under rubrik "Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning"	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Förvaltningen ska förvaltningsetablera Nyckelskåp inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden enligt Fguide	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten avslutas utifrån att stadens nya IT-leverantörer först behöver ha ett fullt ut etablerat samarbete med Stockholms stad för att kunna genomföra en förvaltningsetablering fullt ut. IT-leveranser är ännu inte fullt etablerade.			
✓ Förvaltningen ska genomföra en uppföljning av inköp av licenser till specialprogramvaror utifrån användning och behov i förhållande till ekonomisk kostnad.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten avslutas i nuvarande form då den inte har kunnat genomföras som planerats. Enheten för Digital verksamhetsstöd behöver först genomföra en inventering av reglementen samt nya förutsättningar mot bakgrund av avtal med stadens nya IT-leverantörer Tieto och Fujitsu.			

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska göra myndighetsbeslut mer tillgängliga och begripliga för de som berörs. Det görs genom att erbjuda handläggare ett verksamhetsövergripande utbildningspaket utifrån Klarspråk.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska informationsklassificera Nyckelskåp inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys Aktivitet i nuvarande form avslutas då arbetet har pausats när staden under 2020 och 2021 har ett pågående projekt med annan lösning kallad Smarta lås. Det är i nuläget oklart om stadens centrala projekt fullt ut kommer att ersätta förvaltningens nyckelskåp därav fördröjning av informationsklassning.			
✓	Förvaltningen ska ta fram en ledarskapsprofil för vilken grundläggande kompetens chefer inom förvaltningen ska ha.	2020-01-01	2020-12-31	
!	Förvaltningen ska utarbeta ett informationsblad med tillhörande checklista som beställare och referensgruppsdeltagare ska utgå från vid varje ny upphandling.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
	Analys Då staden infört ett nytt system för upphandling och avtalsuppföljning under 2020, har förvaltningen valt att avvakta med att ta fram information och checklista till dess att implementeringen av systemet slutförts. Detta för att säkerställa att informationen överensstämmer med det nya systemet och rutiner för upphandling och avtalshantering.			
✓	Förvaltningen ska utveckla processen för tillgänglig information och kommunikation i samverkan med nämndens funktionshinderråd.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.2 Kvinnor och män som arbetar i nämndens verksamheter har en bra arbetssituation

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Med ”arbetssituation” avses såväl fysisk som organisatorisk och social arbetsmiljö. Begreppet omfattar bland annat delaktighet, rimlig arbetsbelastning, tid för återhämtning och kompetensutveckling. I begreppet ingår också ledarskap.

Förväntat resultat

Frisknärvaron ökar i alla nämndens verksamheter.
Förvaltningen rekryterar nya medarbetare baserat på kompetens.
Medarbetare erbjuds kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov.
Medarbetare trivs och kan rekommendera andra att söka anställning i EÅV.
Kvinnor och män som arbetar i nämndens verksamheter har lika goda utvecklingsmöjligheter.
Personer med olika typer av funktionsnedsättning har goda möjligheter att arbeta i nämndens verksamheter.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås delvis.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	För att underlätta uppföljning ska HR-enheten ta fram en rapport för månadsvis sjukfrånvarostatistik på avdelnings- och enhetsnivå	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen ska genomföra en kompetensutbildningssatsning för att säkerställa att all fritidsgårdspersonal har likvärdig grundutbildning.	2019-01-01	2020-12-31	
!	Förvaltningen ska ta fram förslag på en förvaltningsintern utvecklings- och karriärstrappa för socionomer, legitimerad omsorgspersonal och förskolepersonal.	2019-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Aktiviteten är endast genomförd för legitimerad personal inom äldreomsorgen				
✓	Förvaltningen ska, i syfte att minska förvaltningens korttidsfrånvaro, genomföra riktade insatser till grupper med särskilt hög korttidsfrånvaro.	2019-01-01	2020-12-31	
Analys Utifrån den rådande samhällssituationen med en global pandemi och riktlinjer från Folkhälsomyndigheten för att minimera smittspridningen, har möjligheten att göra adekvat uppföljning och riktade insatser mot grupper med särskilt hög korttidsfrånvaro varit begränsad. Förvaltningen har ändå aktivt arbetat förebyggande med den sjukfrånvaro som varit möjlig att hindra eller minska.				
✓	Stadsdelsnämnden ska delta i en gemensam ramavtalsupphandling för så kallade insiktsutbildningar, det vill säga utbildningar för att öka kunskapen och medvetenheten om tillgänglighet ur ett funktionshinderperspektiv	2020-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Ekonomiskt utfall i sammanfattning

Totalt redovisas kostnader om 2 961,4 mnkr och intäkter om 609,8 mnkr. För investeringar redovisas utgifter om 35,1 mnkr och inkomster om 1,4 mnkr.

Nämndens driftverksamhet visar ett överskott om 10,5 mnkr efter överföring till enheternas resultatfonder och ett överskott 49,1 mnkr före överföring till enheternas resultatfonder. Resultatfonden ökar med 38,6 mnkr till 76.1 mnkr.

Investeringarna visar ett överskott om 9,6 mnkr.

Årets bokslut har upprättats i överensstämmelse med stadens anvisningar och enligt reglerna i stadens redovisningshandbok. Beloppsgränsen för poster som har periodiserats manuellt fastställdes till 20 000 kronor per tillfälle.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd tilldelades en total nettobudget på 2 343,6 mnkr av kommunfullmäktige inför 2020. Under året har budgeten justerats, i samband med kommunstyrelsens beslut i avstämningsärende och tertiärrapporter, med 57,1 mnkr netto.

Mnkr	Budget 2020 (inkl. budgetjusteringar)	Bokslut 2020 (utfall)	Avvikelse	Bokslut 2019
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 400,7	2 351,6	49,1	1,4
Intäkter	-546,0	-609,8	63,8	58,4
Kostnader	2 946,7	2 961,4	-14,7	-57,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner			49,1	1,4
Resultatenheterna överskott från 2019			37,6	36,2
Resultatenheterna överskott till 2021			76,1	37,6
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner			10,5	0,0

I tabellen nedan redovisar förvaltningen det ekonomiska resultatet per verksamhetsområde före och efter resultatöverföring.

Mnkr	Budget 2020 (kostnader)	Budget 2020 (intäkter)	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultat överföringar)	Bokslut efter resultat överföringar	Avvikelse efter resultatöverföringar (+/-)
Nämnd och administration	76,1	-2,5	73,6	73,1	73,1	0,5
Individ- och familjeomsorg	370,0	-90,9	279,1	278,4	279,9	-0,8
<i>varav socialpsykiatri</i>	81,6	-17,9	63,7	58,2	59,8	3,9
<i>varav vuxen</i>	56,3	-10,7	45,6	45,6	45,6	0,0
<i>varav barn och ungdom</i>	232,1	-62,3	169,8	174,6	174,6	-4,8
<i>varav flykting</i>	0	0	0	0	0	0
Stadsmiljöverksamhet	45,5	-5,0	40,5	41,0	41,0	-0,5
<i>avskrivningar</i>	14,3*	0	14,3*	15,2*	15,2*	-0,9*
<i>internräntor</i>	1,2*	0	1,2*	0,8*	0,8*	0,4*
Förskoleverksamhet	616,5	-42,2	574,3	552,4	573,3	1,0
Äldreomsorg	1024,5	-263,9	760,6	738,5	752,3	8,3
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	547,9	-92,3	455,6	447,1	449,5	6,1
Barn, kultur och fritid	54,7	-8,5	46,2	44,4	44,4	1,8
Arbetsmarknadsåtgärder	30,9	-7,7	23,2	19,7	19,7	3,5
Ekonomiskt bistånd	180,6	-33,0	147,6	156,9	156,9	-9,3
Övrig verksamhet	0	0	0	0	0	0
Totalt utfall	2 946,7	-546,0	2 400,7	2 351,6	2 390,2	10,5

*I tabell ovan är raderna *avskrivning* samt *internräntor* under *Stadsmiljöverksamhet* varavnader. Beloppen är medräknade i totalsumma för *Stadsmiljöverksamhet*. *Utfall finns på*

verksamhetskod flykting, men är inräknat i raden för barn och unga samt individ- och familjeomsorg total.

Pandemi - Kostnader

För att ge en överblick över reella och uppskattade kostnader av pågående pandemi redovisas bokförda kostnader 2020 som härrör direkt till pandemin i nedan tabell. Redovisade kostnader har bokförts sedan mars månad med en speciell kod i ekonomisystemet för att kunna återredovisas till nämnd samt för att kunna återsöka statsbidrag. Pandemikostnad för försörjningsstöd är det enda kostnadsslaget i tabellen som är en uppskattad kostnad. Den har tagits med löpande utifrån vikten av att följa kostnadsutvecklingen som i början av året såg ut att bli mycket stor till följd av pandemin. Kostnaden har ökat men med en svagare utvecklingstakt än befarat framförallt under våren.

Återredovisning av övrig ekonomisk uppskattad påverkan till följd av pandemin som inte har kunnat följas genom kodning i ekonomisystemet beskrivs under varje verksamhetsområde i ärendet med påverkan på verksamhet som innebär exempelvis kostnadsminskningar.

Pandemi Mars-December	Nämnd/ Admin	loF BoU	Fritid Kultur	loF Vux	Ek Bistånd Arbetsm	Social Psykiatri	Funktionsnedsättning	Stadsmiljö	Fsk	ÄO	Totalsumma
Kostnader (tkr)											(tkr)
Försörjningsstöd				0,3	6 530,0						6 530,3
Lokalkostnader	208,8				16,7					10,2	235,7
Inhyrd personal		4 469,3	23,1		2 843,3		59,2		84,1	5 866,5	13 345,4
Kost	3,3	1,5	2,7		0,1		4,5			96,9	109,0
Köp av vård och tjänster	1,8	267,5	40,0	482,0	126,3		8,9	599,0		60,9	1 586,3
Löneskostnad Covid-19 personal inkl soc avg	8,5	380,3			765,9	29,7	2 256,3		699,4	24 547,5	28 687,6
Övriga kostnader (ex arbkäder, Transporter, inventarier)	116,2	23,8	106,4		44,3	6,3	191,2		1 176,4	1 094,1	2 758,6
Summa kostnader	338,5	5 142,4	172,1	482,3	10 326,5	36,0	2 520,2	599,0	1 959,8	31 676,1	53 253,0

Pandemi - Statsbidrag

Under året har regeringen fattat beslut om en rad olika statsbidrag till offentlig sektor. Tilldelningen av statsbidrag till kommunerna och vidare fördelning till stadsdelsnämnderna har innehållit en rad osäkerhetsfaktorer med exempelvis osäkerhet om hur mycket som ska tillfalla respektive stadsdelsnämnd och när bidraget fördelas. Vidare har informationen från

Socialstyrelsen, som har varit ansvarig myndighet att fördela statsbidrag till kommunerna, innehållit stora eftersläpningar. Stadsledningskontoret har då under året gett förvaltningarna riktlinjer om periodisering av intäkter för statsbidrag med procentuella andelar utav beräknat statsbidrag till respektive förvaltning. Det har inneburit stora osäkerhetsfaktorer i prognosarbetet under året. I nedan tabell ser nämnden de statsbidrag som är definitivbokförda vid bokslutet samt de som är periodiserade som en intäkt i bokslutet.

	STATSBIDRAG - PANDEMIN	(mnkr)
Tilldelat statsbidrag sjuklönekostnader - april-juli	Ersättning kostnad sjukfrånvaro - Stödet omfattar den lagstadgade sjuklön som arbetsgivaren står för de första 14 dagarna inklusive arbetsgivaravgifter och gäller april, maj, juni och juli - Generellt statsbidrag!	20,5
Tilldelat statsbidrag högstkostnadsskydd period augusti-november	Ersättning kostnad sjukfrånvaro - Regeringen och dess samarbetspartier har beslutat om ett högstkostnadsskydd för höga sjuklönekostnader för augusti-december. Omfattning av tilldelning till förvaltningarna redovisas av stadsledningskontoret månatligen. Utbetalning till förvaltning sker i december - Generellt statsbidrag!	9,5
Tilldelning statsbidrag högstkostnadsskydd period december	Ersättning kostnad sjukfrånvaro - Generellt statsbidrag! - Utbetalning till förvaltning sker i januari och är en periodiserad intäkt i VB.	4,0
Tilldelat statsbidrag Merkostnader feb-juli	Ersättning merkostnader inom äldreomsorg, Funktionsnedsättning, SocialPsykiatri - Riktat statsbidrag!	17,9
Sökt statsbidrag Merkostnader aug-nov	Ersättning merkostnader inom äldreomsorg, Funktionsnedsättning, SocialPsykiatri - Riktat statsbidrag - Periodiserad intäkt 75% av sökt bidrag i enlighet med anvisning Stadsledningskontoret - Ej tilldelats förvaltning till VB.	9,2
Summering		40,6

Nedan följer redovisning och analys av resultat per verksamhetsområde.

Nämnd och gemensam administration

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 0,5 mnkr.

Av verksamheterna redovisar medborgarkontoret, som organisatoriskt finns under verksamhetsområde fritid & kultur, ett överskott på 0,5 mnkr medan övriga verksamheter redovisar ett nollresultat.

Tabell 2: Utfall jämfört med budget Nämnd och gemensam administration (mnkr)						
	Justerad budget 2020		Utfall 2020		Avvikelse	Avvikelse
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2019
Administration	76,1	-2,5	78,0	-4,8	0,5	-1,9
Summa	76,1	-2,5	78,0	-4,8	0,5	1,6
Avvikelse i %					0,6%	

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 0,8 mnkr efter resultatöverföringar.

Tabell 3: Utfall jämfört med budget Individ- och familjeomsorg (mnkr)

	Justerad budget 2020			Utfall 2020			Avvikelse	Avvikelse
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2020	2019
Barn och unga	232,1	-62,3	169,8	236,9	-62,2	174,6	-4,8	0,0
Vuxna	56,3	-10,7	45,6	55,6	-10,0	45,6	0,0	3,0
Socialpsykiatri	81,6	-17,9	63,7	77,2	-19,0	58,2	5,5	4,3
Summa	370,0	-90,9	279,1	369,7	-91,3	278,4	0,7	7,3
Resultatöverföring							-1,5	-1,3
Summa efter resultatdisposition							-0,8	6,0
Avvikelse i %							-0,3%	

Individ- och familjeomsorg för barn och unga

Individ- och familjeomsorg för barn och unga redovisar underskott om 4,8 mnkr.

Resultatet har påverkats positivt utav tilldelat statsbidrag för sjukfrånvaro under året samt statsbidrag för att minska och motverka segregation i samhället (Delmos) vilket inte var känt i budgetarbetet inför 2020.

Statistiken nedan visar att inflödet av orosanmälningar och ansökningar inom barn och unga har ökat med cirka 20 procent under 2020 (från 4 373 år 2019, till 5 257 år 2020). Av de inkomna anmälningarna/ansökningarna ledde 1 183 (cirka 23 procent) till utredningar, vilket är ungefär samma antal, men en minskad andel jämfört med föregående år.

Totalt har 1 829 ärenden hanterats inom barn och unga under 2020, vilket är en ökning med 4 procent, jämfört med 2019, då antalet var 1 754. Antalet placeringar har däremot sjunkit något och var 195 år 2020, vilket är 18 färre individer som har haft placering jämfört med 2019.

Även vård dygnet har minskat till i genomsnitt 2 582 dygn per månad, vilket är en minskning med 17 procent (från 3 129 dygn föregående år). Genomsnittskostnaden per vård dygn har däremot ökat till 2 362 kr per dygn, vilket är en ökning med 21 procent eller med 405 kr per dygn. Antalet individer med öppenvårdsinsatser ökat under året.

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution har varit fortsatt höga, liksom även kostnaderna för placeringar på HVB-hem, jourhem och stödboende. Även kostnader för familjehem är fortsatt höga, men har inte ökat i samma utsträckning. Det är fortsatt svårt att rekrytera familjehem som arvoderas via förvaltningen. Det medför dels att barn blir kvar i jourhem i många månader, dels att placeringar i externa familjehem ökar vilket är mycket kostnadsdrivande.

Det har varit betydligt färre ensamkommande barn jämfört med förra året vilket innebär att verksamheten har haft lägre placeringskostnader för de ensamkommande barnen, men även lägre intäkter från Migrationsverket för det. Ensamkommande barns boende (HVB- och jourhem, stödboende och familjehem) står för 6,4 mnkr eller 10 procent av årets totala placeringskostnader. Det är en minskning från föregående år, då dessa placeringskostnader

var 11,0 mnkr. Intäkterna från Migrationsverket täcker kostnaderna för ensamkommande barn.

Förvaltningen har noga följt hur pandemin har påverkat ekonomin. Ökade kostnader inom barn och unga har främst varit relaterade till extra utgifter för inhyrd personal från bemanningsföretag för att täcka upp för sjukfrånvaro. Vissa extra kostnader för placeringar finns framförallt på RVT (barn) på grund av att vissa placeringar inte har kunnat avslutas alternativt att omplacering inte har kunnat göras. Orsakerna är relaterade både till att klienter har varit sjuka och till hög arbetsbelastning i personalgruppen. Kostnadsökningar relaterade till pandemin i form av ökat våld i nära relationer har inte synts tydligt under året.

Individ- och familjeomsorg till vuxna

Individ- och familjeomsorg till vuxna redovisar en budget i balans.

Verksamheten har fortsatt sitt kontinuerliga arbete med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom arbetet med att minska kostsamma placeringar vilket i sin tur har samband med ihop med en hög nyttjandegrad av mindre kostsamma försöks- och träningslägenheter i förvaltningens regi. Man har även arbetat intensivt för att motivera och erbjuda frivilliga insatser till missbrukare, istället för tvångsomhändertaganden enligt lagen om LVM. Verksamheten har trots detta haft fler LVM och högre kostnader än budgeterat för detta under 2020.

Statistiken nedan visar att antalet vård dygn har minskat till i genomsnitt 1 722 dygn per månad, vilket är en minskning med 9 procent (från 1 897 dygn föregående år).

Genomsnittskostnaden per vård dygn har däremot ökat till 1 026 kr per dygn, vilket är en ökning med 15 procent eller med 137 kr per dygn. Antalet individer med öppenvårdsinsatser har ökat under året.

Förvaltningen har noga följt hur pandemin har påverkat ekonomin. Vissa extra kostnader för placeringar syns framförallt på RVT (vuxen) samt inom missbruksgruppen, på grund av att vissa placeringar inte har kunnat avslutas alternativt att omplacering inte har kunnat göras. Orsaker är relaterade både till att klienter har varit sjuka och till hög arbetsbelastning i personalgruppen. Kostnadsökningar relaterade till pandemin i form av ökat våld i nära relationer har inte synts tydligt under året.

Tabell 4: Nyckeltal Individ- och familjeomsorg			
Verksamhet*	2019	2020	Förändring i procent
Barn och unga			
Inflöde			
Antal inkommen information	4 373	5 257	20,2%
Antal som leder till ny utredning	1 167	1 183	1,4%
Ärendeflöde			
Hanterade ärenden*	1 754	1 829	4,3%
Antal placeringar*	213	195	-8,5%
Vård dygn, snitt per månad	3 129	2 582	-17,5%
Snittkostnad per vård dygn	1 957	2 362	20,7%

Tabell 4: Nyckeltal Individ- och familjeomsorg			
Antal öppenvårdsinsatser*	340	393	15,6%
Vuxen missbruk			
Vård dygn	1 895	1 722	-9,1%
Snittkostnad per vård dygn	890	1 026	15,3%
Antal öppenvårdsinsatser*	149	172	15,4%
* Unika individer			

Socialpsykiatri

Socialpsykiatri redovisar ett överskott om 3,9 mnkr efter resultatöverföring.

Verksamheterna redovisar ett överskott om 5,5 mnkr före överföring till resultatfond och ett överskott om 3,9 mnkr efter resultatöverföring. Resultatfonden ökar därmed med 1,5 mnkr.

Beställarenheten, inklusive staben, visar ett överskott om 3,9 mnkr. Avvikelsen beror till större del på lägre kostnader för beviljade insatser än budget och prognostiserat under året med pandemin som har medfört en lägre efterfrågan av insatser. Beställaravdelningen arbetar även kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden.

Statistiken visar att antalet brukare inom samtliga jämförbara insatser har minskat under året jämfört med föregående år vilket är en direkt följd utav lägre efterfrågan av insatser under pandemin. Minskningen är en större del av orsaken till överskottet.

Tabell 5: Nyckeltal Socialpsykiatri					
Verksamhet*	2019	totalt	2020	totalt	Förändring i procent
Bostad med särskild service	21		20		-4,8%
Stödboende	14		12		-14,3%
Försökslägenhet	19				
Stödboende och försökslägenhet	33				
Försök/träningslägenhet			38		
Boendestöd	323		302		-6,5%
Sysselsättning	97		79		-18,6%
*Genomsnittligt antal personer per månad					

Utförarenheten visar ett överskott om 1,6 mnkr före resultatöverföring och en budget i balans efter resultatöverföring. Resultatfonden ökar därmed med 1,5 mnkr till 3,7 mnkr.

Enheten arbetar kontinuerligt med att se över sina kostnader och har genom kostnadsmedvetenhet lyckats sänka det befarade underskottet. Överskotten finns inom verksamheterna boendestöd, stödboende, sysselsättning och socialpsykiatri övergripande, medan enhetens tre gruppboendestäder visar underskott.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 0,5 mnkr.

Tabell 6: Utfall jämfört med budget Stadsmiljö (mnkr)

	Justerad budget 2020		Utfall 2020		Avvikelse	Avvikelse
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2019
Parkskötsel	30,0	-5,0	29,5	-4,4	-0,1	0,5
Räntor och avskrivningar	15,5	0,0	15,9	0,0	-0,4	1,7
Summa	45,5	-5,0	45,4	-4,4	-0,5	2,2
Avvikelse i %					-1,2%	

Underskott finns med 0,4 mnkr som beror på att avskrivningar och räntor på investeringar blev högre än budgeterat eftersom investeringsprojekt från tidigare år aktiverats under året. Övriga driftskostnader visar på ett underskott om 0,1 mnkr på grund av högre driftkostnader än prognostiserat.

Under året har kontinuerliga uppföljningar genomförts av parkskötseln och avtalstrohet från entreprenörerna.

Stadsdelsförvaltningen har medverkat till förberedelser inför inrättandet av Hagsätraskogens naturreservat. Många detaljplaner har nått projekteringsfas under 2020 vilket inneburit granskning av handlingar och program för att tillgodose stadsdelsförvaltningens intresse gällande allmänna parker och lekplatser. På grund av den pågående pandemin så har stadsdelsförvaltningen prioriterat sina åtgärder till de områden som har flest besökare. Besöksstrycket har blivit högre än normalt i stadsdelsförvaltningens parker och det har medfört att drift och underhållskostnader har ökat. Stadsdelsförvaltningen har fortsatt arbetet med att städa upp efter olovliga boplatser och polisen har först under den senare delen av 2020 prioriterat detta. Därför blev kostnaden svårare att beräkna.

Stadsdelsförvaltningen har tillsammans med andra berörda förvaltningar sett över hur den kommuncentrala parken Årstafältet ska se ut framöver. Stadsdelsförvaltningen och trafikkontoret har skrivit en gemensam tjänsteskrivelse till respektive nämnd med samma innehåll samt skickat besluten vidare till kommunfullmäktige för att överlämna ansvaret för Årstafältet från trafikkontoret till stadsdelsförvaltningen. Stadsdelsförvaltningen har deltagit i arbetet med att uppdatera stadens gränssnittslista, deltagit i översynen av Grönkompensationsriktlinjerna och är representerad i strategiska styrgruppen för Grönare Stockholm.

Stadsdelsförvaltningen har även slutfört upphandling gällande ramavtal för parkinvesteringar.

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet visar överskott om 1,0 mnkr efter resultatöverföring.

Tabell 7: Utfall jämfört med budget Förskola (mnkr)

	Justerad budget 2020		Utfall 2020		Avvikelse 2020	Avvikelse 2019
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Enheter	446,4	-2,0	444,3	-20,6	20,7	0,0
Förädraravgifter		-40,2		-40,2	0,0	0,0
Verksamhetsstöd	33,4	0,0	36,1	-1,3	-1,4	-9,0

Tabell 7: Utfall jämfört med budget Förskola (mnkr)						
Lokaler och gemensamt	128,9	0,0	128,3	-2,2	2,8	19,9
Öppen förskola mm	7,8	0,0	8,6	-0,5	-0,3	-1,7
Summa	616,5	-42,2	617,3	-64,8	21,8	9,2
Resultatöverföring					-20,8	
Summa efter resultatdisposition					1,0	9,2
Avvikelse i %					0,2%	1,6%

Jämfört med prognostiserat resultat i november månad är resultatet påverkat utav en utökad tilldelning av statsbidrag för sjuklönekostnader. Under våren kunde verksamheterna anpassas utifrån att både barn och personal var sjuka i liknande utsträckning men under hösten har barnnärvaro ökat i verksamheten samtidigt som personal har haft hög sjukfrånvaro. Trenden har medfört extra kostnader i form av ökat behov av extrapersonal. Men på grund av tilldelning av statsbidrag är totala resultatet positivt.

Utförare - Resultatenheter

Resultatenheterna visar överskott om 21,3 mnkr. Alla tio resultatenheter visar överskott som beror främst på tilldelat statsbidrag för sjukfrånvaro beroende på en mycket högre sjukfrånvaro än normalt på grund av pandemin.

Enheten Stureby förskolor som inte är en resultatenhet redovisar ett underskott om 0,6 mnkr.

Tabell 9: Utförarenheternas resultat Förskola (mnkr)			
Verksamhet	Budget-omslutning	Resultat 2020	Resultat i % av omslutning
Snösättras förskolor	44,9	-2,2	-5,0%
Rågsved förskolor	38,8	-1,4	-3,5%
Örby förskolor	42,9	-2,1	-5,0%
Högdalens förskolor	43,1	-2,2	-5,0%
Hagsätra förskolor	36,7	-1,4	-3,9%
Årsta 2 förskolor	57,1	-2,9	-5,0%
Enskede Gårds förskolor	55,0	-2,7	-5,0%
Östberga förskolor	37,2	-1,9	-5,0%
Blåsuts Dalens förskolor	50,3	-2,5	-5,0%
Årsta 3 förskolor	39,2	-2,0	-5,0%
Stureby förskolor	38,0	0,6	1,6%
Summa	483,0	-20,7	-4,3%

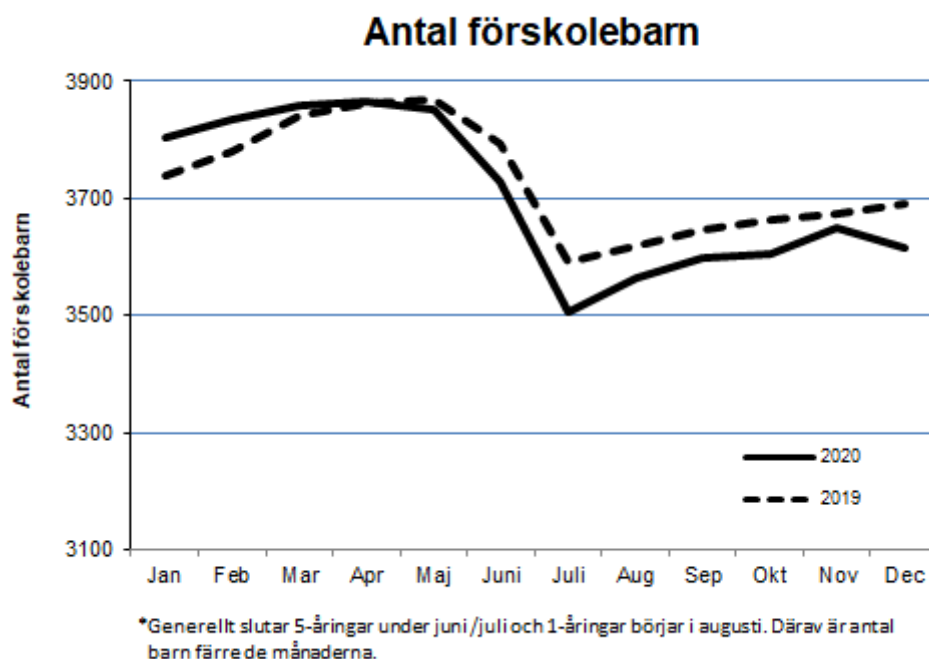
Tabell 8: Nyckeltal förskola		
Verksamhet	2020	2019
Antal barn	3 603	3 618
Antal avdelningar	232	233

Tabell 8: Nyckeltal förskola		
Antal barn per grupp	15,5	15,5
Antal barn per anställd	4,9	5,0
Uppfylls garantin	Ja	Ja

Antal inskrivna barn minskade med 24 barn i snitt jämfört med föregående år. Barnantalet var högre än föregående år i början av år 2020 men minskade under året.

Diagram 1

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar överskott om 8,2 mnkr efter resultatöverföring.

Tabell 10: Utfall jämfört med budget Äldreomsorg (mnkr)						
	Justerad budget 2020		Utfall 2020		Avvikelse	Avvikelse
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2019
Vård och omsorg	942,8	-261,5	967,6	-305,0	18,7	-3,1
Biståndshandläggning	32,0	0,0	30,2	-0,7	2,5	2,0
Ledning och övergripande kostnader	49,7	-2,4	47,8	-1,4	0,9	1,1
Summa	1024,5	-263,9	1045,6	-307,1	22,1	0,0
Resultatöverföring					-13,9	0,0
Summa efter resultatdisposition					8,3	
Avvikelse i %					0,6%	

Resultatet beror i huvudsak på en reserv om 8,0 mnkr, statsbidrag om 40,2 mnkr och minskade kostnader för insatser på Beställarenheten. Reserven fanns för att täcka befarat underskott. Verksamheten erhöll ersättning för sjukfrånvarokostnader och merkostnader i samband med pandemin från staten.

Tabell 11: Utförarenheternas resultat hemtjänst (mnkr)

Enhet	Budget-omslutning	Resultat 2020	Resultat i % av omslutning
Årsta	29,9	-0,6	-2,0%
Stureby	25,8	1,4	5,4%
Nattpatrullen	6,2	0,6	9,7%
Vantör	36,7	0,1	0,3%
Enskede	39,2	2,1	5,4%
Summa	137,8	3,6	2,6%

Tabell 12: Utförarenheternas resultat vård- och omsorgsboende (mnkr)

Enhet	Budget-omslutning	Resultat 2020	Resultat i % av omslutning
Stureby vård-omsorgsboende	73,4	2,5	3,4%
Högdalen vård-omsorgsboende	116,3	6,0	5,1%
Årsta vård- omsorgsboende	24,9	-4,8	-19,2%
Tussmötesgården vård-omsorgsboende	71,7	-7,9	-11,1%
Enskededalens servicehus	50,6	-3,6	-7,0%
Enskede nya servicehus	30,3	1,5	5,1%
Rågsveds servicehus	26,2	0,5	2,0%
Summa	393,4	-5,7	-1,5%

Tabell 13: Utförarenheter Övrig verksamhet (mnkr)

Enhet	Budget-omslutning	Resultat 2020	Resultat i % av omslutning
Kostenheten	21,2	0,3	1,2%
Förebyggande verksamhet	6,7	0,1	2,2%
Summa	27,9	0,4	1,4%

Utförarenheternas resultat

Sammantaget visar utförare i egen regi ett underskott om 1,7 mnkr. Resultatenheterna har överskott och ökar sina fonder med 13,9 mnkr. Avvecklingen av verksamheterna på Årsta vård- och omsorgsboende och Enskededalens servicehus har lett till intäktsbortfall och svårigheter att anpassa personalresurser vilka är de främsta orsakerna till underskottet.

Vård- och omsorgsboendena visar ett sammanlagt underskott om 1,9 mnkr vilket främst beror på intäktsbortfall på grund av låg beläggning. För vård- och omsorgsboendena har

beläggningen minskat från 93,0 procent 2019 till ca 70,0 procent i år. Anpassningar har skett på vård- och omsorgsboende. Avdelningar med sammanlagt 148 platser stängdes eller lades malpåse 2020. Förutom minskat omsorgsbehov och pandemins effekt på efterfrågan, har den planerade rivningen av Årsta vård- och omsorgsboende, ytterligare försämrat beläggningsgraden. Några boende valde att flytta till boende utanför stadsdelsområdet inför stängningen. Boendets 77 platser var helt avvecklade i mitten av september. Personal har omplacerats till andra enheter inom äldreomsorgen. Omstruktureringskostnader uppgår till 9,9 mnkr varav 8,5 mnkr avser lönekostnader. Vård- och omsorgsboenden har stått för 72 procent av de lönekostnaderna.

Servicehusen visar ett underskott om 1,5 mnkr. Jämfört med 2019 försämrades servicehusens totala beläggning och minskade från 82,9 procent till 65,7 procent. Avvecklingen av verksamheten på Enskededalens servicehus förklarar i stort sett den negativa utvecklingen. Beläggningen där var den lägsta med 78 tomma platser i snitt per månad under 2020. Servicehusen har haft ett årsintäktbortfall till följd av att 103 platser i snitt per månad stått tomma och av att beviljade hemtjänsttimmar har minskat med 17,0 procent jämfört med 2019.

Hemtjänstutförarna visar ett överskott om 3,6 mnkr. Både beviljade och utförda hemtjänsttimmar i ordinärt boende har ökat med 1,3 procent respektive 0,9 procent jämfört med 2019. Utförarna i öppen hemtjänst fick ersättning för motsvarande 88,9 procent av de beviljade timmarna och 77,8 procent av de beställda nattbesöken. Motsvarande nyckeltal var 89,3 procent respektive 79,3 procent förra året. Hemtjänst utförare har anpassat sina schema samt förbättrat arbetssätt och rutiner kontinuerligt under året. Arbetet fortlöper för att öka produktiviteten och minska avböjda timmar.

Övrig verksamhet, kostenheten och enheten för förebyggande verksamhet, visar sammanlagt ett överskott om 0,4 mnkr.

Beställare

Beställarenheten visar ett överskott om 18,1 mnkr vilket beror främst på att omsorgsbehovet minskat sedan april och trenden höll i sig därefter. Särskild nedgång visade insatser inom särskilda boendeformer. Uppskattningsvis minskade beställarenhetens kostnader för insatser med cirka 39 mnkr jämfört med helårsprognosen gjord i mars. Minskningen beror främst på pandemin. Utfallet understiger budgeterade insatser med undantag av hemtjänsttimmar. Se tabell 14 nedan.

Antalet personer med hemtjänstinsatser i ordinärt boende har minskat jämfört med 2019 men det utfördes 2,6 procent hemtjänsttimmar över budgeterade timmar. I snitt fick varje vårdtagare 30,6 utförda hemtjänsttimmar, i stället för beräknade 30,2 timmar och det utfördes 87,6 procent av de beställda timmarna (86,6 procent 2019). Vårdbehovet inom vård- och omsorgsboende minskade med 14 helårsplatser jämfört med budgeten. Kostnaden för en helårsplats var ca 794 tkr.

I beställarens budget ingår särskilda boendes hyror och avgifter, både för utförarna i egen regi och entreprenaden på Mårtensgårdens vård- och omsorgsboende. Kostnaderna för tomgångshyror uppgick till 15,6 mnkr vilket medfört en minskning av hyresintäkterna med 11,2 mnkr jämfört med 2019. Merparten av uteblivna hyresintäkter (57 procent) avser vård- och omsorgsboende. Relativt låg beläggning på både egna boenden och entreprenaden ligger

bakom denna minskning. Entreprenören Vardaga AB begärde malpåseläggning av 27 lägenheter på Mårtensgården 2020. Stängda platser på förvaltningens egna särskilda boende har kommenterats ovan. Verksamheten har tilldelats budgettillägg om 5,4 mnkr för omstrukturering av lokaler och tomgångshyror i år.

Tabell 14: Nyckeltal äldreomsorg			
Verksamhet	Snitt 2019	Budget 2020	Snitt 2020
Antal personer			
Särskilt boende	520	486	472
Hemtjänst	1 408	1 290	1 311
Servicehus	213	195	177
Öppen hemtjänst:			
Hemtjänst, utförda dagtimmar/månad	42 122	39 108	40 126
Hemtjänst, utförda nattbesök/månad	3 935	3 597	4 165
larmkunder/månad	1 378	1 398	1 357
Servicehus:			
Servicehus, beviljade timmar/månad	13 945	12 349	11 586
Dagvård, antal dagar/månad	741	751	704

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet visar på ett överskott om 6,1 mnkr efter resultatöverföring.

Beställarenheten redovisar ett underskott om 0,8 mnkr, utförarenheterna ett överskott om 3,4 mnkr efter resultatöverföring och avdelningsgemensamma kostnader ett överskott om 3,5 mnkr.

Tabell 15: Utfall jämfört med budget (mnkr)						
	Justerad budget 2020		Utfall 2020		Avvikelse	Avvikelse
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2019
Verksamheter inkl lokaler	517,7	-92,3	512,5	-93,5	6,4	-19,3
Ledning/biståndshandläggning	26,9		25,1	-0,2	2,0	3,3
Svedmyrabadet	3,3	0,0	3,2	0,0	0,1	0,0
Summa	547,9	-92,3	540,8	-93,7	8,5	-16,0
Resultatöverföring					-2,3	-0,1
Summa efter resultatdisposition					6,1	-16,1
Avvikelse i %					1,37%	

Förbättringen av resultatet kan till stora delar förklaras av pandemin. Kostnadsreduceringar av turbundna resor har skett, eftersom daglig verksamhet delvis har varit stängd och uppskattade kostnadsminskningar är cirka 7,6 mnkr. Sjuklönekostnader till privata utförare har ersatts direkt av Försäkringskassan i stället för av förvaltningen under perioden april-juli. Korttidsvistelse och hemtjänst har inte använts fullt ut på grund av corona och därmed inte

fakturerats. Assistansersättningsärenden har gått tillbaka till Försäkringskassan. Inga nya placeringar på boenden utanför LOV har gjorts på grund av nystarter i stadsdelsområdet. Något färre personer har påbörjat daglig verksamhet under hösten på grund av pandemin.

Utöver effekter av pandemin har resultatet påverkats positivt av under året nedförhandlade dygnspriser för boenden utanför LOV och fortsatt arbete av beställarenheten för att ha en ekonomi i balans. Exempel är att minska antal kostsamma placeringar och öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden.

Resultatenheterna redovisar ett överskott om 5,7 mnkr. Resultatfonden ökar med 2,3 mnkr. Alla resultatenheter har uppnått maximalt belopp om 10 procent av sin omslutning i resultatfonden.

Tabell 16: Nyckeltal stöd och service till funktionsnedsättning					
Verksamhet	Snitt 2019	Budget 2020	Avläsning T1	Avläsning T2	Snitt 2020
Antal personer					
Daglig verksamhet	333	336	334	348	341
Korttidsvistelse	77	78	80	88	84
Bostad med särskild service, vuxna	152,5	153	157	164	161
*Principen ändrats så att avläsningssiffror redovisas					

Tabell 17: Utförarenheternas resultat (mnkr)			
Verksamhet	Budget-omslutning	Resultat 2020	Resultat i % av omslutning
Gruppbostäder Enskede-Årsta-Vantör	87,2	1,8	2,1%
Assistansenheten	61,8	2,3	3,7%
Daglig verksamhet	22,1	1,6	7,2%
Summa	171,1	5,7	3,3%

Fritid och kultur

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 1,8 mnkr. Överskottet beror främst på högre föräldraintäkter för kollo än budgeterat samt på högre övriga intäkter än budgeterat.

Tabell 18: Utfall jämfört med budget Fritid och kultur (mnkr)								
	Justerad budget 2020			Utfall 2020			Avvikelse	Avvikelse
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2020	2019
Fältassistenter	5,3	0,0	5,3	5,4	0,0	5,4	0,0	
Familjens hus	3,5	-3,3	0,2	3,5	-2,1	1,3	-1,1	
Fritid Södra	16,9	-1,8	15,1	17,1	-1,1	16,1	-1,0	
Fritid Norra	12,6	-1,6	11,1	12,7	-1,8	10,9	0,1	
Samhällsservice	2,4	-0,1	2,2	1,3	-0,1	1,2	1,0	
Kollo	8,4	-1,8	6,6	8,3	-2,4	5,8	0,8	

Tabell 18: Utfall jämfört med budget Fritid och kultur (mnkr)

Kultur- och föreningsbidrag	0,7	0,0	0,7	0,5	0,0	0,5	0,2	
Övergripande fritid	5,0	0,0	5,0	4,8	-1,6	3,2	1,8	
Summa *	54,7	-8,5	46,2	53,6	-9,1	44,4	1,8	9,3
Avvikelse i %							3,8%	

* Notering: I överskottet 2019 på 9,3 mnkr ingick 6,2 mnkr som avsåg öppna förskolan och 2,1 mnkr som avsåg verksamhet nämnd och administration (Medborgarkontoret). Det verkliga överskottet för verksamhetsområde fritid var därför egentligen 0,7 mnkr.

Utförarenheterna redovisar ett underskott om 0,9 mnkr. Huvudorsak är kostnader för nödvändig renovering av Rågsveds fritidsgård, en kostnad som inte hade budgeterats.

Tabell 19: Utförarenheternas resultat (mnkr)

Verksamhet	Budget-omslutning	Resultat 2020	Resultat i % av omslutning
Fritid Södra	15,1	16,1	106,5%
Fritid Norra	11,1	10,9	98,7%
Summa	26,1	27,0	103,2%

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 3,5 mnkr.

Överskottet finns inom feriearbeten och är en följd utav pandemin.

Tabell 20a: Utfall jämfört med budget Arbetsmarknadsåtgärder (mnkr)

	Justerad budget 2020			Utfall 2020			Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2020	2019
Verksamhet								
Feriearbeten								
Feriearbeten (ungdomsinsatser)	9,3	0,0	9,3	8,5	-1,6	7,0	2,4	-1,5
Handläggning feriearbeten*	2,7	0,0	2,7	1,3	0,0	1,3	1,4	0,1
Summa feriearbeten	12,1	0,0	12,1	9,8	-1,6	8,3	3,8	
Övrig arbetsmarknad								
Offentligt skyddat arbete (OSA)	9,2	-5,9	3,3	9,2	-5,7	3,5	-0,2	1,3
Visstidsanställningar och arbetsträning	6,2	-1,8	4,4	5,9	-1,8	4,0	0,4	-2,6
Handläggning övrig arbetsmarknad	3,5	0,0	3,5	3,8	0,0	3,8	-0,4	0,6
Summa övrig arbetsmarknad	18,8	-7,7	11,1	18,9	-7,6	11,4	-0,2	
Arbetsmarknadsåtgärder totalt	30,9	-7,7	23,2	28,8	-9,125	19,7	3,5	-0,6
Avvikelse i %							15,3%	

Feriearbeten visar ett överskott om 3,8 mnkr. I det ingår samtliga kostnader för feriearbeten,

lön inklusive pension till ferieungdomarna, diverse inköp av material, handledare till ungdomarna och handläggning av verksamheten. Överskottet inom feriearbeten är en följd av pandemin. Förvaltningen har arbetat för att kunna erbjuda alternativa feriejobb, för att kunna nå årsmålet 800 platser, då äldreomsorg och förskola på grund av pågående pandemi inte har kunnat erbjuda platser. Förvaltningen erbjöd 980 ungdomar feriearbete under 2020 och 785 ungdomar skrev anställningsavtal, varav 674 under sommaren.

Övriga arbetsmarknadsåtgärder (offentligt skyddad anställning (OSA), arbetsträning och kommunala visstidsanställningar) visar ett underskott om 0,2 mnkr. Underskottet finns främst inom verksamhetsområdet OSA. Orsaken är att intäkterna från Arbetsförmedlingen har blivit lägre än prognostiserat. Verksamheten har arbetat intensivt för att sådana platser ska kunna erbjudas i så hög utsträckning som möjligt och har kunnat få ut fler personer i insats än tidigare prognostiserat. Budgeten har medgivit extra insatser då överskott har funnits inom feriearbeten. Syftet har varit att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar en samhällsutveckling mot att fler personer riskerar att fastna i långvarig arbetslöshet och i förlängningen även riskera ett långvarigt bidragsberoende.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet inklusive handläggning visar ett underskott om 9,3 mnkr.

Tabell 20b: Utfall jämfört med budget Ekonomiskt bistånd (mnkr)								
	Justerad budget 2020			Utfall 2020			Avvikelse	Avvikelse
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2020	2019
Utbetalt bistånd	135,3	-25,0	110,3	139,7	-20,1	119,6	-9,3	0,0
Handläggning	45,3	-8,0	37,3	42,6	-5,2	37,3	0,0	0,0
Ekonomiskt bistånd totalt	180,6	-33,0	147,6	182,3	-25,4	156,9	-9,3	0,0
Avvikelse i %							-6,3%	

Förutsättningen för det redovisade resultatet inom ekonomiskt bistånd har varit att kostnaderna till en del har täckts med intäkter från Migrationsverket (främst generalschablonen), utöver av kommunfullmäktige tilldelad budgetram. Förvaltningen har under 2020 använt 12,8 mnkr av intäkterna från Migrationsverket (generalschablonen) till ekonomiskt bistånd, varav hela beloppet har använts till utbetalt bistånd. Medlen är främst avsedda för att täcka kostnader för nyanlända i etablering.

De samhälleliga konsekvenserna av pågående pandemi har varit stora inom ekonomiskt bistånd och pandemin har medfört extra kostnader om 9,2 mnkr för verksamhetsområdet. Av dessa avser 6,5 mnkr utbetalt bistånd och 2,7 mnkr handläggning (främst konsultkostnader). Förvaltningen har på uppdrag av staden sedan i maj följt antal nya ärenden per månad som är direkt relaterade till pandemin. Dessa var 35 i maj, 16 i juni, 14 i juli, 15 i augusti, 11 i september, 9 i oktober, 9 i november samt endast 1 i december.

Statistiken visar att genomsnittligt antal bidragshushåll per månad har ökat med 3,0 procent jämfört med föregående år. Minskningen av bidragshushåll som kunde skönjas under hösten 2019 och som såg ut att hålla i sig under årets första månader förändrades under våren. Från och med april ökade antalet månad för månad för att vara som högst i augusti, då 1 191

hushåll fick ekonomiskt bistånd. Under hösten sjönk antalet hushåll något och i december var antalet hushåll 1 131 (preliminär siffra då beslut i verksamhetssystemet har en månads eftersläpning och beslut då kan tillkomma i januari).

Minskningen i början av året berodde på att fler ärenden avslutades jämfört med samma period föregående år. En stor del av minskningen stod nyanlända för, där övergång till studier med studiemedel har varit den vanligaste orsaken. Den minskningen har fortsatt under hösten. Detta återspeglas även i statistiken, där ungdomar under 25 år med bistånd har minskat med 20 procent jämfört med föregående år.

Medelbidraget per hushåll har ökat med 185 kronor (1,9 procent) per hushåll och månad till 10 035 kr för 2020.

Tabell 21: Nyckeltal ekonomiskt bistånd			
Verksamhet	Snitt per mån 2019	Snitt per mån 2020	Förändring i procent
Antal bidragshushåll	1 100	1 135	3,1%
Antal ungdomar under 25 år	136	108	-20,5%
Utbetalt bidrag mnkr	10,8	11,4	5,2%
Utbetalt bidrag för boendekostnad, mnkr	0,5	0,6	22,1%
Medelbidrag, kronor	9 843	10 035	2,0%

Jämförelse av kostnader och intäkter med föregående år

Tabell 22 Kostnader och intäkter år 2019 och 2020 (mnkr)					
	Utfall 2019		Utfall 2020		Netto-
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	förändring*
Nämnd och administration	75,9	-4,6	78,0	-4,8	1,9
Individ och familjeomsorg	356,5	-96,5	369,7	-91,3	18,4
varav barn och unga	225,2	-66,7	236,9	-62,2	16,1
varav vuxna	53,1	-10,8	55,6	-10,0	3,3
varav socialpsykiatri	78,3	-19,1	77,2	-19,0	-1,0
Stadsmiljö	41,2	-5,5	45,4	-4,4	5,3
varav avskrivningar och räntor	12,7	0,0	15,9	0,0	3,2
Förskola	614,5	-48,8	617,3	-64,8	-13,2
Äldreomsorg	1 072,6	-318,4	1 045,6	-307,1	-15,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	533,0	-82,6	540,8	-93,7	-3,3
Fritid och kultur	60,8	-13,9	53,6	-9,1	-2,5
Arbetsmarknadsåtgärder	35,1	-7,3	28,8	-9,1	-8,1
Ekonomiskt bistånd	178,0	-29,1	182,3	-25,4	8,0
varav handläggning	45,5	-7,5	42,6	-5,2	-0,7

Tabell 22 Kostnader och intäkter år 2019 och 2020 (mnkr)					
Övrigt					0,0
Totalt drift	2 967,6	-606,7	2 961,4	-609,8	-9,3
Investeringar i parker	28,2	-0,6	33,7	-1,4	4,7
Övriga investeringar	4,4	0,0	1,4	0,0	-3,0
* - = minskad kostnad					

Totala nettokostnaderna för förvaltningen har minskat med 9,3 mnkr jämfört med 2019. Intäkterna har ökat med 3,1 mnkr, medan kostnaderna har minskat med 6,2 mnkr.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde administration har ökat med 1,9 mnkr. Kostnaderna har ökat med 2,1 mnkr och intäkterna har ökat med 0,2 mnkr. Ökning av kostnader avser främst ökade hyreskostnader för förvaltningshuset. Ökade intäkter beror på återbetalning av kostnader från stadens IT-leverantör Tieto avseende ej levererad IT enligt avtal med Stockholm stad.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri har ökat med 18,4 mnkr. Kostnaderna har ökat med 13,2 mnkr och intäkterna har minskat med 5,3 mnkr.

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg exkl. socialpsykiatri har ökat med 19,4 mnkr jämfört med 2019, varav 16,1 mnkr avser barn och unga, medan 3,3 mnkr avser vuxen. Kostnaderna har ökat med 14,2 mnkr och intäkterna har minskat med 5,2 mnkr. Köp av verksamhet har ökat med 10,3 mnkr, varav 6,2 mnkr avser barn och unga och 4,1 mnkr avser vuxen. Ökningen inom barn och unga beror dels på ökade köp av vård och tjänster (främst placeringskostnader) om 2,8 mnkr, dels på inhyrd personal om 3,5 mnkr. Inom vuxen avser i princip hela ökningen ökade placeringskostnader. Personalkostnaderna har ökat med 8,9 mnkr totalt, varav 8,7 mnkr avser barn och ungdom och 0,3 mnkr avser vuxen. De minskade intäkterna finns främst inom barn och ungdom, där 5,0 mnkr avser minskade intäkter från Migrationsverket på grund av minskat antal ensamkommande barn.

Inom socialpsykiatri har nettokostnaderna minskat med 1,0 mnkr, 1,7 procent i jämförelse med 2019. Kostnaderna har minskat med 1,1 mnkr, 1,4 procent, och intäkterna har minskat med 0,1 mnkr, 0,3 procent. Detta beror främst på att kostnaderna för insatser på beställarenheten har minskat i jämförelse med 2019

Nettokostnaderna för verksamhetsområde stadsmiljö har, i jämförelse med 2019 ökat med 5,3 mnkr, 14,8 procent. Kostnaderna har ökat med 4,2 mnkr medan intäkterna har minskat med 1,1 mnkr. Kostnadsökningen beror bland annat på kostnaden för räntor och avskrivningar har ökat med 3,2 mnkr eftersom projekt från tidigare tre år aktiverades i år.

Nettokostnaden för verksamhetsområde förskolan minskade med 13,2 mnkr, 2,3 procent jämfört med förra året. Kostnaderna har ökat med 2,8 mnkr medan intäkterna har ökat med 16,0 mnkr. Kostnadsökningen hänförs främst till ökade sjuklönekostnader samt lönerörelse. Även om verksamheten hade lägre behov av vikarier under vissa perioder på grund av barnfrånvaro, har personalkostnader ökat jämfört med föregående år på grund av höga kostnader för sjukfrånvaro bland personalen. Sjuklönekostnader motsvarade 18,2 mnkr som är en ökning med 7,7 mnkr jämfört med föregående år. Lokalkostnader för förskolan har minskat

mot föregående år på grund av effektivisering av användning av lokaler samt minskat barnantal. Ökning av intäkter beror främst på statsbidrag, ersättning av sjuklönekostnader. Även föräldraavgifter har ökat jämfört med föregående år med 0,2 mnkr som ger marginell ökning motsvarande 0,5 procent. Intäkterna i form av föräldraavgifter påverkar inte avvikelse mot budgeten eftersom motsvarar alltid intäktkrav som justeras i slutet av året.

Nettokostnaden för verksamhetsområde äldreomsorgen har minskat med 15,8 mnkr, 2,1 procent. Kostnaderna har minskat med 2,5 procent, 27,0 mnkr. Personalkostnaderna har minskat med 7,7 procent (42,1 mnkr) och beror främst på övergången till privat regi av Mårtensgården vård- och omsorgsboende samt anpassning till minskad verksamhet på särskilda boende. Kostnader för inhyrd personal har mer än fyrdubblats och ökat med 6,2 mnkr. Drygt 58,0 procent av inhyrningen gäller sjuksköterskor. Intäkterna har minskat med 3,2 procent, 11,3 mnkr. Försäljningsintäkterna och hyresintäkter minskade med 41,3 mnkr, 25,8 procent resp 20,7 procent. Volymminskningar och tomgångshyror förklarar den minskningen. Bidragen har ökat med 31,9 mkr, 141,2 procent och vilket beror på ökat statsbidrag för att kompensera covidrelaterade extra kostnader.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde funktionsnedsättning har minskat med 3,3 mnkr, 0,7 procent. Kostnaderna har ökat med 7,8 mnkr och intäkterna med 11,1 mnkr. Kostnadsökningen beror på ökning av personalkostnader samt ökning av hyreskostnader i samband med nystart av service/gruppboendestäder. Kostnadsökningen var mycket lägre än prognosticerat på grund av lägre efterfrågan på turbundna resor och flera andra insatser har minskat under pandemitiden. Intäktsökningen beror på ökad assistansersättning från Försäkringskassan för ersättning utav pandemirelaterade kostnader, ökade hyresintäkter samt ökad försäljning av platser i samband med nystart av fyra service/gruppboendestäder.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde fritid och kultur har minskat med 2,5 mnkr jämfört med 2019. Kostnaderna har minskat med 7,4 mnkr medan intäkterna har minskat med 4,7 mnkr. Av de minskade kostnaderna avser 5,0 mnkr personalkostnader. I övrigt avser 1,6 mnkr minskade övriga verksamhetskostnader (inkl. köp av tjänster) och 0,8 mnkr avser minskade lokalkostnader. De minskade intäkterna beror främst på att avtalet med Fryshuset avslutades under året samt på att inget statsbidrag för sommarlovsaktiviteter erhöles 2020.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde arbetsmarknadsåtgärder har minskat med 8,1 mnkr i jämförelse med 2019, varav 7,3 mnkr avser ferieungdom. Kostnaderna har minskat med 6,3 mnkr, medan intäkterna har ökat med 1,8 mnkr. Av de minskade kostnaderna avser 5,8 mnkr ferieungdom (främst löner), vilket främst beror på minskade budgetmedel, men till viss del även är en konsekvens av pandemin då ungdomarna inte fick arbeta under jullet. Av de ökade intäkterna avser 1,5 mnkr ferieungdom, vilket beror på ett statsbidrag relaterat till pandemin. Kostnaderna för övriga arbetsmarknadsåtgärder (OSA, arbetsträning och kommunala visstidsanställningar) inklusive handläggning minskade med 0,5 medan intäkterna ökade med 0,2 mnkr jämfört med 2019.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde ekonomiskt bistånd, inklusive handläggning, har ökat med 8,0 mnkr. Kostnaderna har ökat med 4,3 mnkr medan intäkterna har minskat med 3,7 mnkr. Kostnaderna för utbetalt bistånd har ökat med 7,6 mnkr. Personalkostnaderna minskat med 3,5 mnkr, medan kostnaderna för inhyrd personal däremot har ökat från 0 mnkr till 2,8 mnkr. Hyrorna har ökat med 0,5 mnkr. De ökade kostnaderna för utbetalt bistånd och

inhyrd personal är en konsekvens av pandemin.

Jämförelse prognoser – utfall

Tabell 23: Jämförelse prognoser – utfall (mnkr)			
Verksamhet	Bokslut	T 2	T 1
Nämnd och administration	0,5	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg, varav	0,7	-2,5	-2,4
barn och unga	-4,8	-4,0	-1,7
vuxna	0,0	1,0	1,0
socialpsykiatri	5,5	0,5	-1,7
resultatöverföring	-1,5	1,5	1,7
Stadsmiljö	-0,5	1,0	1,0
Förskola	21,8	6,0	8,0
resultatöverföring	-20,8	-3,0	0,0
Äldreomsorg	22,1	15,7	6,0
resultatöverföring	-13,9	-9,3	2,0
Funktionsnedsättning	8,5	-5,6	-15,1
resultatöverföring	-2,3	-1,4	0,1
Fritid och kultur	1,8	1,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	3,5	1,5	0,0
Ekonomiskt bistånd	-9,3	-4,9	-1,5
Slutligt resultat	49,1	12,2	-4,0
Förändring av resultatfond totalt	-38,5	-12,2	3,8

Under året har det prognostiserade resultatet före resultatfonder ökat från ett överskott om 12,2 mnkr vid tertialrapport 2 till ett överskott om 49,1 mnkr vid bokslutet. Prognosen för resultatet efter resultatfonder var vid tertialbokslut 2 en budget i balans och resultatet är vid bokslutet plus 10,5 mnkr. Prognosen för resultatenheternas resultat och därmed överföring till 2021 har förbättrats från ett överskott om 15,9 mnkr vid tertialrapport 2 till ett överskott om 38,6 mnkr i bokslutet.

Större avvikelser mellan prognos vid tertialrapport 2 och bokslut inom verksamhetsområdena påvisas nedan:

De största avvikelserna inom individ- och familjeomsorgen finns inom vuxen samt socialpsykiatri.

Resultatet för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg till vuxna och missbrukare är 1,0 mnkr sämre än prognosen i tertialrapport 2. Orsakerna är främst högre kostnader för placeringar inom relationsvårdsteamet än prognostiserat i tertialrapport 2 (0,35 mnkr) samt att extraordinära kostnader för sanering av vägglöss i försöks- och träningslägenhet tillkom sent under hösten (0,35 mnkr).

Resultatet inom socialpsykiatri är 5,0 mnkr bättre före resultatöverföring, än prognosen i

tertiärrapport 2. Orsaken finns på både beställarenheten och utförarenheten. Inom beställarenheten beror avvikelserna till stor del på att utfallet för placeringar är lägre än vid prognosen i tertiärrapport 2, vilket förklarar cirka 2,0 mnkr av avvikelserna. Orsak är en lägre efterfrågan av insatser under pandemin. Flera insatser (ledsagning, hemtjänst, boendestöd) som ligger prognostiserade för november-dec har inte utnyttjats fullt ut. Inom utförarenheten är avvikelserna 3,0 mnkr. Orsaken till avvikelserna inom utförarenheten beror främst på att personalkostnader blev mycket lägre samtidigt som intäkter blev mycket högre än prognosen i tertiärrapport 2.

Resultatet för verksamhetsområdet stadsmiljö är 1,5 mnkr sämre än prognosen i tertiärrapport 2. Avvikelsen beror bland annat på ökade kostnader för räntor och avskrivningar samt ökade drift och underhållskostnader i förvaltningens parker.

Resultatet för verksamhetsområde förskola är högre än prognosen vilket beror på utdelning av statsbidrag ersättning för sjuklönekostnader under december månad. Statsbidraget har tilldelats verksamhetsområde förskola som under pandemin har haft en mycket högre sjukfrånvaro än ett normalt verksamhetsår.

Resultatet för verksamhetsområdet äldreomsorg blev 6,3 mnkr bättre än prognostiserat i tertiärrapport 2. Avvikelsen mot prognosen beror på svårigheterna att förutse omsorgsbehovet under pågående pandemi. Statistiken över insatser pekade neråt fram till augusti men försiktighetsprincipen tillämpades vid beräkningen av både kostnader och intäkter i prognosen.

Resultatet för verksamhetsområdet funktionsnedsättning är 14,1 mnkr bättre än prognosen i tertiärrapport 2 vilket främst beror på att färre personer än vanligt har börjat på daglig verksamhet under årets sista månader, Detsamma gäller även boende inom LSS. Inte heller prognostiserade insatser inom ledsagning, avlösning, korttids, hemtjänst och boendestöd för november-december har utnyttjats fullt ut. Turbundna resor har fortsatt en kraftig minskning även under de sista månaderna under året. Insatta åtgärder har också gett effekt och minskat kostnader. En av åtgärderna är att förvaltningen förhandlat ner dygnspris på individavtal, boenden LSS, utanför LOV. En annan åtgärd innebär att förvaltningen sett över behovet av tilläggstjänster för de turbundna resorna och bland annat tagit bort/minimerat ensamåkning. Ett stort överskott på resultatenheterna har också haft en stor påverkan på att bokslutet blev mycket bättre än prognostiserat.

Resultatet för verksamhetsområdet fritid är 0,8 mnkr bättre än prognosen i tertiärrapport 2, vilket främst beror på högre intäkter än prognostiserat, då förvaltningen senare under hösten erhöll ett pandemirelaterat bidrag från staden centralt för att täcka extra kostnader för föreningsstöd, vilket inte var känt i tertiärrapport 2.

Resultatet för verksamhetsområdet arbetsmarknad är 2,0 mnkr bättre än prognosen i tertiärrapport 2. Avvikelsen finns främst inom feriearbeten och beror dels på att förvaltningen på grund av pandemin inte kunde anställa några feriearbetande ungdomar under jullovet, vilket medförde lägre kostnader om cirka 0,7 mnkr, dels på att förvaltningen erhöll ett pandemirelaterat statsbidrag om 1,5 mnkr för feriearbeten vilket inte var känt i tertiärrapport 2.

Resultatet för verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd är 4,4 mnkr sämre än prognosen i

tertiärrapport 2. Avvikelsen beror på lägre intäkter från Migrationsverket (generalschablon) jämfört med vad som prognostiserades i tertiärrapport 2.

Resultatenheter

Resultatenheterna ökar resultatfonderna med 38,6 mnkr till totalt 76,1 mnkr. Enheternas ekonomiska resultat har under 2020 påverkats av covid-19. Dels har effekter av covid-19 gett lägre kostnader inom vissa verksamhetsområden, dels har staten tilldelat kommuner statsbidrag för att överbrygga extra kostnader under året på grund av covid-19. Närmare redovisning av ekonomisk påverkan på grund av covid-19 finns under avsnitt Uppföljning av ekonomin.

Resultatenhetens namn	Resultat- enheternas bruttbudget 2020	Varav 5 % av resultat- enheternas bruttbudget 2020	Resultat- överföring från 2019 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2021 (max 10) Överskott (+) Underskott (-)
Snösättras förskolor	44 917,0	2 245,9	-1 796,0	-2 245,5	JA	4 042,0
Rågsved förskolor	38 768,0	1 938,4	-2 541,0	-1 363,1	JA	3 876,8
Örby förskolor	42 885,0	2 144,3	-454,0	-2 144,1	JA	2 598,0
Högdalens förskolor	43 072,0	2 153,6	1 636,0	-2 153,0	JA	517,0
Hagsåtra förskolor	36 655,0	1 832,8	-2 630,0	-1 433,1	JA	3 665,5
Årsta 2 förskolor	57 062,0	2 853,1	-294,0	-2 852,3	JA	3 146,0
Enskede Gårds förskolor	54 969,0	2 748,5	-1 040,0	-2 736,7	JA	3 777,0
Östberga förskolor	37 223,0	1 861,2	-300,0	-1 860,3	JA	2 160,0
Blåsut Dalens förskolor	50 298,0	2 514,9	-1 265,0	-2 513,9	JA	3 779,0
Årsta 3 förskolor	39 170,0	1 958,5	-60,0	-1 957,9	JA	2 018,0
Stureby vård och omsorgsboende	73 423,0	3 671,2	-4 814,0	-2 517,0	JA	7 312,0
Högdalens äldreboende	119 197,0	5 959,9	-984,0	-5 983,0	JA	6 944,0
Enskede nya servicehus	30 341,0	1 517,1	-1 455	-1 544,0	JA	2 972,0
Rågsveds servicehus	26 380,0	1 319,0	-2 156	-539,0	JA	2 638,0
Stureby hemtjänst	27 159,0	1 358,0	-1 121	-1 383,0	JA	2 479,0
Enskede hemtjänst	41 333,0	2 066,7	-1 345	-2 074,0	JA	3 412,0
Utförarenheten Socialpsykiatri	36 933,0	1 846,7	-2 161	-1 580,0	JA	3 693,0
Gruppboendestäder och serviceboendestäder LSS	87 183,0	4 359,2	-6 963	-1 773,0	JA	8 718,0

Resultatenhetens namn	Resultat- enheternas bruttobudget 2020	Varav 5 % av resultat- enheternas bruttobudget 2020	Resultat- överföring från 2019 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Har beslutet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2021 (max 10) Överskott (+) Underskott (-)
Assistansenheten	61 793,0	3 089,7	-5 555	-2 330,0	JA	6 179,0
Daglig verksamhet	22 092,0	1 104,6	-2 257	-1 570,0	JA	2 209,0
Summa resultatenheter	970 853,0		-37 554,9	-42 552,9		76 135,3

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse bokslut	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2020
Parkinvesteringar	4,2	4,2	0	0
Reinvesteringar	4,6	4,6	0	0
Investeringar med nycklade medel	9,9	9,9	0	0
Inventarier och maskiner	7,6	1,4	6,2	0
Klimatinvesteringar	7,04	6,1	0,94	0
Trygghetsinvesteringar	10,0	7,6	2,4	0
Totalt	43,34	33,7	9,64	0

Investeringar i parker

Utfallet för investeringar samt reinvesteringar i parker, klimat och trygghet visar ett överskott om 3,3 mnkr. Överskottet beror på att de projekt som förvaltningen blev beviljade medel för har blivit billigare än budgeterat. Ombudgetering begärs av projektet Trygghetsskapande åtgärder Hundrastgårdar med 0,95 mnkr. Begäran om ombudgetering sker i detta fall eftersom stadsdelsförvaltningen behöver ändra i de allmänna ordningsföreskrifterna för att anlägga hundrastgårdar, vilket är ett beslut för kommunfullmäktige. Beslutet är taget i stadsdelsnämnden och ärendet har skickats vidare till kommunfullmäktige, där beslut inte tagits ännu. Stadsdelsförvaltningen väntar in beslut från kommunfullmäktige innan byggandet kan starta.

Investeringar och reinvesteringar i stadsmiljön har genomförts i hela stadsdelsområdet, bland annat i syfte att skapa platser för lustfylld och pedagogisk lek samt för att tillgänglighetsanpassa parker och lekplatser. Etapp 2 av ombyggnad/upprustning av Plantanparken och Grynkvärnsparken har slutförts under året.

Stadsdelsförvaltningen har arbetat för att områdets lekplatser och parkområden ska vara tillgängliga och trygga för framförallt barn, ungdomar och äldre. Under året har tillgänglighetsanpassande åtgärder genomförts i form av ombyggnationer av trappor och gångvägar. Ny utrustning till lekplatser har monterats. Stadsdelsförvaltningen har friställt värdefulla träd och ersatt utgående träd med nya samt förnyat slitna planteringar.

Stadsdelsförvaltningen har även arbetat med att öka tryggheten i stadsdelsområdet genom att trygghetsvandra. Föreslagna åtgärder har bestått i att dels montera upp effektbelysning på mörka platser samt röja buskage där buskarna har blivit förväxta

Av de medborgarförslag som har mottagits och som nämnden har ställt sig positiva till, har stadsdelsförvaltningen bland annat arbetat med att anordna en skateyta i Östberga. Stadsdelsförvaltningen har utrett möjligheterna till ett bad i Årstaviken genom att ta vattenprover för att utreda vattenkvaliteten. Klimatinvesteringsmedel med 7,04 mnkr har beviljats av kommunstyrelsen. Dessa medel har använts för utbyte av gamla belysningsarmaturer till nya energibesparande LED armaturer inom avdelningen förskola. Stadsdelsförvaltningen har även rustat upp växtbäddar med biokol samt utfört en del lod projekt (lokalt omhändertagande av dagvatten) för att ta hand om dagvatten samt asfalterat gångvägar med eco asfalt för att förbättra tillgängligheten. Se slutrapportsbilagorna för klimatinvesteringarna för mer info.

Medel för trygghetsinvesteringar med 10,0 mnkr har beviljats av kommunstyrelsen. Dessa medel har använts till trygghetsskapande åtgärder i Högdalen och Årsta. Det som stadsdelsförvaltningen har utfört är bland annat uppmontering av effektbelysning samt att öppna upp otrygga platser. För mer information, se slutrapportsbilagorna för trygghetsinvesteringarna.

Investeringar i maskiner och inventarier

Budgeten för investeringar i maskiner och inventarier har under 2020 uppgått till 7,6 mnkr. Ett överskott om 6,2 mnkr redovisas. Under året har förvaltningen bl.a. investerat i inventarier till nya avdelningar inom förskolan, taklyftar och kylda transportvagnar till äldreomsorgen. Investeringsramen har utökats under året för att investera i inventarier till bland annat nya förskoleavdelningar. Eftersom det har blivit förseningar i öppnandet av förskolor samt förseningar i ett antal andra aktiviteter så har inte hela budgeten utnyttjats.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ombudgeteringar

Ombudgetering begärs om 0,95 mnkr för trygghetsinvesteringen ”Anläggning av hundrastgårdar”, se bilaga Uppföljning av trygghetsinvesteringar.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

I balansräkningen redovisas stadsdelsnämndens tillgångar och skulder vid början och slutet av året. I bilaga 2 BR 20201231 finns balansräkningen i sin helhet.

TILLGÅNGAR

Förvaltningens balansomslutning är 28,7 mnkr högre än föregående år. Likvida medel är

oförändrade. De totala kundfordringarna har ökat med 8,5 mnkr. Ökningen beror främst på intern fakturering till Stadsledningskontoret avseende ersättning för covid-kostnader.

Kortfristiga fordringar har minskat med 2,5 mnkr med anledning av minskade upplupna intäkter från Migrationsverket, då ensamkommande flyktingar minskat inom verksamheten för social omsorg.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 9,4 mnkr i jämförelse med föregående år. Det beror delvis på den fordran som förvaltningen har på Försäkringskassan avseende ersättning för sjuklönekostnader som ges p.g.a. covid-19. Det beror även på fordran Stadsledningskontoret som ska ge ersättning för covid-relaterade kostnader inom äldreomsorgen.

Anläggningstillgångar har ökat med 13,2 mnkr som en följd av ökade satsningar inom Stadsmiljö, såsom aktiverade anläggningar i form av färdigställda parker och lekplatser.

SKULDER & EGET KAPITAL

Leverantörsskulder har ökat med 2,8 mnkr. Mot stadens bolag har leverantörsskulden minskat med ca 10 mnkr, vilket bl.a. beror på att man föregående år hyrde in paviljonger som förskolor flyttade till under den tid som renovering av befintlig lokal pågick. Mot andra förvaltningar har leverantörsskulden ökat med 9 mnkr, med anledning av större inköp av vårdplatser inom äldreomsorg och funktionsnedsättning. De upplupna kostnaderna och förutbetalda intäkterna har ökat med 16 mnkr jämfört med föregående år. Därav har upplupna löner har ökat med ca 7 mnkr, vilket framförallt beror på att årets lönerrevision varit försenad och utbetalning skett efter årsskiftet. Upplupna kostnader har minskat med 13,7 mnkr och är mestadels inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning. Den främsta anledningen är att det i år hunnit bokföras mer vårdkostnader som avser december, men även att det inte utförts lika många insatser som föregående år. Upplupen intäkt för generalschablon har ökat med 25 mnkr p.g.a. förvaltningen ej resultatfört så mycket som låg i plan på grund av effekter av pågående pandemi, både verksamhetsmässiga effekter och ytterligare statsbidrag som stöd för pandemikostnader.

Diverse långfristiga skulder har ökat med 1,2 mnkr 2020, vilket avser outnyttjade intäkter från Boverket inom området stadsmiljö.

Eget kapital har ökat med 9,8 mnkr. Eget kapital för en stadsdelsförvaltning har inte samma innebörd som eget kapital i ett vanligt företag.

Årets avsättning till resultatfonder uppgår till 38,6 mnkr. Stadsdelsförvaltningens limit för förskottskassor uppgår till 0,4 mnkr.

I nedanstående tabeller redovisas en sammanfattning.

Tabell 25: Tillgångar (mnkr)	2020	2019
Likvida medel, klientmedel och förskottskassa	0,4	0,3
Kundfordringar, bl.a. hemservice- och barnomsorgsavgifter	63,2	54,7
Förutbetalda kostnader, bl.a. hyror och upplupna intäkter	82,3	72,9

Tabell 25: Tillgångar (mnkr)	2020	2019
Övriga kortfristiga fordringar	7,2	9,7
Summa omsättningstillgångar	153,1	137,6
Anläggningstillgångar	208,6	195,4
Summa tillgångar	361,7	333,0

Tabell 26: Skulder och eget kapital (mnkr)	2020	2019
Leverantörsskulder	122,6	119,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	138,1	122,1
Diverse kortfristiga skulder	0,5	1,6
Övriga långfristiga skulder	2,4	1,3
Summa skulder	263,6	244,8
Eget kapital	98,1	88,3
Summa skulder och eget kapital	361,7	333,0

Övrigt

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

De globala målen i Agenda 2030 är ett stöd för att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Förvaltningen bidrar till att uppfylla mål och delmål genom den ordinarie verksamheten.

För att fler invånare ska uppnå egen försörjning har samverkan bland annat skett med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen, regionen och Försäkringskassan. För att etablera nyanlända har förvaltningen samverkat med SHIS. Ett arbete som försenats på grund av pandemin och som kommer att genomföras under 2021 är satsningen på att kvinnor som står långt från arbetsmarknaden ska komma ut i arbete, en satsning som även omfattar Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar.

För att öka tryggheten i stadsdelsområdet samordnar förvaltningen arbetet med platssamverkan i Rågsved och Östberga, ett arbete där olika aktörer såsom fastighetsägare, polisen, andra förvaltningar och civilsamhället deltar. Vidare fortsätter arbetet mot våldsbejakande extremism. Åtgärder har också genomförts för att förbättra tillgängligheten på olika platser, åtgärder som också bidrar till ökad trygghet.

En struktur för samverkan mellan polis, skola, förskola och fritidsverksamhet är upparbetad. Den samverkan som genomfördes sommaren 2020 mellan förvaltningen, lokalpolisen och Farsta stadsdelsförvaltning gav goda erfarenheter och kommer att fortsätta.

För att motverka social isolering hos äldre under pandemin, har förvaltningen haft kontakt med äldre på olika sätt, bland annat genom sociala medier och telefon. Samverkan har skett med bland annat äldreförvaltningen.

Vidare har förvaltningen utvecklat kommunikationen med upphandlade företag och samverkan har genomförts med representanter från Årsta partihandelsområde och Högdalens industriområde. Förvaltningen har också deltagit i det påbörjade arbetet med servicekedjor, för att underlätta för företag som vill etablera sig i stadsdelsområdet. Arbetet fortsätter under 2021. Effektivisering av förvaltningens lokalanvändning pågår genom bland annat omvandling och samlokalisering.

För att bidra till en hållbar miljö har förvaltningen bland annat arbetat för att underlätta för gående och cyklist, anlagt ecoasfalt, minskat andelen rött kött i maten inom förskolan, bytt ut belysning till ledbelysning och utarbetat en lokal miljö- och klimathandlingsplan. Arbetet med sopsortering och återvinning fortsätter.

Förvaltningen arbetar för en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser. Pandemin har påverkat förvaltningen i sådan utsträckning att all planerad verksamhet inte kunnat genomföras. Samtidigt har innovativa och digitala arbetssätt utvecklats för att möta invånarnas behov. Förvaltningen har fortsatt arbetet för att förbättra arbetssituationen för vissa yrkesgrupper och genomfört viss kompetensutveckling, trots pandemin. Arbetsmiljöfrågorna har varit centrala under året.

Förvaltningen påbörjar under 2021 ett förvaltningsövergripande arbete i projektform utifrån sex olika teman som väntas bidra till att nå de globala målen i Agenda 2030. Varje tema ska ledas av en avdelningschef och arbetsgrupperna kommer att bestå av medarbetare med hög kompetens inom respektive område. De olika temana är:

1. Trygghet
2. Ansvarstagande och effektivitet
3. Egen försörjning
4. Klimat och miljö
5. Näringsliv och tillväxt
6. Innovation

Hur arbetet med Agenda 2030 har bedrivits under 2020 beskrivs närmare under varje KF-mål.

Jämställdhet

Den största andelen ekonomiskt bistånd går till personer som är sjukskrivna utan sjukpenning. I den gruppen är det fler kvinnor än män.

Under året har sammanlagt 46 personer, lika många kvinnor och män, fått möjlighet till förrehabiliterande insatser, de flesta genom förvaltningens verksamhet Tur och Retur.

Arbetet med att kvinnor och män ska ha lika förutsättningar att få en offentligt skyddad anställning (OSA) har lett till att lika många kvinnor och män haft OSA under året.

Antalet personer som under året beviljats visstidsanställning, Stockholmsjobb, uppgår till 30 personer, varav 19 kvinnor och 11 män. Den särskilda satsningen som var planerad till våren för att få ut kvinnor som står långt från arbetsmarknaden i arbete, har inte kunnat genomföras.

Den checklista för jämställdhet för parkprojekt som togs fram 2019 har använts under året. Checklistan innebär att ett systematiskt arbetssätt har etablerats och att jämställdhetsperspektivet alltid finns med.

Förskolorna genomför återkommande en självvärdering av jämställdhetsarbetet i förskolan. Under året har den bland annat synliggjort vikten av att vara medveten om språk och kommunikation, för att inte förstärka stereotypa könsmönster. Självvärderingen har bidragit till att utveckla reflektionsunderlag som enheter använder för att utvärdera undervisningen. Vikten av att introducera jämställdhetsarbetet för ny personal har också synliggjorts. Ett utvecklingsområde är medvetenhet om vem som tar och ges plats i barngruppen, samt om det finns en skillnad, när det gäller inom vilka områden som flickor respektive pojkar är med och påverkar. Den strategi för daglig rörelse som alla enheter tagit fram under året har ett tydligt jämställdhetsperspektiv.

Under året driver öppna förskolan en Pop-up verksamhet i Örby och Hagsätra, i samarbete med biblioteket och föreningen MÄN, inom ramen för projekt som finansieras av Länsstyrelsen. Syftet är att nå utrikesfödda föräldrar och pappor och öka jämställt föräldraskap.

Den planerade granskningen av resultat uppdelat på kvinnor och män i kvalitetsmätningar inom äldreomsorgen har inte genomförts eftersom antalet svarande är för litet. Staden redovisar endast könsuppdelad statistik på övergripande nivå. Antalet svarande har ökat successivt under året. Förhoppningen är att resultat uppdelat på kön kan presenteras i verksamhetsberättelsen 2021.

En analys av resultat från projekt ”Vi pratar om livet” som anordnar samtalsgrupper för personer med psykisk ohälsa visade att män inte kom till tals i de blandade grupperna. Därför kommer projektet under nästa år att anordna särskilda samtalsgrupper för män.

Arbetet med barns rättigheter

Under sommaren samordnade förvaltningen aktiviteter på Sommartorgen i Rågsved och Östberga. Syftet var att göra torgen till trygga och attraktiva mötesplatser för boende och besökare. Aktiviteterna vände sig bland annat till barn.

Inom förskolan har specialpedagoger genomfört handledningar och utbildningar om barn i behov av särskilt stöd. Insatser har också gjorts för att utsatta barn ska nå tidigare. Barnombud har införts på varje förskola och en barnombudssamordnare har införts på varje enhet. Barnombuden ska ha ett särskilt fokus på barnrätts- och barnhälsofrågor.

För att upptäcka barn som far illa har reviderade rutiner för orosanmälan införts.

Öppna förskolorna har skriftligt material om barnkonventionen i sina lokaler med bl.a. affischering på väggarna vilket startar samtal med och emellan föräldrarna.

All personal inom öppna förskolan har gått en kurs i TAKK, tecknen används tillsammans med tal, som stöd vid språkutveckling och på den nivå där barnet befinner sig.

Handlingsplanerna för barn i behov av särskilt stöd har följts upp i större utsträckning jämfört med föregående år, och det finns en tydligare struktur i arbetet.

Barns delaktighet är alltid aktuellt inom socialtjänsten. Alla enheter inom socialtjänsten är

noga med att samtala med barn om deras situation samt att hålla barn informerade. Familjevården arbetar med brukardelaktighet och handläggarna prövar nya sätt att kommunicera med barnen. Den brukarenkät som skickades ut under hösten till alla placerade barn över sex år visade i stort på att barnen upplevde delaktighet och hade kännedom om vem som var deras handläggare.

Antalet orosanmälningar avseende barn och unga har ökat markant under året och i ungefär lika hög grad för flickor som för pojkar. Fler får sina förhandsbedömningar gjorda i tid, vilket är gynnsamt för barn som därmed får sina behov utredda och belysta skyndsamt.

Under året har iRisk-skyddsintervjuer i barnutredningar som rör våld kompletterats med våldsutövarintervjuer. Intervjuerna bidrar med fördjupad information kring flera viktiga områden gällande hur våld påverkar föräldraförmågan. Våldsutövarintervjun tar inte bara fasta på hur den våldsutövande ställer sig till oron kring våld, utan också hur denne ser på våldet och dess inverkan på relationen till barnet. Det som hittills också iakttagits är att intervjun bidrar till en fördjupad analys av hur den intervjuade ser på sitt eget ansvar och dennes förmåga att reflektera kring barnets behov. Användandet av iRisk-intervjuer (föräldrar och barn) bidrar till en tydligare bedömning av barnets behov av skydd och stöd.

Behovet av familjehem till barn och unga har ökat kraftigt. Under året har verksamheten provat att avsätta tid för att en medarbetare ska vara huvudansvarig för att rekrytera familjehem. Detta arbete har inte fullföljts enligt plan utifrån att verksamheten har haft hög sjukfrånvaro och behövt prioritera det mest akuta, men viss effekt av det nya arbetssättet har ändå kunnat ses. Ambitionen är att utveckla detta arbetssätt under kommande år.

Familjevården arbetar i enlighet med rådande lagstiftning för överflyttning av vårdnad av placerade barn och ungdomar till deras familjehem. För närvarande är 35 barn och ungdomar vårdnadsöverflyttade till sina familjehem. Enheten prövar vårdnadsöverflytt i samtliga ärenden efter tre års placering om det bedöms lämpligt, vilket gynnar barnen genom ökad trygghet och långsiktighet.

Barn som är aktuella inom Multisystemisk terapi (MST) har blivit tillfrågade om vad dessa önskar att insatsen ska hjälpa dem med. En del ungdomar har avböjt att formulera egna mål och valt att ansluta sig till vad deras föräldrar har uttryckt.

Samordnad Individuell Plan (SIP) regleras i socialtjänstlagen och i hälso- och sjukvårdslagen. Antalet barn och unga som har fått en SIP som initierats av socialtjänsten är 53, med en jämn könsfördelning. Barnen får ett mer samordnat stöd där ansvarsfördelning mellan de olika aktörerna fördelas och det blir tydligare för familjen vem som gör vad, när och i vilket syfte.

Medarbetare inom öppna förskolan har deltagit i kollegialt lärande kring Nya vägar och Ersta Vändpunktens verksamhet för att få ökad kompetens kring barn som växer upp med missbrukande förälder. I december har öppna förskolorna lagt in ett arbete med Vit juls material, för att lyfta diskussioner och informera kring alkoholanvändningen som ökar vid jul- och nyårshelgerna i många familjer. Öppna förskolan, förskolan och socialtjänsten har ett uppbyggt samarbete.

Förvaltningen har beaktat barnrättsperspektivet i alla tjänsteutlåtanden där det är relevant under rubriken Barnrättsperspektivet.

Nationella minoriteter

Förvaltningen har under året erbjudit öppen förskola på finska en eftermiddag i veckan.

Efterfrågan på förskola på finska, meänkieli och samiska är låg; för ett barn efterfrågas förskola på finska. Vid årets språkinventering inom förskolan uppgav 14 medarbetare att de har tillräckliga kunskaper i finska för att kunna använda det i sitt arbete. Ingen medarbetare uppgav tillräcklig kunskap i romani chib, jiddisch, meänkieli eller samiska. Inte heller uppgavs att något barns modersmål var romani chib, jiddisch, meänkieli eller samiska. På grund av den låga efterfrågan har inte förvaltningen arbetat för att öka andelen medarbetare inom förskolan med kunskaper i de nationella minoritetsspråken.

Sedan flera år har förvaltningen tillsammans med Skarpnäck och Farsta stadsdelsförvaltningar erbjudit aktiviteter för finstalande i ett ambulerande café. Ansvaret för caféet har cirkulerat. Farsta stadsdelsförvaltning har erbjudit sångstunder och på Enskede Nya servicehus har det funnits möjlighet att bada bastu. När pandemin utbröt fick aktiviteterna ställas in, men kommer att återupptas så snart det är möjligt.

Förvaltningen har licens för en digital tjänst, Sävelsirkku, som ska stimulera sinnen och minnen. Tjänsten finansieras med statsbidrag inom klustret Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck.

Samrådsmöten med de övriga språken, samiskan och tornedalsfinskan, startades under våren där äldreförvaltningen varit sammankallande. Mötena har främst handlat om behovet av att översätta och sprida information. Samrådsgruppen hade planerat för en Minoritetsdag under 2020, som på grund av pandemin inte kunnat genomföras.

Äldreförvaltningen har gett bidrag till föreningar för att utbilda volontärer. Både sverigefinska och tornedalsfinska föreningar har en grupp med volontärer som varit i kontakt med dem som har önskat under pandemin.

Stadsdelsförvaltningen har en utsedd kontaktperson som deltar i stadens nätverk om nationella minoriteter och samordnar förvaltningens arbete.

Konsekvenser av Covid-19-pandemin

Förvaltningen har under året sett följande verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser av covid-19-pandemin per verksamhetsområde. De ekonomiska konsekvenserna redovisas mer detaljerat i avsnittet om ekonomi.

Förskoleverksamhet

Förskolorna har haft ökade kostnader för sjuklöner. Under våren var behovet av extra personal lågt, på grund av färre närvarande barn. Under hösten har närvaron av barn ökat, samtidigt som personalens sjukfrånvaro ökat. Det har gett stegvis ökade vikariekostnader. Statsbidrag täcker i stor utsträckning kostnader för hög sjukfrånvaro under perioden med pandemin.

Förskoleenheters ledningsgrupper har fått en ökad arbetsbelastning i och med genomförande av risk- och konsekvensanalyser, framtagande av rutiner och revidering av dem, extrainsatta möten och omstrukturering av inplanerade möten. Arbetsuppgifter har också tillkommit,

såsom inventering av skyddsmaterial, fördelning av resurser, vikariehantering och hantering av oro hos personal och vårdnadshavare. För den pedagogiska personalen har nya arbetsuppgifter tillkommit, såsom efterlevnad av nya rutiner, fler möten och nya arbetssätt för kontakter med vårdnadshavare. Undervisningen har också behövt planeras om på grund av att barns och kollegors närvaro varit svår att förutsäga. Arbetsbelastningen har också ökat på grund av den dialog som måste föras med vårdnadshavare om barn ska vara hemma eller inte, utifrån uppvisade symptom. I vissa fall har det lett till konflikter då vårdnadshavare ansett att personalen gjort felbedömningar.

Undervisningen i förskolan har till stor del genomförts utomhus. Flera rektorer kan se att detta skapat nya arbetssätt hos pedagogerna när det gäller användningen av utemiljön och tiden utomhus. Flera enheter har sett det som ett tillfälle att utveckla undervisningen i utemiljöerna, som kommer att användas även fortsättningsvis. Den ökade utevistelsen har lett till att barn fått utveckla sin rörelse och motorik, samtidigt som aktiviteter som kräver mer fokus och koncentration har fått stå åt sidan.

En del förskoleenheter beskriver svårigheter med att genomföra pågående projekt på grund av att barn och personal varit frånvarande i omgångar. Det har gjort det svårt att få en kontinuitet i projekten. Tiden för planering har också påverkats när personal varit frånvarande, eftersom de som varit på plats haft svårt att gå ifrån. Under delar av pandemin har mycket av rektors och pedagogers tid gått till implementering av nya rutiner, hantering av oro hos personal och vårdnadshavare samt daglig hantering av närvarande barn samt personal för att eventuellt flytta personal mellan förskolor. Det har lett till att undervisningen fått mindre fokus.

Förskolan kan också se att pandemin fått konsekvenser för barn som har olika svårigheter i hemmen, genom att de tillbringat mindre tid på förskolan och mer hemma. Varje enhet har tagit kontakt med barn som varit frånvarande en längre tid. De har bland annat erbjudits att komma till förskolan under ett par timmar, då all utbildning genomförts utomhus. Flera har då valt att komma tillbaka.

Nya arbetssätt har börjat användas och flera enheter ser fördelar som kommer att bevaras även efter pandemin. Det gäller till exempel digitala möten med deltagare från olika förskolor, där resor inte behöver genomföras. Medarbetare har utökat sin digitala kompetens och formen för de digitala mötena har utvecklats. Att ha digitala möten ökar även rektorens möjlighet att vara delaktig och närvarande på de olika förskolorna inom enheten. En positiv konsekvens av att personal behövt arbeta på olika förskolor inom enheten, utifrån varierad närvaro av personal och barn, är ökat samarbete mellan förskolor inom respektive enhet.

Barn, kultur och fritid

För fältassistenterna har pandemin medfört anpassade arbetssätt. Skolbesöken har exempelvis förlagts utomhus. Fältassistenterna har haft ökad arbetsbelastning och fler kontakter med vårdnadshavare.

Parklekar och öppna förskolor har haft sin verksamhet igång under pandemin men förändrat arbetssätt för att minska smittspridning bland annat genom att bedriva mer verksamhet utomhus. Då verksamheterna förlades utomhus valde vissa att inte besöka verksamheten då de tyckte det var för kallt.

Det har stundtals varit personalbrist inom vissa verksamheter, vilket har medfört att vissa fått

stänga vid ett fåtal tillfällen.

Inom vissa verksamheter har kostnaderna minskat på grund av sjukfrånvaro medan kostnaderna ökat i andra verksamheter om man behövt sätta in vikarier alternativt hyra in personal.

Ekonomiskt bistånd

Coronapandemin har i hög grad påverkat situationen inom ekonomiskt bistånd. Från mars ökade antalet nya ärenden och under sommaren sökte fler studenter än tidigare ekonomiskt bistånd, troligen på grund av sämre tillgång till sommarjobb. Trenden med ökat antal personer som söker ekonomiskt bistånd, som märkts sedan andra halvan av 2019, fortsatte fram till augusti men har sedan planat ut.

Arbetsmarknadsinsatser

Under året har 30 personer, varav 19 kvinnor och 11 män, beviljats visstidsanställning, Stockholmsjobb. Under året gjordes 16 nya anställningar. Det är färre än planerat, vilket till stora delar kan kopplas till pandemin. Även antalet tillhandahållna platser för Stockholmsjobb har varit lägre än planerat.

Den särskilda satsningen på att få ut kvinnor som står långt från arbetsmarknaden i arbete, som var planerad till våren, har inte kunnat genomföras och har skjutits fram till 2021.

Antalet feriejobb som erbjöds var något lägre än målsättningen. Målet om tillhandahållna platser för feriejobb uppnås heller inte. På grund av pandemin kunde inga platser inom äldreomsorg och förskola erbjudas under sommaren, vilket påverkade resultatet. Inga feriejobb kunde heller erbjudas under jullovet.

Äldreomsorg

Pandemin har fått stora konsekvenser för äldreomsorgen under året. Verksamheterna har prioriterat kärnverksamheten och gjort nödvändiga omprioriteringar. Situationen har ställt stora krav på såväl chefer som medarbetare.

Äldreomsorgens ekonomi har påverkats kraftigt av pågående pandemi, främst på grund av ökade personalkostnader. Nya medarbetare har anställts och verksamheter har anlitat inhyrd personal. Även kostnader för skyddsutrustning, kost och transporter har ökat. Antalet brukare i verksamheterna har minskat vilket gett lägre hyresintäkter. Omsorgsbehovet har minskat under perioden.

Digitaliseringstakten har ökat i verksamheterna. Ett exempel är att brukare i vård- och omsorgsboenden fått hjälp att hålla kontakt med anhöriga digitalt. Arbetssätt har utvecklats och betydligt fler möten och uppföljningar sker nu digitalt jämfört med tidigare.

Beläggningen på vård- och omsorgsboenden har minskat påtagligt, vilket bland annat inneburit att avdelningar stängt tillfälligt. Totalt har 45 lägenheter lagts i malpåse.

Öppna mötesplatser och restaurang Senioren har varit stängda. Den planerade samverkan mellan förebyggande verksamheter inom region östra söderort har skjutits upp. De planerade hälsoveckorna och dagsutflykter under sommaren ställdes in.

Feriearbetande ungdomar och ungdomsbesöken på helger i vård- och omsorgsboenden ställdes också in. Antalet studenter som gjort sin praktik inom äldreomsorgen har minskat.

Förvaltningen öppnade tillfälligt en korttidsavdelning för äldre med covid-19 på Högdalens vård- och omsorgsboende under sommaren.

Det har skett en tydlig utveckling när det gäller både kunskaper om och följsamhet till basala hygienrutiner och kohortvård i äldreomsorgens verksamheter. Sjuksköterskor inom äldreomsorgen har genomfört en fördjupad utbildning och handledning för cirka 150 medarbetare för att säkerställa att rekommendationer för basala hygienrutiner och kohortvård följs. Egna instruktionsfilmer för att visa hur skyddsmaterial ska användas har spelats in. Vårdhygien inom Region Stockholm har i betydligt högre utsträckning än vanligt varit tillgängliga för utbildning och stöd i hygienrutiner.

Ett tydligt mönster från resultatuppföljningar inom äldreomsorgen under perioden är att samarbetet inom och mellan verksamheterna förbättrats under pandemin. Ett exempel är att medarbetare har tagit initiativ till innovativa lösningar och erbjudit sin hjälp till andra enheter.

Projekt heltid som norm är pausat på grund av nödvändiga omprioriteringar.

Chefer har haft särskild beredskap under helger för att skapa en tryggare arbetsmiljö och verksamhet.

Biståndshandläggare har inte gjort fysiska hembesök under pandemin. Uppföljningar har i stället genomförts via telefon. I särskilda boenden har inga uppföljningar genomförts, utifrån centrala rekommendationer.

Förvaltningen ser en tendens till ökad social isolering och psykisk ohälsa hos de personer som ansöker om stöd. Som alternativ till den vanliga förebyggande verksamheten har äldre i stadsdelsområdet erbjudits stödsamtal, digitala inköp, digitala aktiviteter, seniorgympa via sociala medier etcetera.

Under perioder har brukare i särskilda boenden inte haft möjlighet att ta emot besök på grund av risk för smitta. Verksamheterna har anpassat sig till rådande förbud och i stället anordnat säkra besök inomhus eller utomhus. I livets slutskede har anhöriga fått möjlighet att besöka den äldre.

62 äldre med covid-19 i ordinärt boende har fått särskilt stöd från det så kallade förstärkningsteamet inom hemtjänsten. Verksamheter har ställt om till kohortvård, vilket innebär att smittade personer har avskilts från övriga boende för att minska smittspridningen

Funktionsnedsättning

Inom funktionsnedsättning har brukarna påverkats av begränsade aktiviteter och flertalet brukare som tillhör riskgrupper är isolerade. Verksamheterna har fått hantera oro hos både brukare, anhöriga och medarbetare utifrån pandemin.

Insatsen daglig verksamhet har erbjudits de brukare där riskbedömningar har visat att det varit möjligt. Under våren var daglig verksamhet stängd under en period vilket har påverkat ekonomin. Kostnader för personal, mat och förbrukningsmaterial har varit lägre inom daglig verksamhet. Grupp- och servicebostäder och personlig assistans har behövt stödja med utökade insatser och hitta alternativa aktiviteter för de personer som inte har kunnat gå till sin dagliga verksamhet. Personalresurser har behövt tillsättas för att kunna garantera en trygg och säker omsorg vilket ökat kostnaderna. Under våren lånades personal ut från daglig verksamhet till grupp- och servicebostäderna i samband med stängningen av daglig verksamhet.

Verksamheterna har behövt utveckla och anpassa arbetssätt, vilket bidragit till en utveckling som kommer att vara till nytta även efter pandemin. Utvecklingsområden har identifierats som verksamheterna kommer att arbeta vidare med. Exempel är det digitala användandet som har ökat i verksamheterna. Bland annat har biståndshandläggare haft möten via Skype och den dagliga verksamheten har haft aktiviteter via Skype och telefon.

Planerad verksamhetsutveckling har försenats och det ordinarie kvalitetsarbetet har fått stå åt sidan. Följande aktiviteter är försenade inom verksamhetsområdet:

- Fokusgrupper för att öka det digitala användandet/digitala hjälpmedel har skjutits fram.
- Implementering av pedagogiskt förhållnings- och arbetssätt har avstannat.
- Målarbete om jämställdhet inom daglig verksamhet har skjutits fram.

Satsningen på det så kallade "arbetsspåret" inom daglig verksamhet, det vill säga att personer med funktionsnedsättning ska lotsas vidare mot en anställning, har inte kunnat prioriteras på grund av pandemin.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Visst utvecklingsarbete har behövt stå tillbaka till förmån för att bedriva kärnuppgifterna i detta extrema läge. Samtidigt har pandemin också inneburit att Social omsorg barn och unga snabbt har utvecklat och implementerat nya rutiner och arbetssätt som kommer tillföra verksamheterna värden även efter pandemin.

När flera medarbetare haft sjukfrånvaro har ärendehanteringen fått omfördelas på all personal i tjänst. För att säkerställa kärnverksamheten har konsulter anlåtits för att ersätta viss frånvarande personal. Fokus har varit att göra skyddsbedömningar som inte kan avvaktas. Handläggningstider har påverkats till följd av personalfrånvaro och sjuka klienter. Utredningstiderna har i flera fall blivit längre än de lagstadgade fyra månaderna. Vid ett par tillfällen har insatserna kontaktfamilj och kontaktperson inte kunnat verkställas till följd av covid-19.

De barn och familjer som verksamheterna möter har påverkats på så sätt att de fått träffa andra socialsekreterare vid sjukfrånvaro samt att fler möten genomförts via Skype eller per telefon. För att säkerställa hälsostatus har vissa möten avbokats.

Antalet orosanmälningar har ökat. Fler orosanmälningar har gällt misstanke om lägenhetsbråk från anonyma grannar.

Antalet uppsägningar har ökat från 687 under 2019 till 897 under 2020. Det har inkommit meddelanden om avhysning i 72 ärenden och fram till 1 december har 29 avhysningar verkställts. Det innebär en ökning med 41 procent jämfört med föregående år.

Förvaltningen har uppmärksammat en ökning av inkommande samtal och ökad oro för att bli uppsagd under pandemin. Utifrån att många blivit av med sitt arbete och sin fasta inkomst kan en koppling göras mellan pandemin och det ökade antalet uppsägningar och avhysningar under året.

Personer har blivit kvar längre än planerat på skyddade boenden. Det har både berott på att de uppvisat symptom på smitta men även på sjukfrånvaro på boendena och inom förvaltningen och därmed mindre resurser för att ge stöd i att hitta andra boenden.

Öppenvård Sydost har bedrivit verksamhet under hela året, med färre deltagare i samtalsgrupperna och med hänsyn tagen till Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Inom socialpsykiatri har en ökning av psykisk ohälsa hos brukarna uppmärksamats, bland annat genom att fler brukare är mer socialt isolerade än tidigare. En del brukare har av sagt eller avslutat sitt boendestöd till följd av rädslan för att bli smittad av coronaviruset.

Träffpunkten Flotten var under våren stängd. En stor del av aktiviteterna har ställts om till utomhus.

Utvecklingsarbetet har blivit försenat på grund av pandemin. Exempel på aktiviteter som avvikit är:

- att hitta en lämplig lokal för träffpunkten Flotten
- implementera metodstödet som tagits fram inom socialpsykiatriens utförarverksamheter
- implementering av pedagogiskt förhållnings- och arbetssätt.

Kostnaderna inom socialpsykiatri har ökat för personal, digitala verktyg samt hygien- och skyddsutrustning. Att brukare har av sagt sig eller gjort uppehåll i sina stödsatser har även minskat intäkterna. Det är oklart vad konsekvenserna kommer att bli på sikt för de brukare som av säger sig sitt stöd och är isolerade under en längre tid.

Stadsmiljö

Besöksstrycket på lekparker, parker och grönområden har ökat. Folkhälsomyndighetens rekommendationer om social distansering har lett till att fler parker och grönområden används. De fasta grillplatserna har ökat i popularitet. Spontan motion och rörelse har också ökat, vilket lett till fler människor i motionsspår och utegym. Detta har medfört ett ökat behov av drift och underhåll av parker och grönområden, vilket innebär ökade kostnader.

Entreprenören för drift och underhåll har tagit fram en handlingsplan för arbetet under pandemin. Förvaltningen har under verksamhetsåret haft en tät kontakt med entreprenören för att gemensamt prioritera vad som ska utföras.

För att erbjuda möjligheter till social distansering har förvaltningen kompletterat parker och grönområden med olika parkmöbler.

Övrigt

I förvaltningshuset har olika åtgärder genomförts för att motverka spridning av covid-19. Exempel på åtgärder är att extra städning har beställts, mötesrum har kompletterats med utrustning för Skypemöten och att extra personal har arbetat i receptionen för att säkerställa att det inte är för många personer där samtidigt. Ett nytt kösystem har installerats och en skylt om detta är synlig för besökare som står utanför receptionens entré. Detta möjliggör att besökare som väntar på sin tur kan vänta utanför receptionen.

I början av pandemin genomfördes få underhållsåtgärder eftersom det inte var möjligt att komma in i de olika lokalerna, med syftet att motverka smittspridning. Detta försköt många tidplaner, men det är i dagsläget svårt att bedöma om effekten kommer vara långsiktig eller om det går att arbeta ikapp under resten av året.

Nämndssammanträdena har varit stängda för allmänheten sedan april och antal medarbetare från förvaltningen som deltagit har varit begränsat.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2020 varit tillräcklig.

Förvaltningen har genomfört kontroller enligt internkontrollplanen. Utöver dessa kontroller har ytterligare granskningar och kontroller genomförts. Resultatet är positivt och innebär en riskreducering av viktiga processer. Resultaten visar också på utvecklingsbehov inom informationssäkerhet, till exempel när det gäller informationsklassning av olika system och uppdatering av personuppgiftsbehandlingar. Arbetet med informationssäkerhet fortsätter under 2021.

En tät övervakning och regelbundna kontroller av redovisning är fortsatt viktigt för att behålla kvaliteten i redovisningen liksom regelbunden kontroll och utbildning inom inköp och avtalstrohet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Utveckling av innovationskapacitet

Utvecklingsarbete och innovationer beskrivs främst under respektive KF-mål. Nedan följer några exempel därifrån.

Förskolan

För att utveckla undervisningen i förskolan och ge alla barn bästa möjliga förutsättningar till lärande har förvaltningens medverkan i forsknings- och utvecklingsprogrammet Flerstämmig undervisning i förskolan, (Fundif) fortsatt. Genom programmet har olika teoretiska undervisningsupplägg prövats.

Socialtjänsten

Förberedelser pågår inför den forskningsstudie som ska påbörjas under år 2021 där samlarteamet kommer att medverka. Resultatet från samlarteamet visar hittills att metoden bidrar till en ökad självständighet. Fyra brukare har kommit så långt att insatsen har kunnat avslutas, 15 av 20 brukare har kunnat minska andelen äodelar, 12 brukare har inte längre något hot om vräkning. Genom insatsen från samlarteamet kan övriga boendestödjare fokusera på övriga insatser, vilket ger brukarna större möjlighet till ökad självständighet.

Äldreomsorgen

Verklighetslabbet är ett samverkansprojekt mellan bland annat staden, Micasa, KI, Openlab och KTH, med Stureby vård- och omsorgsboende som bas. Till projektet kan forskare, innovatörer, entreprenörer eller studenter skicka in ansökningar för att få testa innovationsidéer i verkligheten.

Verksamhetslabbet har samordnat äldreomsorgens innovationsarbete och verksamheten har permanentats under 2020 i ett så kallat innovationscenter. Ett samarbete har inletts med Östermalms stadsdelsförvaltning.

Några exempel på innovationsprojekt som förvaltningen medverkat i är:

- Årsta och Stureby hemtjänst har deltagit i det stadsövergripande projektet Smarta lås.
- Äldre personer med hemtjänst i stadsdelsområdet har fått hjälp att göra digitala inköp.
- Ett utvecklingsarbete med e-tjänsten och appen Nollvision undernäring för att göra tjänsten mer interaktiv för användare har påbörjats.
- Ett nationellt Vinnova-projekt (år 2019-2024) med stöd från Livsmedelsakademien. Fokus har varit innovation för äldre i ordinärt boende för att förebygga undernäring. Förvaltningen ingår i ett kärnteam tillsammans med Socialstyrelsen, Livsmedelsverket, företag och högskolor

För att erbjuda brukare insatser utifrån evidensbaserad praktik har samarbetet med Karolinska institutet utvecklats genom en doktorandtjänst. Legitimerad personal har genom detta fått kvalificerad handledning i hälso- och sjukvårdsarbete. Nämndens verksamheter får tillgång till evidensbaserade metoder genom det löpande samarbetet.

Synpunkter och klagomål

Avdelning	Förskola	Social omsorg vuxna	Social omsorg äldre	Social omsorg barn och unga
Antal beröm	158	54	386	2
Antal synpunkter/klagomål	92	148	326	11
Klagomålen inlämnade av:				
Brukare	86	78	157	8
Anhörig		53	133	3
Annan	6	17	36	
Kategorier inlämnade klagomål:				
Bemötande	16	36	67	5
Tillgänglighet		24	30	
Kontinuitet		2	10	
Kompetens	1	6	18	
Brister i information	13	20	43	3
Utebliven/försenad insats	1	14	51	
Felaktigt utförd insats	7	20	49	
Felaktigt beslut	10	7	2	
Fysisk miljö	1	3	10	
Annat	18	45	23	

Avdelning förskola

En del klagomål inom avdelning förskola har handlat om oro kring covid-19. Klagomålen har hanterats genom att informera om vidtagna åtgärder och rutiner samt hänvisning till folkhälsomyndighetens rekommendationer. Det har också inkommit positiva synpunkter gällande förskolornas hantering och omställning under pandemin.

Klagomål har inkommit om bemötande och felaktig information, samtidigt som positiva kommentarer också handlar om bemötande och trygghet för barnen. Flera förskolor har också tagit emot positiva synpunkter om innehållet i verksamheten.

Social omsorg barn och unga

Samtliga inkomna synpunkter/klagomål hanteras av enhetschef som förklarar ärendet för brukaren. Samtal sker med aktuell handläggare och ärendena diskuteras på gruppmöten. Klagomålen handlar oftast om brister i bemötande eller information.

Social omsorg äldre

Synpunkter och klagomål har hanterats löpande i verksamheterna och återkopplats till den som inkommit med synpunkten. Klagomålen har till exempel handlat om personalens bemötande, brister i utförandet och information till brukare och anhöriga.

En samlad analys av de synpunkter och klagomål som har kommit in under året visar ett mönster där avvikelserna oftast handlar om brister i bemötande och information till brukare och anhöriga.

Analysen visar också att kraven på kommunikation med brukare och anhöriga har ökat på grund av de stora förändringarna som en följd av pandemin. Verksamheterna har tvingats prioritera omsorgsinsatser före serviceinsatser. Svårigheterna med informationsöverföringen har dokumenterats som ett underlag för arbetet med nästa års verksamhetsplan.

Verksamheterna har fått beröm för de aktiviteter som anordnats under sommaren och de besök som möjliggjorts med anhöriga utomhus. Kostenheten har fått beröm för maten och hur maten levereras till särskilda boenden. Förebyggande verksamheten har fått beröm för den omtanke de visat äldre under pågående pandemi.

Flera verksamheter har fått beröm för hur information lämnats i samband med pandemin och de åtgärder som vidtagits. Kommunikation med anhöriga via sms/mms har varit särskilt uppskattat.

Förvaltningen uppmuntrar brukare och anhöriga att rapportera upplevda brister som ett underlag för förbättringsarbetet. Klagomålen har bidragit till att verksamheten utvecklas genom samtal med personal kring bemötande och arbetssätt. Rutiner och genomförandeplaner har uppdaterats utifrån inkomna synpunkter.

Social omsorg vuxen

De flesta klagomål har handlat om tillgänglighet, bemötande, felaktigt utförda insatser, brister i information och andra orsaker. En del klagomål kan kopplas till förändrade rutiner, svårigheter med tillgänglighet och information med mera kopplat till covid-19. Flera verksamheter har haft begränsat öppethållande eller stängt under delar av året på grund av pandemin.

Återkoppling sker i möjligaste mån till den som klagat. Klagomål behandlas ofta på arbetsplatsträff på berörd enhet. Vid behov ordnas ett personligt möte med den som klagat. En del klagomål har hanterats genom förändringar i rutiner, vilket brukarna i dessa fall uppgett sig nöjda med.

Beröm har handlat om nöjdhet med insats och bemötande och den hjälp eller det stöd personen eller anhöriga fått.

Arbetet med klagomål och synpunkter har lett till vissa förbättringar i verksamheten. Inom socialpsykiatrin har en förbättring av samarbetet med brukarnas anhöriga skett som en följd av klagomålshantering.

Stadsmiljö och lokaler

Förvaltningen har under verksamhetsåret mottagit cirka 8 700 synpunkter och kommentarer. De huvudsakliga kanalerna för dessa är synpunktsportalen, driftsportalen, e- post och telefonsamtal. Mycket av de synpunkter och kommentarer som inkommer är felanmälningar, frågor och klagomål.

Lex Sarah

Två rapporter om missförhållanden har kommit in till Social omsorg barn och unga under året. De har handlat om felaktigt utförd handläggning och utförande av insatser. Utifrån utredningarna har processer setts över och förbättrats. Exempelvis har tolkhanteringen förbättrats och ärendedragningar styrts upp för att undvika missförhållanden.

Tio rapporter har kommit in till Social omsorg vuxen under året. De har handlat om misstänkt stöld, brister i handläggning, brist i bemötande samt fysiskt våld. Resultat av de utredningar som avslutats är bland annat att rutiner har setts över och bemötandefrågor lyfts i verksamheterna.

Till Social omsorg äldre har 15 rapporter om missförhållanden kommit in under året. De har handlat om brister i omvårdnad, huvudsakligen att brukare inte fått de insatser utförda som de haft behov av. Vid två tillfällen har utredningarna handlat om att brukarens integritet har kränkts. Som en följd av händelserna har verksamheterna förtydligat arbetssätt, rutiner och arbetat vidare med sjuksköterskornas arbetsledande uppdrag.

Nio av de utredningar som kommit in till förvaltningen pågår fortfarande. Av totalt 18 slutförda utredningar under året har tre anmälts till Inspektionen för vård och omsorg som ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande.

Egenkontroller, inspektioner och granskningar

Förskola

Stockholms stads förskoleundersökning genomfördes mellan den 10 februari och 12 april. Under 2020 var vårdnadshavare med barn i Enskede-Årsta-Vantörs kommunala förskolor generellt sett lika nöjda med förskolan som tidigare år. 88 procent av vårdnadshavarna instämmer i att förskolan i sin helhet är trygg och säker, 84 procent är som helhet nöjda med förskolan och 83 procent anser att de kan rekommendera sitt barns förskola. Vårdnadshavare önskar ökad möjlighet till digital kommunikation om sitt barns utveckling och lärande samt måltider och kost i förskolan.

Social omsorg barn och unga

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har med anledning av smittspridning av covid-19 gjort en tillsyn av alla kommuner och stadsdelar i Stockholms län. Syftet med tillsynen är att ta reda på hur stödet till barn, som riskerar att fara illa, påverkats av covid-19. Som underlag för tillsynen begärde IVO in uppgifter om antal orosanmälningar under mars månad 2019 och 2020 samt andel förhandsbedömningar som leder till utredning mars 2019 och 2020. Inget beslut har inkommit från IVO.

Social omsorg äldre

Verksamheterna inom äldreomsorgen följer avdelningens rutin för egenkontroller. Resultaten analyseras och åtgärder vidtas systematiskt.

Under året har särskilt fokus legat på följsamhet av basala hygienrutiner. Resultatet av egenkontrollerna visar att medarbetare blivit bättre på att följa hygienrutiner efter utbildning och säkerställa att skyddsutrustning används korrekt.

IVO har genomfört tillsyn på Stureby hemtjänst och Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende med anledning av covid-19. Enheterna beskrev vidtagna åtgärder utifrån rådande pandemi och IVO beslutade att inte göra någon ytterligare granskning.

Äldreförvaltningen har granskat användandet av arbetskläder inom hemtjänsten. Granskningen visade att flertalet medarbetare följer rutinerna men att det också fanns vissa brister. Efter en uppföljande inspektion har en hemtjänstgrupp upprättat en handlingsplan utifrån det som framkom.

Social omsorg vuxen

Internkontroller har gjorts av att inkomna LVM-anmälningar förhandsbedöms samma dag. Kontrollen visade att alla ärenden utom ett förhandsbedömdes samma dag. Kontakt hade tagits med brukaren samma dag som den anmälan inkom, för komplettering av information gällande en pågående utredning.

Kontroll har gjorts av att brukarna fått beslut på sin ansökan. Inga avvikelser hittades.

Internkontroller inom öppenvården visar att arbetet med att upprätta genomförandeplaner avsevärt har förbättrats under året och att det finns planer i nästan alla ärenden två veckor efter att personen börjat sin behandling. Behandlarna dokumenterar också i större omfattning att de ställer frågor om föräldraskap till brukarna.

Inom RVT har kontroll gjorts av om det finns aktuella utredningar i ärendena, om utredningstider hålls och om barnets situation belysts. I samtliga granskade ärenden fanns aktuella utredningar, uppdaterade journalanteckningar samt aktuella risk och skyddsbedömningar. FREDA-instrument har använts som underlag för bedömningar.

I 3 av 19 ärenden har förhandsbedömning tagit mer än två veckor, beslut har fattats inom tre veckor. I 7 av 19 ärenden har utredningstiden överstigit två månader, 6 av dessa har slutförts inom tre månader och 1 inom fem månader. I samtliga granskade ärenden där det finns barn har utredningarna belyst om barnet/-en upplevt våld samt eventuella konsekvenser av våldet. Barnkonsekvensanalys finns i 7 av 12 granskade ärenden.

Analysen är att det finns behov av att utveckla arbetet med att belysa barns situation i

utredningar och att skriva barnkonsekvensanalyser.

Inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri har egenkontrollerna visat goda resultat. Socialpsykiatrin har fått en bättre systematik i uppföljning av rutiner, dokumentationen inom utförarverksamheten av personlig assistans har utvecklats och biståndshandläggningen visar på god kvalitet i dokumentationen. Uppföljning av ärenden inom biståndshandläggningen visar att insatserna leder till att brukare blir mer självständiga. Behov av förbättringar har identifierats vad gäller att lyfta barns röst tydligare inom biståndshandläggningen samt klagomål- och synpunktshanteringen inom daglig verksamhet.

Verksamhetsuppföljning har under året skett inom socialpsykiatri, avlösarservice samt ledsagarservice. Inom avlösarservice och ledsagarservice identifierades vissa brister vad gäller rutiner. Dessa ska vara åtgärdade under våren 2021. Inom socialpsykiatrin uppmärksammades behov av bättre systematik i uppföljningen inom verksamheten. Utifrån det har strukturen för framtagande av genomförandeplaner utvecklats för att brukaren ska få en högre grad av delaktighet samt att dokumentationen följs upp och revideras regelbundet.

Företaget PwC genomförde år 2020 en granskning av personlig assistans i Stockholms stad. Av återkopplingen framkom att det finns struktur för uppföljning av personlig assistans. En rekommendation lämnades om att upprätta en rutin för att upptäcka assistansfusk hos utförare samt att säkerställa att fakturor betalas i tid. Förvaltningen har tagit fram rutiner utifrån rekommendationerna.

IVO inledde i oktober ett tillsynsärende gällande ekonomiskt bistånd utifrån klagomål till IVO från sex enskilda personer. En person hade inkommit med tre klagomål. IVO begärde svar på följande frågor från förvaltningen:

- Hur arbetar förvaltningen med tillgänglighet för personer som ansöker om ekonomiskt bistånd?
- Hur tillförsäkrar förvaltningen ett gott bemötande till de personer som ansöker om ekonomiskt bistånd?
- Redogör för hur förvaltningen ser till att en rättssäker handläggning sker i ansökningar om ekonomiskt bistånd. Hur hanteras överklagan? Vilka arbetssätt finns vid ansökan och överklagan, vilket stöd ges till sökande?

Förvaltningen svarade IVO med ett yttrande den 22 november 2020.

Under året har verksamheterna inom Social omsorg vuxen haft två inspektioner av Arbetsmiljöverket utifrån två allvarliga arbetsplatsolyckor som inträffat, en inom daglig verksamhet och en på en gruppbostad enligt LSS. Den ena incidenten skedde tidigt under året och ärendet hos Arbetsmiljöverket är avslutat. De rekommenderade åtgärderna har genomförts i verksamheten. Arbetsmiljöverket har ännu inte lämnat några rekommendationer gällande den andra incidenten. Daglig verksamhet har utvecklat sitt arbetsmiljöarbete utifrån incidenten och arbetar mer förebyggande än tidigare. Inom gruppbostaderna uppmärksammades vikten av att arbeta noggrant utifrån den struktur som är framtagen för respektive brukare, som en del att förebygga att allvarliga händelser sker.

Uppföljning av revisorernas årsrapport 2019

Utifrån revisionens rekommendationer i årsrapporten har förvaltningen vidtagit följande

åtgärder.

1. Förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism

Revisionens rekommendationer var:

- Utveckla rapporteringen av arbetet till nämnden gällande aktiviteter i handlingsplaner och en samlad analys över arbetet.
- Säkerställ att medarbetare fullföljer stadens webbaserade grundutbildning.
- Förtydliga civilsamhällets roll i arbetet mot våldsbejakande extremism i enlighet med stadens riktlinjer mot våldsbejakande extremism.

Under året har förvaltningen rapporterat om aktiviteter i samband med tertialrapporterna. På ett förvaltningsövergripande möte med representanter från alla avdelningar i november skedde en avstämning av vad som genomförts utifrån handlingsplanen hittills under året. En samlad redovisning finns under KF-mål 1.2.

Förvaltningen loggar hur många som deltar i den webbaserade utbildningen mot våldsbejakande extremism. Planerat genomförande inom äldreomsorgen fick skjutas upp på grund av coronapandemins utbrott. Under året har totalt 426 medarbetare genomfört utbildningen. För att få fler att delta påminner preventionssamordnaren cheferna i olika verksamheter. När det gäller civilsamhällets roll har förvaltningen avvaktat att stadens centrala vägledning ska fastställas. Planen är att utifrån den uppdatera de lokala riktlinjerna.

2. Implementering av dataskyddsförordningen

Revisionens rekommendationer var att:

- utveckla styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva GDPR
- systematiskt inventera personuppgiftsbehandlingar
- regelbundet informationsklassificera informationstillgångar.

Under året har förvaltningen uppdaterat rutinerna för GDPR och utarbetat en rutin för inventering av personuppgiftsbehandlingar. Information om rutinerna sprids via ett informationsblad till chefer, på intranätet och genom förvaltningens dataskyddsnätverk. Vidare har en kontrollpunkt om dataskyddsrutiner lagts in i internkontrollplanen för 2021. Arbetet med framtagning av rutin för informationsklassning har avstannat på grund av coronapandemin, men kommer att återupptas under våren.

3. Äldre med psykisk ohälsa

Revisionens rekommendationer var:

- Säkerställ att det uppsökande arbetet riktat mot äldre personer bedrivs i enlighet med fastställda rutiner.
- Se till att såväl kommunala som privata hemtjänstutförare har information om nämndernas förebyggande verksamhet.
- Säkerställ att biståndshandläggare, i utredningar, konsekvent beaktar och dokumenterar den enskildes situation när det gäller psykisk hälsa och välbefinnande.
- Följ upp alla biståndsbedömda insatser minst en gång per år.
- Utveckla en systematisk egenkontroll på berörda enheter.
- Utveckla analysen av det förebyggande arbetet riktat mot äldre personer.

Under året har förvaltningen färdigställt en uppdragsbeskrivning för det uppsökande arbetet. Arbetet utförs enligt uppdraget och dokumenteras löpande. En broschyr om det förebyggande arbetet uppdateras två gånger per år. Broschyren har skickats till privata utförare, idéburna organisationer och medborgarkontor samt delats ut på samverkansmöten med primärvården. Dessutom har ett samverkansmöte med privata hemtjänstutförare genomförts under hösten. En systematisk egenkontroll med fokus på psykisk hälsa har också genomförts under hösten i form av aktgranskning. Alla biståndsbeslut följs upp och omprövas minst en gång per år. För att utveckla analysen av det förebyggande arbetet har förvaltningen under året arbetat enligt en ny modell med resultatdialoger.

3. Kvalitetsledningssystem inom äldreomsorgen – uppföljning

Revisionens rekommendation var att se till att enheten Stureby hemtjänsts ledningssystem för kvalitetsarbete är uppdaterat utifrån förändrad organisationen och andra förändringar i avdelningens kvalitetsarbete.

Under året har äldreomsorgens ledningssystem implementerats och brutits ned till enhetsnivå. Ett informationsdokument finns upprättat och har anpassats till enhetsnivå.

4. Budgetavvikelse inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Revisionens synpunkter var att de åtgärder som nämnden har vidtagit för att komma tillrätta med budgetavvikelser inom området inte varit tillräckliga.

Under året har förvaltningen genomfört en rad insatser. En arbetsgrupp med controller, avdelningschef, ekonomichef, upphandlare, enhetschef, utredare och HR-konsult har tittat på olika åtgärder för att komma till rätta med budgeten:

Enheten har arbetat med aktgranskning, vilket innebär att biträdande enhetschefer går igenom samtliga aktuella ärenden för att hitta felaktigheter som sedan åtgärdas. Varje medarbetare får återkoppling på hur deras ärenden såg ut.

För personer som har individuella avtal utanför LOV, ser enheten över möjligheten att omförhandla priserna inför att avtal går ut. Underlag för kostnader av utförare utanför LOV begärs också in för att kunna omförhandla priser. Detta har inneburit väsentligt minskade kostnader för avtal utanför LOV. Några personer som tidigare har bott i bostäder utanför LOV har flyttat till boenden inom LOV, vilket även medfört minskade kostnader.

Enheten deltar i en stadsövergripande samverkan för att se över möjligheten att tillskapa profilboende där förvaltningen idag behöver köpa plats utanför LOV som medför stora kostnader. Arbetet har avstannat under coronapandemin.

Enheten drar samtliga ärenden med turbundna resor i ärendedragning. Det är i dagsläget svårt att bedöma effekten av detta arbetssätt, eftersom coronapandemin har medfört att turbundna resor har minskat avsevärt, då daglig verksamhet dels var stängd under en period, och att en del av personerna med beslut om daglig verksamhet inte deltar i den.

En viktig faktor för budgeten är att staden ingick ett nytt avtal med utförare för turbundna resor för några år sedan. Detta har medfört att kostnaderna för resor har ökat avsevärt. Under 2019 ökade priserna med 5,6 procent och under 2020 med 4,8 procent, vilket innebär en ökning med cirka 3 miljoner kronor på två år.

Även personlig assistans enligt LSS har ökat under de senaste åren. Prognosen för 2020 är en ökning med 2 miljoner kronor. Det skulle innebära att kostnaderna för personlig assistans har ökat sedan 2018 med 5 miljoner kronor.

5. Delegationsordning – uppföljning

Revisionens rekommendationer var att säkerställa att alla nödvändiga beslut från nämnd till delegat finns på plats i enlighet med kommunallagen samt utveckla intern kontroll avseende delegation.

Under året har förvaltningen gjort en översyn av delegationsordningen. I april beslutade nämnden om en ny delegationsordning och i augusti uppdaterades den. Alla beslut om delegation finns nu på plats. Delegationsbesluten kontrolleras regelbundet i enlighet med väsentlighets- och riskanalysen. Kontrollpunkten om delegationsbeslut har utvecklats i internkontrollplanen för 2021.

6. Behörighetshantering i Agresso

Revisionens rekommendation var att följa upp behörigheter i enlighet med stadens rutin.

Under året har förvaltningen följt upp behörigheterna två gånger och följer därmed stadens rutin, som har ändrats sedan senaste revisionen.

7. Paraplysystemets säkerhet och ändamålsenlighet

Revisionens rekommendation var att utveckla kontrollen av behörigheter så att det inte förekommer olämpliga eller otillåtna behörigheter.

Under året har förvaltningen utarbetat en förvaltningsövergripande rutin för kontroll av behörigheter i sociala system som innebär att behörigheter kontrolleras minst tre gånger per år.

8. Intäktsprocessen

Revisionens rekommendation var att införa rutin för kontroller av intäktsprocessen inom alla verksamheter (förutom barnomsorg) för att säkerställa att alla tjänster faktureras.

Ekonomienheten har genomlyst samtliga verksamhetsområdes egna processer för fakturering. Ekonomi har säkrat upp att verksamhetsområdena har uppdaterat eller tagit fram rutinbeskrivningar för intäktsprocesser när det gäller hantering av rutiner gentemot brukare, bland annat fakturahantering och uppföljning av betalningsförmåga hos brukare.

9. Inköpsprocessen

Revisionens rekommendationer var att ta fram en rutin för avtalsförvaltning.

Under året har förvaltningen tagit fram en rutin för uppföljning av avtal och den finns med i upphandlingsdokumenten. Vidare har förvaltningens avtal registrerats i den nya avtalsdatabasen